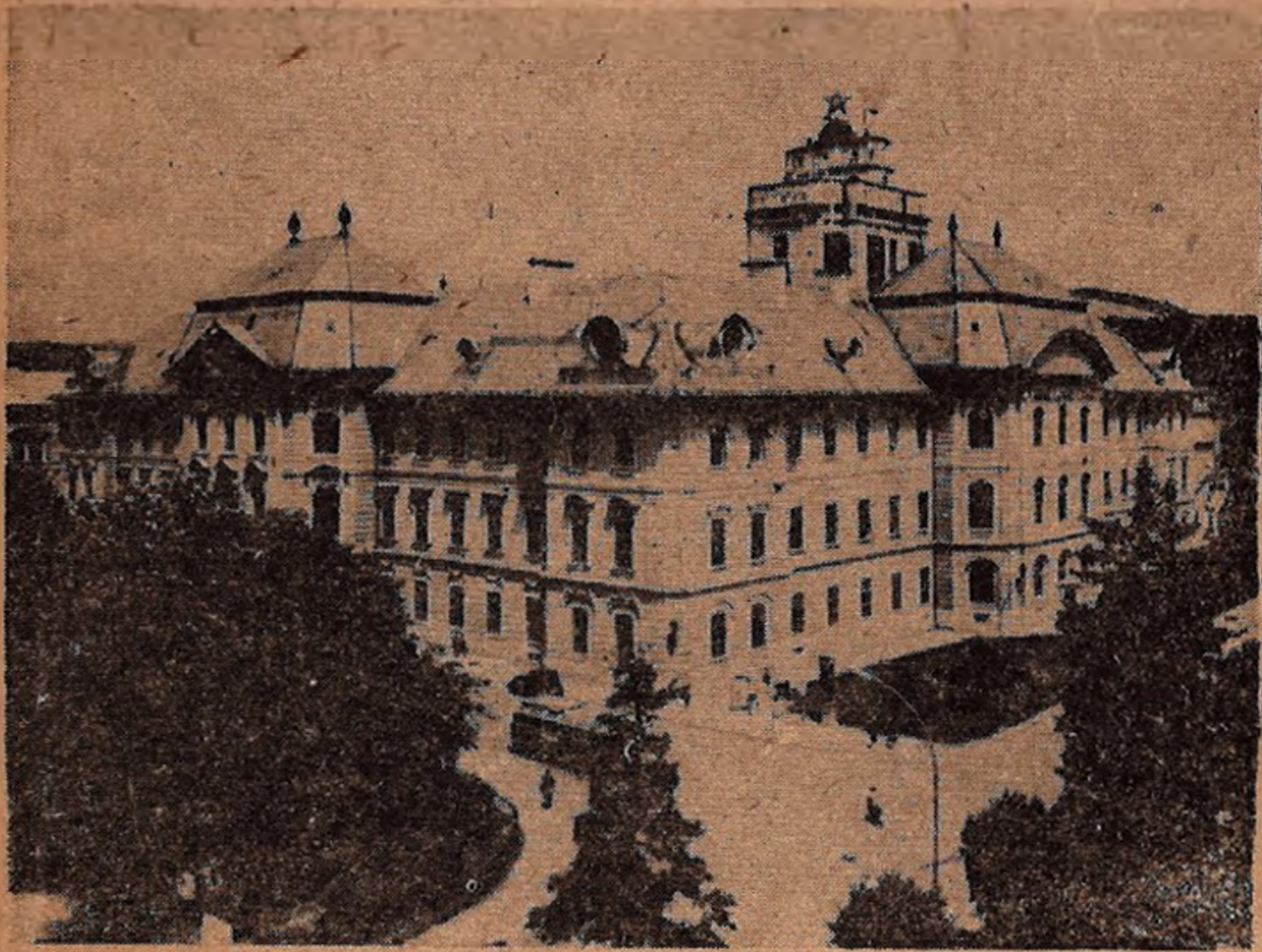

AZ EGRİ TANÁRKÉPZŐ FŐISKOLA

ÉVKÖNYVE

1963 – 64

Az Egeri Tanárképző Főiskola épülete.

OT
1956 A 'Főiskolai Könyvtár' elnöke
vezetője: János János
2. vezető János János

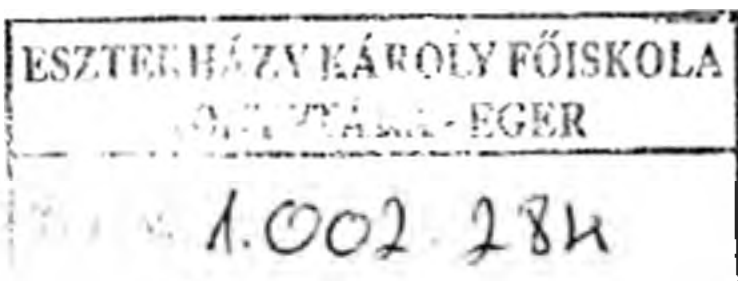
AZ EGRI TANÁRKÉPZŐ
FŐISKOLA
ÉVKÖNYVE
1963—64

Szerkesztették:

TÓTH BERTALAN
a tanulmányi osztály vezetője

DR. SZÓKEFALVI NAGY ZOLTÁN
főiskolai tanár, kandidátus

F. k.: Dr. Szántó Imre igazgató, Eger.
Heves m. Nyomda V., Eger. 65-3531. (600 könyv)

DR. SZANTÓ IMRE
főiskolai igazgató
TANÉVNYITÓ BESZÉDE
1963. szeptember 10-én.

Kedves Elvtársak! Kedves Barátaim! Kedves Főiskolás Ifjúság!

Az új iskolai év elején meleg szeretettel köszöntöm tanévnyitó ünnepségünkön kedves vendégeinket, a főiskola tanárait és dolgozóit, régi és új hallgatóit.

A mai napon az 1963/64-es tanév küszöbén azokról a feladatokról kívánok szólni, amelyeket az új tanévben kell megoldanunk, illetve amelyeknek megoldását további munkálkodásunkkal elő kell segítenünk.

Egész népünk számára nagy fontosságú, eseményekben igen gazdag időszakot zárt le pártunk Központi Bizottságának augusztusi ülése. Júliusban párt- és kormányküldöttségünk ellátogatott a Szovjetunióba. Ugyanebben a hónapban tanácskoztak Moszkvában a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsában részt vevő országok kommunista- és munkáspártjainak első titkárai és kormányfői. Ekkor került sor a szovjet fővárosban arra a megállapodásra, amely véget vet a föld felszínén, a levegőben, a tengereken és a világűrben végrehajtott nukleáris fegyverkísérleteknek. Az az egyetértés és helyeslés, amellyel a magyar dolgozók a párt- és kormányküldöttség útját, a közös magyar—szovjet közleményt fogadták, megmutatja, hogy népünk tisztában van azzal, mit jelent hazánk és pártunk számára a két ország, a két párt közötti baráti, testvéri viszony. Tapasztalataink igazolják, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja helyes úton jár, helyesen alkalmazza a marxizmus—leninizmus tanításait, korunk viszonyainak megfelelően, alkotóan fejleszti tovább ezeket.

Hazánk belső viszonyai nyugodtak, a fejlődés üteme a gazdaságban, a kultúrában biztató, a nép politikailag egységes és magabiztosan folytatja alkotótermelőmunkáját. Ez az eredményes alkotómunka teszi lehetővé, hogy eleget tegyünk internacionalista kötelezéseinknek és egyre növekvő súllyal vegyünk részt az emberi haladásért, a szocializmus győzelméért, a békéért folyó nemzetközi harcban.

A szocializmus teljes felépítéséhez mindenekelőtt a szocialista gazdaság nagyarányú fellendítésére van szükség. De népgazdasági terveink végrehajtása, a munkatermelékenység növelése elválaszthatatlan politikai, kulturális, ideológiai feladataink megvalósításától. Gazdasági építőmunkánkban jelenleg a második ötéves terv végrehajtása a fő feladat. Az első két és fél év eredményei azt mutatják, hogy ennek feltételei megvannak, s csak az ország dolgozó népén, a vezetők és a dolgozók akaratán, jó munkáján múlik, hogy valamennyi célunkat elérjük. A munka frontja a jólétért, a szocializmusért, az imperializmus ellen, a békéért vívott küzdelem fő frontja hazánkban. Mindez fokozza a mai főiskolai hallgatók elé állított követelményeket is, és még szükségesebbé teszi a kommunista szakemberképzés célkitűzéseinek megvalósítását. Következésképpen végig kell vinni a szocialista kulturális átalakulást, be kell fejezni a kultúrforradalmat. A szocializmus teljes felépítése művelt, jól képzett, öntudatos dolgozókat igényel, akik a termelő munka mellett társadalmunk irányításának is cselekvő részesei. Az MSZMP VIII. kongresszusa kiadta az „eszmei offenzíva” jelszavát. Ez az eszmei offenzíva azt jelenti, hogy meg akarjuk tanítani egész népünket szocialista módon élni, gondolkodni, dolgozni; jelenti tehát az egész társadalom átnevelését. Természetes, hogy ennek az eszmei offenzívának igen fontos területe a főiskola, mint oktató—nevelő intézmény.

Az 1963/64-es tanévre felvettünk 187 hallgatót a nappali tagozaton, így az I—IV. évfolyamon összesen 663 hallgató tanul főiskolánkon. Kollégiumban nyerhet elhelyezést mintegy 380 hallgató, vagyis az összes hallgatók 57 %-a. A nappali tagozaton 370 jelentkezőből 187 I. éves hallgatót tudtunk felvenni,

levelező tagozaton pedig az I. évfolyamra jelentkezett 1150 jelölből 535, illetve ezeken kívül még 279 mint előre felvett nyert felvételt. Így levelező hallgatóink összlétszáma az 1963/64-es tanévben 2600 körül mozog.

Hazánkban esztendőök óta a társadalmi érdeklődés középpontjában állnak az egyetemi és főiskolai felvételek. Erre a nagy érdeklődésre elegendő okot szolgáltat már önmagában az is, hogy egyénnek és közösségnek azonos érdeke az, hogy a legrátermettebbek kerüljenek be a felsőoktatási intézményekbe. Bár felsőoktatási intézményeink száma és befogadóképessége egyre bővül, minden esztendőben sokszoros a túljelentkezések száma. Ez kétségtelenül pozitív jelenség, már csak azért is, mert lehetőséget ad a nagyobb szelekcióra, a nagyobb válogatásra, bizonyos értelemben tehát hasznos. Csakhogy van ennek a sokszoros túljelentkezéseknek árnyoldala is. Az elutasító döntések tömege sokakban kelt csalódást, fájdalomérzetet.

Mi az oka annak, hogy hazánkban ma olyan sokan pályáznak a középiskola elvégzése után valamely felsőoktatási intézménybe? Ennek az oka abban a hatalmas átalakulásban rejlik, mely a felszabadulás óta végbement nálunk. Egyszer és mindenkorra megszűnt a volt uralkodó osztályok művelődési monopóliuma. Ennek az iskolák felé való hatalmas áramlásnak, amelynek valódi meghatározója a dolgozó osztályok életében végbement gyökeres fordulat, a gazdasági felszabadulás, az egyre növekvő életszínvonal, velejárója tehát az egyetemi, főiskolai túljelentkezés. S ezt ma semmiféle, mégoly tökéletes felvételi rendszer sem szüntetheti meg. De igenis lehetséges, hogy igazságosabbá tegyük a felvételi rendszert, hozzáigazítsuk társadalmunk megváltozott viszonyaihoz, s ezzel elejét vegyük a jogos elégedetlenségeknek is.

Ezen az úton nagyot léptünk előre az idén bevezetett új felvételi elbírálással, amelyet sok tapasztalat és mérlegelés előzött meg, s amely lényegét tekintve — a párt általános irányvonalának megfelelően — a szocialista nemzeti egység, a szocialista demokratizmus kibontakozását segíti. A származási kategóriák további fenntartása akadályozná a szocialista nemzeti egység kibontakozását, mert éket verne azok közé a fiatalok közé, akik már a mi iskolarendszerünkben folytatták általános és középiskolai tanulmányaikat.

A legfontosabbat máris kijelenthetjük: a fizikai dolgozók gyermekei magas számarányban (a vártnál is magasabb arányban) lettek egyetemi és főiskolai polgárokká. Az Egri Tanárképző Főiskolára most felvett 187 I. éves hallgató közül 47,61 % fizikai dolgozók gyermeke. Ez válasz lehet a kishitűeknek is, azoknak, akik nem bíztak eléggé a munkás- és parasztszármazású gyermekek tehetségében, felkészültségében, ambíciójában. S nem csupán az új felvételi rendszer igazolása ez, hanem pártunk iskolapolitikájának sikere is.

Pártunk VIII. kongresszusának határozata kimondja: „A tehetséges munkás- és parasztfiatalok továbbtanulását — ami művelődési politikánknak változatlanul fontos része — nem a szociális korlátozások mechanikus alkalmazásával, hanem a szükséges politikai, anyagi, szociális és nevelési feltételek biztosításával, az oktató-, és nevelő munka fejlesztésével kell elérni.” A munkás- és parasztfiatalok fokozott támogatására ma még szükség van. Ez azonban nem jelenthet adminisztratív származási megkülönböztetést. Nagy jelentősége van ebből a szempontból annak a munkának, amely a középoktatási reform végrehajtása során általános- és középiskolai hálózatunk további demokratizálásáért folyik. De ezt szolgálja az új tanulmányi ösztöndíjrendszer is, a tanulmányi fegyelem megszilárdításán kívül. Ennek a támogatásnak fontos része a pedagógusok, az ifjúsági szervezetek munkája is: az oktatásban és a nevelésben kell pótolni mindazokat a hiányokat, amelyek az otthoni feltételek hiányából fakadnak.

A segítség fő módszere a szocialista pedagógia elveinek minél tökéletesebb megvalósítása. A lehető legtöbb, amit a pedagógus a munkás- és parasztszármazású fiatalok fejlődéséért megtehet az, hogy szocialista szellemben legjobb tudása és lelkiismerete szerint, alaposan felkészülve, helyes eszközökkel oktat és nevel.

Ez természetesen nemcsak a fizikai dolgozók gyermekeinek érdekében fontos.

Nem volt szándékomban az, hogy az új felvételi rendszer tapasztalatait összegezzem, ez ma még nem is lehetséges. Tudjuk, az új felvételi rendszer korántsem oldott és nem is oldhatott meg minden gondot és problémát. Annyit azonban már most is elmondhatunk: az új felvételi rendszer nagy előrelépést jelent azon az úton, amelyet a párt VIII. kongresszusa kijelölt.

Ne felejtsük el azonban: az egyetemi, illetve főiskolai felvétel — bár nagy és felelősségteljes munka, hiszen a helyes kiválasztástól sok függ — a fiatal értelmiség nevelésének csak egyik mozzanata. A munka dandárja ezután következik. A fiatal értelmiség nevelése bonyolult folyamat, amely áldozatos munkát követel meg a közoktatás minden dogozójától, a KISZ-től, egész társadalmunktól.

A szocialista tudat kialakításának egyik előkészítő műhelye az iskola: itt alapozzuk meg az ifjúság világnézetét és erkölcsét. Iskoláink nevelő hatását kívánjuk erősíteni a felsőoktatási reformmal. Harmadik tanéve immár, hogy főiskolánk reformkérdésekkel foglalkozik. Ha visszatekintünk az elmúlt időszakra, sok töprengést, törekvést, küzdelmet, eredményt és hiányosságot látunk, de úgy véljük, hogy munkánk nem volt hiábavaló. A programkészítés folyamata véget ért, az új tantervek és programok közzététele megtörtént, az előttünk álló tanév pedig már a megvalósítás és a gyakorlatba való átültetés jegyében telik el. Főiskolánk oktatóinak most már oktatómunkájukban kell a reform követeléseit megvalósítaniuk.

Szeretném röviden felvázolni, hogy főiskolánknak milyen feadatokot kell még teljesítenie a reform terén, az előttünk álló időszakban.

A programok elkészítése után a soron levő reformtevékenység a jegyzetek megírása. A reform tartalmi, részletes kimunkálása tulajdonképpen a jegyzetek helyes megírásában valósul meg. Éppen ezért valamennyi tanszékünknek foglalkoznia kell a jegyzetírás elvi-módszertani kérdéseivel. Az új tanév feladata az előadások, szemináriumok, gyakorlatok módszereinek kidolgozása, alapelveinek rögzítése. Ugyanilyen megoldásra váró reformfeladat a szaktárgyi módszertanok problematikája. Soron levő feladatnak látszik a szaktárgyi módszertanok előadásának, a didaktikához és a gyakorlati képzéshez való viszonyának megvizsgálása.

Helyes lenne, ha egyes tanszékeink a módszerek korszerűsítése során a technikai lehetőségek felhasználásával is intenzívebb módon foglalkoznának (film, magnetofon, hanglemez, televíziós lehetőségek, stb.) Behatóbb módon kellene foglalkozunk a főiskolai oktatás és nevelés „alanyával”, a hallgatóval. A hallgatók életkori sajátosságaival való foglalkozás még hátralévő feladat.

Ha visszatekintünk az elmúlt három év küzdelemteljes reformtevékenységeire, megállapíthatjuk, hogy munkánk nem volt hiábavaló. De világosan kell látnunk, hogy a reform nem határidős munka, hanem permanens feladat, amelynek teljesítése valamennyi tanszék kötelessége a jobb és magasabb színvonalú tanárképzés érdekében.

Főiskolai KISZ-szervezetünknek is feladata, hogy a reform célkitűzéseivel foglalkozzék, minden területen támogassa az intézmény munkáját az ifjúsági mozgalom eszközeivel.

A marxizmus eszmei offenzívájának elengedhetetlen feltétele az elméleti-ideológiai munka magasabb színvonalra emelése. Éppen ezért emelnünk kell a pedagógusok felkészültségét, ideológiai, pedagógiai és szaktárgyi műveltségük színvonalát. A pedagógusok ideológiai képzése ezért különösen fontos, mert ők a párt legfontosabb harcostársai az új nemzedék nevelésében. A tapasztalatok ékesen bizonyítják, hogy csak azoknak a nevelőknek a munkája hatékony, akik maguk is megértik, átélik és meggyőződéssel képviselik azokat az eszményeket, tulajdonságokat, jellemvonásokat, amelyeket növendékeikben ki akarnak alakítani.

Az oktató-nevelő munka tartalmának, hatékonyságának emelése szempontjából döntő jelentősége van főiskolánkon is az ideológiai oktatásnak. Alig van dolgozónk (beleértve a gyakorló általános iskolát is), aki valamilyen módon ne képezné tovább magát. A pártszervezettel, KISZ-szervezettel, a marxizmus-leninizmus tanszékkel és a Világnézeti Nevelési Bizottsággal együttműködve,

megfelelő politikai és szervező munkával biztosítottuk az MSZMP VIII. kongresszusa nagyjelentőségű anyagainak beható tanulmányozását az oktatók és a hallgatók körében. Az előttünk álló tanévben is állandóan gondolkodnunk kell azon, hogyan hajtsuk végre a legjobban a kongresszus ránk vonatkozó határozatait és célkitűzéseit.

Ha főiskolánk ideológiai, politikai életét vizsgáljuk, akkor azt tapasztaljuk, hogy intézményünk ezen a téren is tovább szilárdult. A jövőben a Marxizmus-leninizmus Esti Egyetem oktatási formájába szeretnénk beszervezni még több oktatót, hogy belátható rövid időn belül el tudjuk érni, hogy csaknem valamennyi oktatónk esti egyetemi végzettséggel rendelkezzen. Az elért eredmények mellett az ideológiai oktatásban természetesen különböző problémák is jelentkeznek. Így, annak ellenére, hogy az igazgatóság és a pártszervezet a szakszervezettel együtt az elmúlt évekhez nem hasonlíthatóan nagyon sokat foglalkozott ezzel a kérdéssel, mégis további komoly teendőink vannak. A főiskolai ideológiai képzést egyre inkább a nyilvános tanszéki értekezletekre koncentráljuk. Szándékunkban áll etikai, esztétikai konferenciákat szervezni, s valláskritikai és egyházpolitikai előadássorozatot indítani.

Azok az új vonások, amelyekkel pártunk politikája és egész szocialista építésünk gazdagodott, pozitíven éreztetik hatásukat nálunk is. A nemzetközi kommunista mozgalom és a szocialista világrendszer hatalmas gazdasági és politikai sikerei nyomán közvetlen közelségben tárulnak fel előttünk a szocializmus, illetve a kommunizmus nagyszerű céljai, amely célok megvalósítói közé mi magunk is tartozunk.

A felsőoktatás reformja, húsz éves továbbfejlesztése sok munkát, szertc-ágazó és nehéz feladatot ró a terület dolgozóira. E munkák jó ellátása és az előttünk álló feladatok maradéktalan megoldása azonban egész jövőnk szempontjából nagy jelentőségű. A felsőfokú képzés alapvető követelménye, hogy az oktató-, a tudományos-, és a nevelő munka egységet alkosson; a főiskolák neveljenek kommunista szakembereket. Ennek érdekében nemcsak a képzés korszerűsítését, mélyreható reformját kell megoldanunk, hanem a hallgatók politikai, ideológiai és kommunista erkölcsű nevelését is. A hallgatók világnézeti-politikai nevelése, a szakoktatáson kívül különböző fórumokon folyik: a) marxizmus-leninizmus oktatása; b) a KISZ által szervezett Ifjúsági Akadémia; c) a KISZ Segítő Tanári Kabinetben részt vevő fiatal oktatók útján d) és a kollégiumokban. Tapasztalatunk szerint ez a négy fórum szervesen kapcsolódik össze. Mindezen nevelői ráhatások eredményeképpen bizton remélhetjük, hogy ifjúságunk politikai, erkölcsi arculata egyre pozitívabbá válik.

Nem lehet céлом a KISZ-szervezet munkájáról beszámolót tartanom. Annyit azonban rögzíthetünk ezen a helyen, hogy KISZ-szervezetünk az elmúlt tanévben is jelentős lépést tett előre a fiatalok erkölcsi, eszmei-politikai nevelése, illetőleg a hallgatóknak a falusi mozgalmi életre való felkészítése terén. Országos elismerést váltott ki a KISZ Segítő Kabinet munkája. A KISZ munkájának másik fő területe a kollégiumi nevelés, amely a maga sajátos eszközeivel segíti és fokozza hallgatóink világnézeti, politikai fejlődését, szakmai képzettségét és általános műveltségét. Kollégiumaink a megvalósítandó cél érdekében elsőrendű feladatuknak tekintik, hogy a KISZ-szervezettel és a főiskola nevelő munkájával szoros és szerves együttműködés intenzív és konkrét formáit alakítsák ki. Soron következő feladatunk, hogy fokozzuk az ifjúsági önkormányzati szervek, mindenekelőtt a diákbizottságok önállóságát, felelősségét és kezdeményező készségét. Tovább kell fejlesztenünk a kialakult kollégiumi hagyományokat, s ezeknek nagyobb szerepet kell biztosítani a közösség nevelésében. Fokozottabban szeretném felhívni a figyelmet a szocialista tulajdon védelmére. Szorosabbra kell fűznünk kollégistáink kapcsolatát a város mozgalmi életével. Fokozottabb gondot kell fordítani az erkölcsi nevelés kérdéseire: az igaz hazafiságra, a szocialista humanizmusra, a munkához való viszonyra, az egymás iránti felelősségérzetre, a kritikai szellem fejlesztésére, a hivatástudat erősítésére. Teremtünk olyan életet, olyan pedagógiai alkalmakat kollégiumainkban, hogy derűssé, vonzóvá, családiassá váljék a kollégiumi élet.

Nagyon jól tudjuk, hogy a túlsúfoltság apróbb-nagyobb követelményeket teremthet a kollégiumokban. A főiskola igazgatósága és pártszervezete mindent elkövetett annak érdekében, hogy hallgatóink elhelyezési gondjait enyhítse, de végleges megoldást csak akkor találunk, ha felépül — belátható időn belül — az új, modern 300 férőhelyes kollégiumunk.

A hallgatók ideológiai képzését szolgálják a speciális szakkörök, melyeknek központjában elsősorban a világnézeti és politikai nevelés áll. A szakkörök és diákkörök munkáját a jövőben komolyabbá és tartalmasabbá kell tennünk egyrészt helyi szakköri konferenciák szervezésével, másrészt pedig azzal, hogy a tagságot gondosan felkészítjük a Tudományos Diákkörök országos konferenciáira.

Főiskolás hallgatóink példamutatóan kivették részüket az „Ifjúság a szocializmusért” mozgalom teljesítéséből. Énekarunk évközi ünnepeket, hangversenyeket adott. KISZ-alapszervezeteink önálló rendezvényeket szerveztek a környező községekben. Irodalmi Színpadunk önálló műsoros esteket rendezett. Táncsoportunk szintén tovább folytatta eredményes munkáját. A főiskolai sportklub ifjúságunk jelentékeny részét tömöríti soraiba és igyekszik a tömegsport nevelési célkitűzéseit megvalósítani. Figyelemreméltó módon foglalkozott KISZ-szervezetünk a KISZ-megbízólevelekkel. A társadalmi munka területén hallgatóink becsülettel részt vettek a téli árvízvédelmi munkában. Megemlítenédőnek tartjuk, hogy az elmúlt tanévben bizonyos pozitív szemléleti változás ment végbe hallgatóinknak az úttörővezetéssel kapcsolatos magatartásában.

A nyár folyamán — ha nem is nagy létszámban, de voltak hallgatóink a KISZ önkéntes építőtáborokban; lányaink Balatonaligán képviselték főiskolánk színeit, s hogy munkájuk derekas volt, azt a szőlővágástól feltört kezük és törhetetlen jókedvük is bizonyítja. Fiaink a Tárnok II-i építőtáborban ugyanolyan becsületes munkát végeztek, mint lányaink, sőt 36 brigád között a büszke ötödik helyezést érték el. Becsületükre válik, hogy gyakran 34—35 fokos hőségben — nehéz körülmények között is — helytálltak, s munkájuknak jelentős gazdasági eredményei vannak.

Hadd dicsekedjünk el kiszeseink másik szép nyári teljesítményével, a felvételi vizsgákon való közreműködéssel. Igazi, kiszes ifjakhoz, leendő nevelőkhöz méltó munkát végeztek a részvevő elvtársak. Gondoságukkal, vidám, baráti közvetlenségükkel sikerült olyan légkört teremteni, amelyben a felvételi vizsgák könnyeddé — s ha kissé fonákul hangzik is — kellemessé váltak. S hogy ezt a megállapítást nemcsak mi tesszük, akik vizsgáztattunk, hadd hozzam fel bizonyítékul azt a sok-sok baráti levelet, amelyet felvételizőink írtak KISZ-bizottságunknak hazatérésük után. De nem is kell messzire mennünk, hiszen itt ülnek új, első éves barátaink, akik szóban is tanúskodhatnak mellett. Azt hiszem, első éves hallgatóink osztoznak véleményemmel, amikor a felvételi vizsgák munkájában részvevő valamennyi KISZ-tagunkat becsületes munkájáért igazgatói dícséretben részesítem.

Ugyancsak a lelkesedés hangján beszélhetünk mintegy 400 hallgatónk csillebérci úttörő vezetőképző táborozásáról. Tudunk arról, hogy a kedvezőtlen időjárás ellenére példamutató helytállással vettek részt a kiképzésben. Tudjuk, hogy olyan úttörővezetői hozzáállásról tettek tanúságot kiképzési idejük alatt, ami nem kis mértékben öregbítette főiskolánk jó hírnevét. Ugyanúgy lelkesedéssel szólhatunk tábori sport- és kulturális eredményeinkről is. Ahogyan önök örültek az eredményhirdetésekor, ugyanúgy, de talán még jobban örülünk és tapsolunk azoknak az elvtársaknak, akik tábori munkájukért elismerést, dícséretet kaptak. A csillebérci tábor munkájában részt vevők közül Király Gyula tanársegédet, KISZ-szervezetünk titkárát és Balogh Éva főiskolai hallgatót jó munkájukért a tábor vezetősége nagytábori dícséretben részesítette. A magam részéről az elvtársak tábori elismerését hadd toldjam meg egy igazi, szívből jövő igazgatói dícsérettel.

És most ismét kérem önöket, az a lelkesedés, vidámság, fiatalos mozgékonyosság, a jó közösségi összetartás, a lendületes vállalkozó szellem, ami Csillebércen hallgatóink zömét jellemezte, a tábor kapuján kívül se szűnjék meg. Szeretnénk, ha azt az egészséges szellemet itthon, főiskolánkon is meghonosíta-

nák. Szeretnénk hallani, hogy itthon is egyre gyakrabban felcsendül egy-egy kis kollektíva ajkán az önfeledt, szívből jövő dal, hogy itthon is szívesen, fűrgén, ifjú emberek módján fognak a munkához, hogy minden után érdeklődnek, ami önöket, kedves barátaim, körülveszi, örülnek munkájuknak, s egész megjelenésükön tükröződik: jó itt élni, dolgozni, szép és érdemes ma a Magyar Népköztársaság ifjú polgárának lenni.

Az igazgatóság köszönetét és elismerését tolmácsolom (s azt hiszem, ehhez önök is csatlakoznak) azoknak az elvtársaknak, akik önként, önzetlenül elkísérték és segítették Önöket tábori kiképző munkájukban, Horváth Lászlóné, Lakatos Imre, Patkó György és Tar Lőrinc elvtársaknak. Nem azért tartjuk elsősorban jelentősnek a táborban végzett munkájukat, mert ezzel egyrészt főiskolánkon, másrészt országos viszonylatban indítottak el egy nevelési gyakorlatot, hanem azért, mert a szocialista nevelő gondolkodásmódjára szolgáltatnak eleven példát. Történetesen arra, hogy a nevelői tevékenység nem szűnik meg a neveltjeit szerető pedagógus számára a „hivatalos” oktatási idő megszűnésével; hogy a nevelőmunka nemcsak „órán”, az oktatási anyaggal együtt képzelhető el, hanem a mozgalommal szorosan együtt; s hogy a jó nevelő mindig ott található, ahol neveltjei vannak.

Mindezek a szép példák azt mutatják, hogy megvannak a lehetőségek ezeknek a kétségkívül szép eredményeknek további fokozására. A küszöbön álló tanévben nagy szerep vár KISZ-szervezetünkre. Államunk — mint ismeretes — most újabb jelentős anyagi támogatást biztosít az egyetemi és főiskolai hallgatók tanulásának segítésére. S amikor a tantestület gondoskodni kíván arról, hogy az életszínvonal emelésével párhuzamosan emelje a hallgatókkal szembeni követelményeket is, a KISZ-szervezetnek megtisztelő feladata lesz annak tudatosítása, hogy a hallgatók jó tanulással, derekas helytállással viszonyozzák államunk messzemenő anyagi áldozatvállalását.

Mi az, amit kérünk és el is várunk főiskolánk KISZ-szervezetétől ebben a tanévben? Szervezze meg KISZ-ifjúságunk saját életét úgy, hogy minden KISZ-tagunk nagyon jól érezze magát főiskolánkon. Mozgalmas, hangulatos, tartalmas élete legyen 18—22 éves fiatal lányainknak, fiainknak! Találja meg mindenki az őt érdeklő komoly és vidám foglalkozást, munkát, szórakozást egyaránt! A főiskola vezetősége igyekszik mindezek lehetőségét biztosítani. Komoly javulást sikerült eszközölnünk az órabeosztást, az órarendet illetően is. A múlt évihez viszonyítva sokkal jobb az órabeosztásunk. S ez is fontos dolog, hogy megfelelő idő, s ennek következtében megfelelő kedv is legyen mozgalmi életünkhöz.

Nem tartjuk rossznak hallgatóink szellemét, mégis jobba, egészségesebbé szeretnénk tenni. Olyan embereknek tartjuk hallgatóinkat, akiktől még több telik, még magasabb színvonalú közösségi szellem megteremtésére alkalmasak. S itt elsősorban a tanulásra, mint legfontosabb munkájukra utalok. Ne vegyék formálisnak, ha előtárom államunk messzemenő gondoskodását, s hivatkozom a becsületességre. A folyó iskolai évben ez a támogatás olyan mértékben megnövekedett, hogy nyugodtan elmondhatjuk: mindenki, aki komolyan veszi főiskolai tanulmányait, s nemcsak az utolsó percben, a vizsgák előtt végez erőfeszítéseket, anyagi gondok nélkül tanulhat. Anélkül, hogy ennek a támogatásnak végső összegeiről közölnék adatokat, szeretném veletek megismertetni azokat a lehetőségeket, amelyeket munkás-paraszt kormányunk a származásra való tekintet nélkül biztosít számotokra.

Kollégiumainkban havi 200 Ft-ért kapnak teljes ellátást és lakást hallgatóink úgy, hogy az állam ezt az összeget teljesen magára vállalta azoknál, akiknél az egy családtagra eső jövedelem nem lépi túl az 1100— Ft-ot, akinél pedig ez az összeg 800,— Ft alatt van, még meg is toldja 100,— Ft-tal, s azt mint zsebpénzt adományozza az érdekelt hallgatóknak. Ez azt jelenti, hogy kollégistáinknak mintegy 95 százaléka teljesen ingyen élvezzi a bentlakás előnyeit. De azok a hallgatók is, akik férőhely hiányában nem juthattak be a kollégiumba, rendkívül jelentős támogatásban részesülhetnek. Akiknél az egy családtagra eső jövedelem 800,— Ft alatt van, 300,— Ft rendszeres pénzbeni támogatásban ré-

szesülhetnek, akiknél pedig ez a jövedelem 1100 Ft alatt van, havi 200,— Ft támogatásban. Ehhez az anyagi segítséghez hozzá kell vennünk azt, hogy a kinnlakók 4 Ft-ért kaphatnak ebédet az eddigi 8 forint helyett.

De a szociális segélyek mellett az ösztöndíjak egész rendszere áll rendelkezésükre, csak tanulnotok kell. Kiemelkedő teljesítményű, kitűnő és jeles rendű hallgatóink havi 1000,— illetve 700,— Ft-os népköztársasági tanulmányi ösztöndíjban részesülhetnek. Emellett van a rendes tanulmányi ösztöndíj, amely megkülönböztetés nélkül megilleti azokat, akik legalább jó általános tanulmányi eredményt mutatnak fel. A kitűnők 300,—, a jelesek 250,—, a jórendűek 150,— Ft havonkénti tanulmányi ösztöndíjat kapnak. Az anyagilag rászoruló és kötelességeiknek becsületesen eleget tevő hallgatók szükségleteik és jól végzett munkájuk szerint többszáz Ft-os rendkívüli segélyt kaphatnak egy-egy esetben.

Ehhez a méreteiben imponáló ösztöndíj-rendszerhez méltó módon illeszkedik új tandíjrendszerünk. Kitűnő, jeles és jórendű hallgatóink semmiféle tandíjat nem fizetnek, de a többieknél is a múlt évinek a felére csökkentette kormányunk a tandíjfizetési kötelezettséget. Komolyabb összeg (félévenként 500,— Ft) fizetésére csak azok kötelezettek, akik elégtelenül zárnak egy-egy félévet. Ez jogos is, hiszen a kötelességmulasztók, a hanyagok nem érdemlik meg népi államunk támogatását.

Az állami támogatásnak ez a mi életünkben példátlan mértéke nemcsak azt mutatja, hogy népi államunk anyagi lehetőségei, ereje hatalmasan megnőtt, de azt is, hogy a szocialista kultúrforradalom betelítőzésére most már megtehetjük a döntő lépéseket. Az anyagi támogatás mértékének és körének ez a kiszélesedése, a származás szerinti megkülönböztetés eltörlése azt is mutatja, hogy munkás-paraszt kormányunk rendkívüli erőfeszítéseket tesz a szocialista népi, nemzeti egység megerősítésére. Kell, hogy ezek a tények megnyugvással és büszkeséggel töltsenek el országunk és szocialista társadalmi rendszerünk iránt, kell, hogy tisztelettel és szeretettel gondoljunk pártunkra, az MSZMP-re, amelynek bölcs és energikus vezetése lehetővé tette ezeknek a nagyszerű eredményeknek az elérését. Éppen ezért a főiskolás hallgatóknak szent kötelesség, hogy jó tanulással, derekas helytállással viszonzózzák államunk és népünk messzemenő anyagi áldozatvállalását.

Új feladataink megoldásában a KISZ-szervezet munkáját illetően — mint említettem — biztató jelek vannak. A nyugodtság, az elvtársi hangvétel jellemző KISZ-szervezetünkre. Ezért nem tartjuk véletlennel, hogy egyre növekszik azoknak a száma — hallgatók és oktatók között egyaránt — akik szívesen igényelnek és vállalnak beosztást, mozgalmi munkát. Ebben a nekibuzdulásban benne rejlik a bizalom, a tenniakarás, és az, hogy alapjában véve jól érzik magukat főiskolánkon az emberek. Ennek élő tanúbizonysága, hogy az idei KISZ-munkaterv kollektív munkaként készülhetett, amelynek megfogalmazásában hallgatók és oktatók egyaránt részt vettek. A nehezebb rész: a programok megvalósítása — ezután következik. De mi bízunk annak megvalósításában és sikerében!

Az eszmei offenzívában igen fontos szerep vár a tudományokra. A tudományok művelése a főiskola oktatóinak is elsőrendű feladatai közé tartozik. A tudomány aktív művelése nem egy objektív nehézséggel találja magát szemben a vidéken, az elmúlt esztendő mégis azt bizonyítja, hogy megfelelő összefogással és erőfeszítéssel lehet ezen a tanérképző főiskolán is tudományos munkát végezni. A tudományos munka pozitívumai közé tartozik, hogy az elmúlt, nem hosszú időközben több kartársunk megszerezte a kandidátusi fokozatot, vagy pedig egészen közel jutott a disszertáció befejezéséhez. A főiskolai tudományos munka az elmúlt tanévben is meghozta látható gyümölcsét, az igen impozáns terjedelemben megjelent évkönyünk formájában. A főiskola évkönyve évenkénti rendszeres megjelenésével, tartalmának változatosságával és színvonalával nemcsak az országban, hanem annak határain kívül is méltán figyelmet ébresztett maga iránt. A főiskola tanáraink tudományos munkáit ettől ez évtől kezdő-

dőc nem „Évkönyv”, hanem „Az Egri Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei” címmel adjuk ki. A Közlemények munkálatai igen jó ütemben folynak, közel állunk újabb kötetünk megjelenéséhez.

A főiskola oktató-nevelő és tudományos munkájának tovább fejlesztését szolgálják a baráti országok hasonló intézményeihez fűződő és egyre inkább mélyülő kapcsolataink. Főiskolánk és a Vietnami Demokratikus Köztársaság vinhi főiskolája között múlt év márciusában került aláírásra a barátsági együttműködési egyezmény. A magyar-szovjet kulturális egyezmény munkaterve alapján ez év májusában a jeleci főiskolával újítottuk fel barátsági szerződésünket. Folyó hó 19-én az erfurti főiskolával fogjuk megkötni a barátsági együttműködési szerződést. A külföldi kapcsolatok kiépítése terén tehát az elmúlt rövid időközben jelentős eredményeket tudtunk elérni. Talán egyetlen évben sem utaztak külföldre főiskolánkról annyian, mint amennyi lehetőséget erre a minisztérium ebben az évben biztosított számunkra. A külföldi kapcsolatok további befejezése mellett az eddiginél is nagyobb mértékben vevyük igénybe az egyes belföldi egyetemek által felajánlott segítséget.

Tanévnyitó beszédemben nem kívánok részletesen foglalkozni a levelező oktatás rendkívül bonyolult külön problematikájával. Ismeretes, hogy a MM. 1961. szeptemberében az egész főiskolai levelezési oktatásra kiterjesztette a megosztott oktatást és a konzultációs központok rendszerét. Tanszékeink az oktatókra nehezedő egyre több feladat és teher miatt hősies erőfeszítéssel végzik a levelező oktatás zavartalan ellátását.

Ha valamikor, akkor az elmúlt tanévben, a főiskolánk négy évre történő felfejlődésének időszakában hatványozottan jelentős munkaterület volt a káderneműnk. Az 1962/63-as tanévben számszerűleg tovább bővült a főiskola apparátusa. Jelenleg mintegy 100 engedélyezett státussal rendelkezünk, s az elmúlt tanévekben kb. 18 új oktató került a tantestületbe. Az utóbbi két évben a főiskola fejlesztésével összefüggésben, viszonylag nagy volt a káderek mozgása és jelenleg a tantestületnek mintegy 45 százaléka egy-két éves főiskolai oktatói múltat tekinthet vissza.

A tantestület növekedés természetesen újszerű feladatokat is jelentett számunkra. Az eddigieknél sokkal inkább előtérbe került a káderek erkölcsi-politikai nevelése, szakmai képzése, tudományos előrehaladásuk megalapozása és továbbfejlesztése. A főiskola személyi ellátottsága lényegesen javult, és egy-két kivétellel sikerült már eddig is megszüntetni, vagy majdnem teljesen felszámolni az oktatók túlterhelését. A várható „finomítással” és a metodikus rendszer kiépítésével el tudjuk érni, hogy az oktatók több idővel rendelkezzenek és több időt fordíthassanak szakmai és tudományos képzésükre.

Kedves Elvtársak! Kedves Barátaim!

Egészben véve az Egri Tanárképző Főiskola 1962/1963-as tanévét eredményesen zárta le. Előre jutottunk a nevelő-oktató és tudományos munkában. megoldottuk a tananyag korszerűsítését; elkészítettük az új programokat, s a tantervet. Megvannak a feltételek ahhoz, hogy soron lévő feladatainkat — elsősorban a reform gyakorlati végrehajtását, a világnézeti-nevelőmunka eredményesebbé tételét — megoldjuk.

Az oktató-nevelő, tudományos, kulturális és ideológiai munka feladatai a következő időszakban nagyobbak lesznek, s ezért eddig végzett munkánk következetesebb, lendületesebb folytatására van szükség. Következétesen végig kell vinni a szocialista kulturális átalakulást; be kell fejezni a kultúrforradalmat! Az MSZMP VIII. kongresszusa határozatainak végrehajtása főiskolánkon elsősorban a kartársak munkáján múlik. De kevés lenne itt anyagi ellátottság, a tantestület részéről hozzáértés, jóindulat és lelkesedés, tudomány és módszer, ha Ti, kedves főiskolás barátaim, nem akarnátok a magatok javát, ha Ti nem akarnátok szilárd, materialista világnézetű, hazát és népet szerető, kommunista szakemberekké, pedagógusokká válni. Nem könnyű feladat a négyéves, háromszakos tanárképzés sem, és nem könnyű feladat négy éven át három szakot becsületesen elsajátítani. De ha nem könnyű dolgok ezek, feltétlenül nagy es

lelkesítő célok, amely alkalmasak arra, hogy az embert teljesen magukkal ragadják és tanártól és hallgatótól a legnagyobb erőfeszítéseket és áldozatokat is szolgálatukba állítsák.

Állhatatos szorgalom, kitartás a munkában, a nehézségek leküzdésében, a feladatok megoldásában azon a területen, ahová az élet állított benneteket. Ha életetek, munkátok, alkotó kedvetek kiteljesedésében fel tudjátok ismerni a kapcsolatot egyéni helyzetek és a társadalom fejlődési iránya, a kommunizmus egész világon feltétlenül elkövetkező győzelme között, többre lesztek képesek, mint onékkül!

Erősítsen benneteket az a lelkesítő meggyőződés, hogy az egész emberiség nem kímélve erejét, nem sajnálva az áldozatokat, leküzdö mindazt a sok rosszat, ami még van ma: a kizsákmányolást, az elnyomást, a rabságot, a háborús veszedelmeket, s kivívja azt a világot, amely a földkerekség népeit boldoggá tudja tenni: a szocializmus, a kommunizmus világát.

Teljesítsük tehát becsülettel a VIII. kongresszus határozataiból ránk eső feladatokat, és ezzel a magunk frontján járuljunk hozzá egész népünk nagy közös célkitűzéseinek megvalósításához, a szocializmus teljes felépítéséhez.

Ezeknek a gondolatoknak a jegyében még egyszer szeretettel köszöntöm kedves vendégeinket, a főiskola minden tanárát, dolgozóját és hallgatóját — és ezzel az Egri Tanárképző Főiskola 1963/64-es tanévet megnyitom.

A FŐISKOLA VEZETŐSÉGE

Igazgató: *Dr. Szántó Imre* tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus.

Igazgatóhelyettesek: *Dr. Somos Lajos* docens,
Somos János tanszékvezető docens.

IGAZGATÓI TANÁCS:

Elnök: *Dr. Szántó Imre*, a főiskola igazgatója,

Tagjai: *Dr. Pelle Béla* adjunktus, a főiskolai pártszervezet titkára.

Friedrichné dr. Kovács Irén adjunktus, a szakszervezeti bizottság titkára,

Király Gyula adjunktus, a főiskolai KISZ-szervezet titkára,

Nagy Sándor személyügyi főelőadó.

Somos János tanszékvezető docens, igazgatóhelyettes.

Dr. Somos Lajos docens, igazgatóhelyettes.

A FŐISKOLA TANÁCSA:

Elnök: Dr. Szántó Imre tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus.

A tanács tagjai:

Dr. Somos Lajos docens, igazgatóhelyettes.

Somos János docens, igazgatóhelyettes.

Dr. Bakos József tanszékvezető főiskolai tanár.

Dr. Bende Sándor tanszékvezető docens.

Dr. Berencz János tanszékvezető docens.

Berzy András tanszékvezető docens.

Bély Miklós tanszékvezető főiskolai tanár.

Dr. Bihari József tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus.

Blaskó János tanszékvezető docens.

Dr. Pelle Béla adjunktus, a főiskolai pártszervezet titkára.

Friedrichné dr. Kovács Irén, a szakszervezeti bizottság titkára.

Dr. Istók Barnabás tanszékvezető adjunktus.

Király Gyula adjunktus, a KISZ-szervezet titkára.

Dr. Kovács Vendel adjunktus, vezető metodikus.

Dr. Légrády Gyula vezető lektor.

Dr. Mátrai Tibor tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus.

Nagy Ferenc tanszékvezető főiskolai tanár.

Nagy Sándor személyügyi főelőadó.

Nemesi Lajos gazdasági igazgató.

Dr. Pócs Tamás tanszékvezető adjunktus.

Rezessy László tanszékvezető főiskolai tanár.

Dr. Szokodi József tanszékvezető docens.

Szűcs László tanszékvezető adjunktus.

Tóth Bertalan, a tanulmányi osztály vezetője.

Dr. Udvarhelyi Károly tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus.

AZ 1963—64. TANÉV ÚJ FŐISKOLAI OKTATÓI

Abkarovits Endre adjunktus az irodalomtörténeti tanszékre.
Bárdos Alfonzné tanársegéd a marxizmus—leninizmus tanszékre.
Cseh Béla adjunktus az ének-zene tanszékre.
Fekete Péter adjunktus a nyelvészeti tanszékre.
Gaál István tanársegéd az irodalomtörténeti tanszékre.
Kohajda József tanársegéd a neveléstudományi tanszékre.
Kovács László tanársegéd a marxizmus—leninizmus tanszékre.
Kovács Mária tanársegéd a testnevelés tanszékre.
Dr. Mátrai Tibor főiskolai tanár kandidátus, a fizika tanszékre.
Sőregi Erzsébet tanársegéd a marxizmus—leninizmus tanszékre.

ÚJ TUDOMÁNYOS FOKOZATOK KANDIDÁTUSA:

A Tudományos Minősítő Bizottság 1963. novemberi ülésén dr. Bihari Józsefet a nyelvészeti tudományok kandidátusává nyilvánította (disszertációja: Az orosz igeaspektus-rendszer.)

EGYETEMI DOKTORI SZIGORLATOT TETTEK:

A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen 1963. november 30-án:

Friedrichné Kovács Irén (disszertációja: Az 1929—33-as gazdasági világválság hatása Heves megyében.)

Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 1964. február 12-én:

Kovács Vendel (disszertációja: Néhány módszer korszerű értelmezése és alkalmazása a produktív gondolkodásra való nevelés szempontjából.)

KITÜNTETÉSEK AZ 1963/64 TANÉVBEN

Somos János tanszékvezető docens, igazgatóhelyettes: Munka Érdemrend ezüst fokozata.

Rezessy László tanszékvezető főiskolai tanár: Szocialista Kultúráért.

Kocsis Károly docens: Miniszteri Dícséret.

Brózman Jánosné, a tanulmányi osztály főelőadója: Kiváló Dolgozó.

Dr. Kovács Vendelné, a gyakorló ált. isk. nevelője: Kiváló Tanító.

Rados Mihály, a gyak. ált. isk. tanára: Kiváló Úttörővezető.

Kulcsár Gábor hivatalsegéd nyugalomva vonulása alkalmából: Kiváló Dolgozó kitüntetést kapott.

TANSZÉKEK

MARXIZMUS—LENINIZMUS TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Szokodi József docens.*
Oktatók: *Csóka János adjunktus.*
Friedrichné dr. Kovács Irén adjunktus.
Bárdos Alfonzné tanársegéd.
Kovács László tanársegéd.
Lakatos Imre tanársegéd.
Mongyi Ferenc tanársegéd.
Perge Béla tanársegéd.
Sőregi Erzsébet tanársegéd.

NEVELÉSTUDOMÁNYI TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Berencz János docens.*
Oktatók: *Dr. Somos Lajos docens.*
Horváth Lászlóné adjunktus.
Juhász Tamásné adjunktus.
Dr. Kovács Vendel adjunktus.
Király Gyula adjunktus.
Kohajda József tanársegéd.
Nagy Andor tanársegéd.

ÁLLATTANI TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Bende Sándor docens.*
Oktatók: *Hoblyák János adjunktus.*
Vágás Endre adjunktus.
Vajon Imre adjunktus.
Laboráns: *Krinszki Bernát.*

ÉNEK—ZENE TANSZÉK

Tanszékvezető: *Rezsényi László főiskolai tanár.*
Oktatók: *Auer Gyula adjunktus.*
Cseh Béla adjunktus.
Csikós Andor adjunktus.
Gyárfás Gyözöné adjunktus.
Kelemen Imre adjunktus.
Ary Tibor tanársegéd.
Hencz Irén tanársegéd.
Tar Lőrinc tanársegéd.

FIZIKA TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Mátrai Tibor főiskolai tanár, kandidátus.*
Oktatók: *Szabó Lajos adjunktus.*
Márkus Jenő adjunktus.
Vidó Imre adjunktus.
Hidasi Károly tanársegéd.
Patkó György tanársegéd.
Technikus: *Horváth Sándor.*
Fototechnikus: *Takács László.*
Laboráns: *Juhász János.*

FÖLDRAJZ TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Udvarhelyi Károly főiskolai tanár, kandidátus.*
Oktatók: *Dr. Futó József docens.*
Dr. Zétényi Endre docens.
Strbák István adjunktus.
Erdős Mária tanársegéd.

IRODALOMTÖRTÉNETI TANSZÉK

Tanszékvezető: *Berzy András docens.*
Oktatók: *Abkarovits Endre adjunktus.*
Gaal István tanársegéd.
Lökös István tanársegéd.
Nagy Sándor tanársegéd.

IDEGENNYELVŰ LEKTORÁTUS

Vezető lektor: *Dr. Légrády Gyula.*
Lektor: *Mjazowszky Albert.*

KÉMIA TANSZÉK

Tanszékvezető: *Szűcs László adjunktus.*
Oktatók: *Dr. Szőkefalvi-Nagy Zoltán, főiskolai tanár, kandidátus.*
Bessenyei János adjunktus.
Gál István tanársegéd.
Sárik Tibor tanársegéd.
Laboráns: *Kapor Tamás, Novotny József.*

MAGYAR NYELVÉSZETI TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Bakos József főiskolai tanár.*
Oktatók: *Dr. Chikán Zoltánné adjunktus.*
Fekete Péter adjunktus.
Raisz Rózsa tanársegéd.

MATEMATIKA TANSZÉK.

Tanszékvezető: *Nagy Ferenc főiskolai tanár.*
Oktatók: *Járosi András adjunktus.*
Dr. Pelle Béla adjunktus.
Dr. Pergő Imre adjunktus.
Bardi István tanársegéd.

MEZŐGAZDASÁGI ISMERETEK ÉS GYAKORLATOK TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Istók Barnabás adjunktus.*
Oktatók: *Nagy József Simon adjunktus.*
Sándor Ferenc adjunktus.
Szatmári László tanársegéd.
Bartik Károly tanársegéd.
Technikus: *Bacsó János.*
Tanszéki szakmunkás: *Gyöngy Zoltán.*
Pintér Sándor.
Sövény Géza.

MŰSZAKI ISMERETEK ÉS GYAKORLATOK TANSZÉK

Tanszékvezető: *Somos János docens, igazgatóhelyettes.*
Oktatók: *Lengyel Gábor adjunktus.*
Németh Tibor adjunktus.
Osváth Pál adjunktus.
Binder Károly tanársegéd.
Halász Vince tanársegéd.
Üvegtechnikus: *Ekli József.*
Tanszéki szakmunkás: *Mezei Lajos.*
Mlinkó Lajos.
Kocsis László.
Szakoktató: *Tarnóczi Sándor.*

NÖVÉNYTANI TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Pócs Tamás adjunktus.*
Oktatók: *Juhász Lajos adjunktus.*
Suba János adjunktus.
Kiszely Györgyné tanársegéd.
Laboráns: *Rózsa Béláné.*

OROSZ NYELV ÉS IRODALOM TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Bihari József főiskolai tanár, kandidátus.*
Oktatók: *Kocsis Károly docens.*
Dr. Hekli József adjunktus.
Pallagi Béláné adjunktus.
Zbiskó Ernőné adjunktus.
Szabó István tanársegéd.

RAJZ TANSZÉK

Tanszékvezető: *Blaskó János docens.*
Oktatók: *Dr. Baskai Ernőné adjunktus.*
Gergely Pál adjunktus.
Nagy Ernő adjunktus.

TESTNEVELÉSI TANSZÉK

Tanszékvezető: *Bély Miklós főiskolai tanár.*
Oktatók: *Dr. Kalmár Lajosné docens.*
Markos Tibor adjunktus.
Csillag Béla tanársegéd.
Karajz Gabriella tanársegéd.
Kovács Mária tanársegéd.
Rátkai István tanársegéd.

TÖRTÉNELEM TANSZÉK

Tanszékvezető: *Dr. Szántó Imre főiskolai tanár, kandidátus.*
Oktatók: *Dr. Molnár József docens.*
Annási Ferenc adjunktus.
Dr. Nagy József adjunktus.

A FŐISKOLA HIVATALAI

TANULMÁNYI OSZTÁLY

Tóth Bertalan osztályvezető.
Brózman Jánosné főelőadó.
Dr. Juhász István főelőadó.
Vágán István főelőadó.
Borsos Ernőné előadó.
Lórántfi Árpád előadó.
Sályi Jánosné előadó.
Szabó Lajosné előadó.
Forgács Béláné gépiró
Helli Józsefné nyilvántartó, statisztikus.
Petróczi Józsefné adminisztrátor.

GAZDASÁGI HIVATAL

Nemesi Lajos gazdasági igazgató.
Hamza Elemér főkönyvelő.
Kollár Józsefné főelőadó.
Bozsik Ferencné előadó.
Debreceni Tiborné előadó.
Csáki Béláné előadó.
Novotta Miklós előadó.
Vékony Istvánné előadó.
Vasvári Lászlóné vezető gondnok.
Csetényi Józsefné hivatalsegéd.

TANSZÉKI ADMINISZTRÁTOROK

Barta Sándorné, Kármán Árpádné, Kiss Lajosné, Kormos Mária, Molnár Istvánné, Tóth Zoltánné.

GÉPIRÓK

Demeter Györgyné, Elek Miklósne.

TECHNIKAI SEGÉDSZEMÉLYZET

Bakalár István gépkocsivezető, *Demeter Ferenc* telefonkezelő, *Gyarmati Vince* telefonkezelő.

TAKARÍTÓ SZEMÉLYZET

Bakos Gézané, Bartók Jánosné, Bóta Gáborné, Birincsik Józsefné, Csutorás Istvánné, Domboróczki Nándorné, Dudás Péterné, Jágerszki Jánosné, Király Józsefné, Kovács Béla, Madarasi Gyuláné, Nagy Jánosné, Pócs Gyuláné, Szederkényi Ferencné, Szepesi Ferencné, Tregova György.

KARBANTARTÓ MŰHELY

Nagy István műhelyvezető. *Bögös Sándor* szakmunkás (festő), *Kaló István* szakmunkás (asztalos), *Lóczi János* szakmunkás (kőműves), *Nagy Ferenc* segédmunkás, *Pálok László* szakmunkás (asztalos), *Szabó István* szakmunkás (villany-szerelő), *Válóczy Gyula* szakmunkás (festő.)

KOLLÉGIUMOK

HÁMÁN KATÓ KOLLÉGIUM

Igazgató: *Szűcs Lászlóné* gyakorló általános iskolai tanár.
Mikus Lászlóné gondnok.
Nagy Istvánné kapus, házfelügyelő.
Zombori Istvánné kapus, házfelügyelő.
Ónodi Jánosné takarító.
Szuromi Sándorné takarító.
Visontai Sándorné takarító.
A kollégiumban lakó hallgatók száma: 205.

KUN BÉLA KOLLÉGIUM

Igazgató: *Nagy Andor* tanársegéd.
Fazekas László gondnok.
Jónás Istvánné kapus.
Tóth Józsefné kapus.
Domboróczki Sándorné mosónő.
Galajda Béláné takarító.
Hegedűs Istvánné takarító.
Kökény Józsefné mosónő.
Majoros Gáborné takarító.
Nagy Józsefné takarító.
Szepesi Ferencé mosónő.
A kollégiumban lakó hallgatók száma: 178.

A TANÁRI MENZA ALKALMAZOTTAI

Kardos Istvánné konyhavezető.
Erdélyi Ferencné szakácsnő.
Kohári Ferencné konyhalány.
Pusztai Jánosné konyhalány.
Szilvási Sándorné konyhalány.

NAPPALI TAGOZAT

Statisztikai adatok

Az 1963/64-es tanévre felvételre jelentkezett
összesen 369 fő

A felvételi vizsgán megjelent	319 fő
Felvételt nyert	164 fő

Az 1962. évben előfelvettek száma
1963/64. évre 27 fő

Összesen 191 fő

	I. évf.	II. évf.	III. évf.	IV. évf.
Magyar—oroszl—ének	9	5	11	9
Magyar—oroszl—rajz	8	5	9	5
Magyar—oroszl—testnevelés	9	12	8	5
Magyar—tört.—ének	9	3	5	8
Magyar—tört.—rajz	12	9	—	10
Magyar—tört.—testnevelés	7	9	8	6
Magyar—tört.—orosz	19	20	18	7
Biol.—földrajz—ének	—	4	2	4
Biol.—földrajz—rajz	—	6	8	9
Biol.—földrajz—testnevelés	—	4	5	7
Biol.—földrajz—mez. ism.	47	33	37	19
Matematika—fizika—ének	3	2	—	—
Matematika—fizika—rajz	2	1	3	1
Matematika—fizika—testnevelés	9	7	5	2
Matematika—fizika—orosz	—	—	—	4
Matematika—fizika—kémia	—	5	5	7
Matematika—fizika—műszaki	32	26	24	14
Matematika—kémia—ének	1	2	—	1
Matematika—kémia—rajz	1	2	—	—
Matematika—kémia—testnevelés	7	1	2	2
Matematika—kémia—orosz	—	—	—	1
Matematika—kémia—műszaki	16	17	18	6
Összesen:	191	173	168	127

KÖTELEZŐ TÁRGYAK TANTERVE ÉS VIZSGATERVE

Marxizmus—leninizmus

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	szem. gyak.	elmélet	szem. gyak.		
Pol. gazd.	I.	2	2	2	2	K.	K.
Filozófiatört.	II.	2	—	2	1	K.	K.
Dial. mat.	III.	2	1	—	—		K.
Tud. szocializm.	III.	—	—	2	1	K.	K.
Tud. szocializm.	IV.	2	1	2	1	K.	K.

Neveléstudomány

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	szem. gyak.	elmélet	szem. gyak.		
Ált. lélektan	I.	2	1	—	—	K.	—
Fejlődéslélektan							
Logika	I.	—	—	3	2	—	Sz.
Ped. bevezetés							
Neveléstudomány	II.	3	1	—	—	K.	—
Úttörőmozgalom	II.	—	2	—	2	A.	Gy.
Ált. didaktika	II.	—	—	2	1	—	K.
Iskolaegészségtan	II.	1	—	—	—	A.	—
Neveléstörténet		1	1	—	—	K.	—
Iskolaszervezettség	III.	1	—	—	—	A.	—
Népművelés	III.	1	—	—	2	A.	Gy.
Tanítási gyak.	III.	—	—	—	6	—	A.
Tanítási gyak.	IV.	—	9	—	9	Gy.	Gy.

Irodalomtörténet

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	szemin.	elmélet	szemin.		
Bev. az irodalomelméletbe	I.	3	2	—	1	K.+Gy.	Gy.
Irodalomtörténet	I.	—	—	2	1	—	K.+Gy.
Irodalomtörténet	II.	2	1,5	3	1,5	K.+Gy.	Sz.+Gy.
Ifjúsági irodalom	II.	1	—	1	—	A.	A.
Irodalomtörténet	III.	3	1	3	1	K.+Gy.	K.+Gy.
Módszertan	III.	2	—	—	—	A.	
Irodalomtörténet	IV.	3	1	—	—	Sz.+Gy.	
Irodalomesztétika	IV.	—	—	2	—		K.

Magyar nyelvészet

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	gyak.	elmélet	gyak.		
Bev. a nyelvtudományba leíró magyar nyelvten	I.	3	1	3	1	K.+Gy.	K.+Gy.
Bev. a nyelvtudományba leíró magyar nyelvten	II.	2	1	2	1	K.+Gy.	K.+Gy.
Stílustan	II.	—	2	—	1	Gy.	Gy.
Leíró nyelvten	III.	2	1	—	—	Sz.+Gy.	—
Stílustan	III.	—	1	—	1	Gy.	Gy.
Módszertan	III.	2	—	—	—	A.	—
A magyar nyelv fejlődés-története	III.	—	—	2	1	—	K.+Gy.
A magyar nyelv fejlődés-története	IV.	2	1	—	—	K.+Gy.	—
Az ált. nyelvészet főbb kérdései	IV.	—	—	2	1	—	K.Gy.

Orosz nyelv és irodalom

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	szem. gyak.	elmélet	szem. gyak.		
Bev. a russzisztikába	I.	2	—	—	—	K.	—
Lexika	I.	—	3	—	3	Gy.	Gy.
Orosz nyelvten	I.	1	2	2	2	A.+Gy.	K.+Gy.
Orosz nyelvten	II.	2	1	2	1	K.+Gy.	K.+Gy.
Orosz és szovjet irodalom	II.	1	—	1	2	K.	K.+Gy.
Lexika	II.	—	3	—	2	Gy.	Gy.
Orosz nyelvten	III.	1	1	1	1	K.+Gy.	K.+Gy.
Orosz és szovj. irodalom	III.	1	2	1	2	K.+Gy.	K.+Gy.
Lexika	III.	—	2	—	2	Gy.	Gy.
Módszertan	III.	2	—	1	—	A.	A.
Orosz és szovj. irodalom	IV.	1	2	1	2	K.+Gy.	K.+Gy.
Lexika	IV.	—	3	—	1	Sz.	Gy.
Stílusgyakorlat	IV.	—	1	—	1	Gy.	Gy.

Történelem

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	szemin.	elmélet	szemin.		
Történelmi proszeminárium	I.	1	1	1	1	A.+Gy.	A.+Gy.
Egyetemes történet	I.	4	—	2	—	K.	A.
Magyar történet	I.	—	—	2	—	—	K.
Magyar történet	II.	2	1	2	1	K.+Gy.	Sz.+Gy.
Egyetemes történet	II.	2	—	2	1	K.	Sz.+Gy.
Helytörténeti ismeretek	II.	1	—	—	—	A.	—
Magyar történet	III.	2	1	2	1	K.+Gy.	K.+Gy.
Egyetemes történet	III.	2	1	2	1	K.+Gy.	K.+Gy.
Módszertan	III.	2	—	1	—	A.	A.
Magyar történet	IV.	3	1	2	1	K.+Gy.	Sz.+Gy.
Egyetemes történet	IV.	2	1	2	1	K.+Gy.	Sz.+Gy.

Földrajz

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	szem. gyak.	elmélet	szem. gyak.		
Csill. földrajz	I.	2	1	—	—	K.+Gy.	—
Ált. term. földrajz	I.	2	2	3	2	K.+Gy.	K.+Gy.
Térképészeti gyak.	I.	—	—	—	2	—	Gy.
Ált. term. földrajz	II.	3	2	—	—	Sz.+Gy.	—
Ált. gazd. földrajz	II.	3	3	—	—	Sz.+Gy.	—
Magyarország földrajza	II.	—	—	5	2	—	K.+Gy.
Regionális földrajz	III.	3	1	5	1	K.+Gy.	Sz.+Gy.
Térképészeti gyak.	III.	—	2	—	—	Gy.	—
Módszertan	III.	2	—	2	—	A.	Gy.
Regionális földrajz	IV.	5	—	3	—	K.	Sz.

Állattan

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	gyak.	elmélet	gyak.		
Ált. állattan	I.	3	2	3	2	Gy.+K.	Gy.+K.
Anatómia, élettan	II.	2	—	3	2	Gy.	Sz.+Gy.
Állatrendszertan	III.	3	2	3	2	Gy.	Sz.+Gy.
A biológia tanításának módszertana	III.	3	—	—	—	A.	—
Ökológia, állatföldrajz	IV.	2	—	—	—	K.	—
Alkalmazott állattan	IV.	2	—	—	—	K.	—
Származástan	IV.	—	—	2	—	—	K.
Egészségtan	IV.	—	—	2	—	—	K.

Növénytan.

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	gyak.	elmélet	gyak.		
Növényiszervtan							
Növényélettan	I.	—	—	2	2	—	K.+Gy.
Ált. növény- és növényélettan	II.	2	3	2	3	K.+Gy.	K.+Gy.
Növényrendszertan	III.	2	3	2	2	K.+Gy.	K.+Gy.
Örökléstan	IV.	2	—	—	—	K.	—

Mezőgazdasági ismeretek és gyakorlatok

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	gyak.	elmélet	gyak.		
Növénytermeszt. ism.	I.	2	—	1	—	A.	A.
A mezőgazd. gépesítése	I.	—	—	2	—	—	K.
Mezőgazd. műhelygy.	I.	—	2	—	2	Gy.	Gy.
Mezőgazd. gyakorlatok	I.	—	2	—	2	Gy.	Gy.
Takarmányozás	II.	2	—	—	—	K.	—
Mezőgazd. géptan	II.	2	—	—	—	K.	—
Részletes állatteny.-tan	II.	—	—	2	—	—	K.
Mezőgazdasági gyak.	II.	—	3	—	3	Gy.	Gy.
Részl. növényterm.-tan	II.	—	—	2	—	—	K.
Részl. állattenyésztéstan	III.	2	—	2	—	K.	A.
Részl. növényterm.-tan	III.	2	—	—	—	Sz.	—
A mg. ism. és gyak. tanít- ásának módszertana	III.	1	—	1	—	A.	A.
Kertészeti ismeretek	III.	—	—	2	—	—	K.
Mezőgazdasági gyak.	III.	—	3	—	3	Gy.	Gy.
Részl. állattenyésztéstan	IV.	2	—	—	—	Sz.	—
Kertészeti ismeretek	IV.	2	—	2	—	A.	K.
Üzemtan	IV.	—	—	2	—	—	K.
Mezőgazdasági gyak.	IV.	—	4	—	4	Gy.	Gy.
Alkalmazott növénytan	IV.	2	2	2	—	K.+Gy.	K.

Kémia

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	gyak.	elmélet	gyak.		
Biológiai kémia	I.	2	2	—	—	K.	Gy.
Elméleti kémia	I.	4	—	4	—	K.	K.
Általános kémia gyak.	I.	—	2	—	3	—	A. Gy.
Általános és fiz. kémia	II.	—	4	—	—	—	Gy.
Szervetlen kémia	II.	2	2	—	2	Sz.+Gy.	— Gy.
Ásvány- és közettan	II.	—	—	2	1	—	K.+Gy.
Minőségi analízis	II.	—	—	—	3	—	— Gy.
Szerves kémia	III.	4	—	3	3	K.	K.+Gy.
A kémia tanításának módszertana	III.	2	—	—	3	A.	— A.
Mennyiségi analízis	III.	—	3	—	—	—	Gy.
Szerves kémia	IV.	—	4	—	—	—	Gy.
Szervetlen kémia technológia	IV.	—	—	3	—	—	— K.
Szerves kémia technológia	IV.	2	—	—	—	Sz.	— —
Mezőgazdasági kémia	IV.	—	—	2	2	—	— K.+Gy.

Fizika

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása			
		I. félév		II. félév		I. félév		II. félév	
		elmélet	gyak.	elmélet	gyak.				
Mechanika	I.	4	—	4	—	K.	—	K.	—
Fizika gyakorlatok	I.	—	—	—	2	—	—	—	Gy.
Fizika feladatok	I.	—	1	—	1	—	Gy.	—	Gy.
Hőtan	II.	3	—	—	—	Sz.	—	—	—
Elektromosság	II.	—	—	4	—	—	—	K.	—
Fizika gyakorlatok	II.	—	2	—	2	—	Gy.	—	Gy.
Fizika feladatok	II.	—	1	—	1	—	Gy.	—	Gy.
Elektromosság	III.	4	—	—	—	K.	—	—	—
Fénytan	III.	—	—	4	—	—	—	K.	—
Fizika gyakorlatok	III.	—	2	—	2	—	Gy.	—	Gy.
Fizika feladatok	III.	—	1	—	1	—	Gy.	—	Gy.
Fizika tanítás módszert.	III.	2	—	2	—	A.	—	A.	—
Atomfizika	IV.	4	—	—	—	Sz.	—	—	—
Válogatott fejezetek az elm. fizika köréből	IV.	—	—	4	—	—	—	K.	—
Fizika gyakorlatok	IV.	—	2	—	—	—	Gy.	—	—
Fizika feladatok	IV.	—	1	—	1	—	Gy.	—	Gy.
Módszertani gyakorl.	IV.	—	3	—	2	—	Gy.	—	Gy.

Műszaki ismeretek és gyakorlatok

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	gyak.	elmélet	gyak.		
Anyag- és gyártás ism.	I.	2	—	2	—	K.	K.
Műszaki rajz	I.	—	2	—	2	Gy.	Gy.
Anyagmegmunkáló gyak.	I.	—	3	—	3	Gy.	Gy.
Anyag- és gyártás ism.	II.	2	—	2	—	K.	K.
Famunka gyak.	II.	—	5	—	—	Gy.	—
Fémmunka gyak.	II.	—	—	—	5	—	Gy.
Anyagmegmunk. gyak.	III.	—	3	—	—	Gy.	—
Géptan	III.	2	—	2	—	K.	Sz.+Gy.
Műszaki ism. és gyak. módszertana	III.	2	—	2	—	A.	Gy.
Géptan gyak.	IV.	—	2	—	—	Gy.	—
Elektrotechnika	IV.	2	3	2	3	K.+Gy.	K.+Gy.
Üvegtechnológia	IV.	—	—	—	1	—	Gy.

Matematika

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	gyak.	elmélet	gyak.		
Analit. geom. és lineáris algebra	I.	2	2	2	2	K.+Gy.	K.+Gy.
Analízis	I.	4	2	2	2	K.+Gy.	K.+Gy.
Analízis	II.	2	2	—	—	K.+Gy.	—
Algebra és számelm.	II.	2	2	2	2	K.+Gy.	Szig.+Gy.
Gyakorlati számolások	II.	—	—	1	2	—	Gy.
A számtan és mértan tanításának módszert.	III.	4	—	2	—	A.	A.
Matemat. feladatok	III.	—	—	—	2	—	Gy.
Geometria	III.	3	2	2	2	K.+Gy.	K.+Gy.
Analízis	IV.	2	2	—	—	Sz.+Gy.	—
Gyakorlati számolások	IV.	—	—	—	2	—	Gy.
Matemat. feladatok	IV.	—	2	—	—	Gy.	—
A matemat. fejlődése	IV.	—	—	2	—	—	K.

Ének—zene

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	gyak.	elmélet	gyak.		
Ének	I.	—	2	—	2	Gy.	Gy.
Karvezetés	I.	—	1	—	1	Gy.	Gy.
Zeneelmélet	I.	2	—	1	—	K.	Gy.
Hangképzés-elmélet	I.	1	—	1	—	A.	K.
Magánének	I.	—	0,5	—	0,5	Gy.	Gy.
Zongora	I.	—	0,5	—	0,5	Gy.	Gy.
Partitúra olvasás	I.	—	—	—	0,5	—	Gy.
Zenetörténet	I.	—	—	1	—	—	A.
Ének	II.	1	—	1	—	K.	Gy.
Karvezetés	II.	—	1	—	1	Gy.	Gy.
Zeneelmélet	II.	2	—	2	—	Gy.	K.
Zenetörténet	II.	2	—	2	—	A.	A.
Magánének	II.	—	0,5	—	0,5	Gy.	Gy.
Partitúra olvasás	II.	—	0,33	—	0,33	Gy.	Gy.
Zongora	II.	—	0,5	—	0,5	Gy.	Gy.
Ének	III.	2	—	1	—	Sz.	Gy.
Karvezetés	III.	—	1	—	1	Gy.	Gy.
Zeneelmélet	III.	1	—	1	—	Gy.	K.
Zenetörténet	III.	1	—	1	—	Sz.	A.
Magánének	III.	—	0,5	—	0,5	Gy.	Gy.
Partitúra olvasás	III.	—	0,5	—	0,5	Gy.	Gy.
Zongora	III.	—	0,5	—	0,5	Gy.	Gy.
Az ének tanításának módszertana	III.	1	—	2	—	A.	A.
Ének	IV.	1	—	2	—	K.	K.
Népzene	IV.	1	—	—	—	K.	—
Karvezetés	IV.	—	1	—	1	Gy.	Gy.
Zeneelmélet	IV.	1	—	1	—	Sz.	K.
Zenetörténet	IV.	1	—	1	—	Sz.	K.
Zongora	IV.	—	0,5	—	0,5	Gy.	Gy.
Úttörőzene	IV.	—	1	—	1	Gy.	Gy.

Rajz

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	szem. gyak.	elmélet	szem. gyak.		
Rajzolás és festés	I.	4	—	4	—	Gy.	Gy.
Díszítés és tervezés	I.	2	—	—	—	Gy.	—
Művészettörténet	I.	—	—	2	—	—	K.
Ábrázoló mértan	I.	2	—	2	—	K.	Gy.
Rajzolás és festés	II.	—	4	—	5	Gy.	Sz.
Ábrázoló mértan	II.	3	—	2	—	K.	K.
Művészettörténet	II.	—	—	1	—	—	A.
Rajzolás és festés	III.	4	—	—	4	Gy.	Gy.
Művészettört. és gyak.	III.	1	—	1	1	K.	K+Gy.
A rajzolás tanításának módszertana	III.	2	—	2	—	A.	Gy.
Rajzolás és festés	IV.	5	—	5	—	Gy.	Sz.
Művészettörténet	IV.	2	—	—	—	K.	—

Testnevelés

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmélet	szem. gyak.	elmélet	szem. gyak.		
Testneveléstörténet	I.	—	—	0,5	0,5	—	A.
Torna	I.	2	—	3	—	K.	A.
Művészi torna (nőknek)	I.	2	—	3	—	K.	A.
Atlétika	I.	—	—	1	1	—	A.
Labdarúgás	I.	2	—	—	—	Gy.	—
Kézilabda	I.	2	—	1	—	A.	Gy.
Testnev. élettan	I.	2	—	2	—	A.	K.
Testnev. alapism.	II.	1	—	—	—	Sz.	—
Torna	II.	2	—	2	—	Gy.	Gy.
Atlétika	II.	2	—	2	—	Gy.	K.
Testnev. játékok	II.	2	—	2	—	A.	Sz.
Kosárlabda	II.	2	—	1	—	A.	Gy.
Testnev. tanításának módszertana	III.	2	1	1	—	A.+A.	A.
Sportszervezés	III.	1	—	—	—	A.	—
Torna	III.	2	—	2	—	Sz.	Gy.
Atlétika	III.	2	—	2	—	A.	Sz.
Úszás	III.	—	—	2	—	—	K.
Sportszervezés	IV.	—	—	1	—	—	K.
Torna	IV.	2	—	3	—	K.	Gy.
Atlétika	IV.	2	—	1	—	Gy.	K.
Röplabda	IV.	2	—	—	—	Gy.	—
Testnevelés (nem szakos)	I–II.	—	2	—	2	Gy.	Gy.

Idegennyelvi lektorátus

Tantárgy	Évf.	Heti óraszám				A félév lezárása	
		I. félév		II. félév		I. félév	II. félév
		elmé- let	szem. gyak.	elmé- let	szem. gyak.		
Kötelező nyelv: <i>Orosz</i>	I.	2	—	2	—	Gy.	Gy.
Kötelező nyelv: <i>Orosz</i>	II.	2	—	2	—	Gy.	Nyv.
Fakultatív nyelv: <i>Német</i>	I—III.	2	—	2	—	NK.	NK.
<i>Francia</i>	I—III.	2	—	2	—	NK.	NK.
<i>Angol</i>	I—III.	2	—	2	—	NK.	NK.

Jelmagyarázat

- K. = Kollokvium
- Sz. = Szigorlat
- Gy. = Gyakorlati jegy
- A. = Aláírás
- Nyv. = Nyelvvizsga
- NK. = Nem kötelező kollokvium

LEVELEZŐ TAGOZAT

Statisztikai adatok

Az 1963—64-es tanévre felvételre jelentkezett

kétszakos	1073 fő
kieg. szakos	59 fő

Összesen: 1132 fő

A felvételi vizsgán megjelent 967 fő

Felvételt nyert 535 fő

1. Osztott képzési forma az alábbi szakokon folyik: két év alatt az egyik szaktárgyat, két év alatt a másik szaktárgyat tanulják (2+2-es képzés).

Szakonként:	Összl.	I. évf.	
		Lem.	Marad.
magyar—történelem	114	5	109
magyar—orosz	91	10	81
magyar—ének	42	7	35
mat.—fizika	58	6	52
biol.—földrajz	115	29	86
földrajz—rajz	44	7	37
biol.—testnevelés	38	5	33
Ö s s z e s e n :	502	69	433

	Összl.	II. évf.	
		Lem.	Marad.
magyar—történelem	157	3	154
magyar—orosz	105	12	93
magyar—ének	23	1	22
mat.—fizika	109	8	101
biol.—földrajz	112	6	106
földrajz—rajz	54	6	48
biol.—testnevelés	37	1	36
Ö s s z e s e n :	597	37	560

	Összl.	III. évfolyam	
		Lem.	Marad.
magyar—történelem	105	6	99
magyar—orosz	17	—	17
magyar—ének	23	5	18
mat.—fizika	48	4	44
biológia—földrajz	44	2	42
földrajz—rajz	44	6	38
biológia—testnevelés	22	11	11
Ö s s z e s e n :	303	34	269

2. Négyéves kétszakos képzés a IV. évfolyamon folyik:

	IV. évfolyam		
	Összl.	Lem.	Marad.
magyar—történelem	68	4	64
magyar—oroszl	55	6	49
magyar—ének	13	1	12
matematika—fizika	31	—	31
biológia—földrajz	33	—	33
földrajz—rajz	21	1	20
biológia—testnevelés	6	1	5
Ö s s z e s e n :	227	13	214

3. Egyszakaszos hároméves képzés:

	I. évfolyam		
	Összl.	Lem.	Marad.
mezőgazd. ism.	95	15	80
műszaki ismeret	64	8	56
Ö s s z e s e n :	159	23	136

	II. évfolyam		
	Összl.	Lem.	Marad.
mezőgazd. ism.	76	6	70
műszaki	28	—	28
Ö s s z e s e n :	104	6	98

	III. évfolyam		
	Összl.	Lem.	Marad.
mezőgazd.	82	1	81
műszaki	41	1	40
Ö s s z e s e n :	123	2	121

4. Kiegészítő szakok:

	I. évfolyam		
	Összl.	Lem.	Marad.
magyar	7	2	5
történelem	14	6	8
testnevelés	2	—	2
rajz	7	—	7
földrajz	5	2	3
biológia	1	—	1
matematika	3	2	1
műszaki	10	5	5
mezőgazdaság	14	4	10
kémia	6	4	2
Ö s s z e s e n :	69	25	44

	II. évfolyam		
	Összl.	Lem.	Marad.
magyar	5	3	2
történelem	13	1	12
testnevelés	2	—	2
rajz	5	1	4
földrajz	2	2	—
biológia	3	—	3
matematika	—	—	—
műszaki	6	1	5
mezőgazdaság	4	—	4
kémia	—	—	—
Ö s s z e s e n :	40	8	32

Az osztott képzésben részesülők konzultációs központokban tanulnak. Az 1963–64-es tanévben 5 megyében 98 konzultációs csoport működött.

Az Országos Pedagógiai Intézet rendezésében a működő pedagógusok egy része négy éven keresztül tanfolyamon vesz részt. Sikeres záróvizsga után tanfolyami bizonyítványt nyernek, amelynek alapján a főiskola mezőgazdasági és műszaki ismeretek szakán államvizsgára jelentkezhetnek.

A tanfolyami bizonyítvány beküldése után névsorba vesszük és az államvizsga tematikát kiküldjük.

Évente két alkalommal részükre államvizsgát szervezünk, amelynek beosztásáról a jelentkezőket értesítjük.

Sikeres államvizsga letétele után egyszakos tanári oklevelet nyernek.

KÖTELEZŐ TÁRGYAK TANTERVE ÉS VIZSGATERVE

Az 1963—64-es tanévben a IV. éves hallgatók a meg nem osztott képzés keretében vettek részt.

Jelmagyarázat: K. = Kollokvium, Sz. = Szigorlat, A. = Aláírás, Gy. = Gyakorlati jegy.

Marxizmus—leninizmus

Tantárgy	F é l é v e k	
	VII.	VIII.
Tudományos szocializmus	K.	K.
Neveléstudomány		
Neveléstörténet	K.	K.
Magyar irodalom		
Irodalomtörténet	K.	—
Az irodalom tanításának módszertana	—	A.
Magyar nyelv		
A magyar nyelv története	K.	—
Általános nyelvészet főbb kérdései	—	K.
Történelem		
Magyar történet	K.	A.
Egyetemes történet	K.	A.
A történelem tanításának módszertana	—	A.
Orosz nyelv és irodalom		
Lexika	Gy.	Gy.
Orosz irodalomtörténet	K.	A.
Orosz nyelvtanítás módszertana	A.	A.
Orosz stílusgyakorlat	Gy.	Gy.
Biológia		
Állatrendszertan	K.	—
Egészségtan	—	A.
Alkalmazott állattan	K.	K.
Alkalmazott növénytan	K.	K.
Származástan és örökléstan	K.	A.
A biológiai tárgyak tanításának módszertana	A.	A.
Növényteni gyakorlat	Gy.	Gy.
Állattani gyakorlat	Gy.	Gy.
Földrajz		
Regionális földrajz	K.	A.
Földrajzi világkép fejlődése	K.	—
Földrajztanítás módszertana	A.	A.
Földrajzi gyakorlat	Gy.	Gy.

Mezőgazdasági ismeretek és gyakorlatok

Tantárgy	F é l é v e k			
	VII.	VIII.		
Mezőgazdaságtan tanításának módszertana	A.	A.		
Kertészeti ismeretek	K.	A.		
Részletes állattenyésztés	K.	—		
Mezőgazdasági gyakorlatok	Gy.	Gy.		
Matematika				
Analízis	K.	—		
Projektív geometria	K.	—		
A matematikatanítás módszertana	A.	A.		
A matematika története	—	A.		
Differenciál geometria	—	A.		
Fizika				
Atomfizika I—II.	K.	K.		
Bevezetés az előadási kísérletezésbe	Gy.	Gy.		
A fizikatanítás módszertana	A.	A.		
Fizika gyakorlatok	Gy.	Gy.		
Kémia				
A kémia tanításának módszertana	A.	A.		
Kémia technológia	K.	A.		
Mezőgazdasági kémia	—	K.		
Kémiai gyakorlatok	Gy.	Gy.		
Műszaki ismeretek és gyakorlatok				
Elektrotechnika	K.	—		
Műszaki ismeretek módszertana	A.	A.		
A termelés alapjai	—	A.		
Műszaki gyakorlatok	Gy.	Gy.		
Ének				

Tantárgy	Tantárgy			
	I.	II.	III.	IV.
Ének	K.	Sz.	K.	A.
Karvezetés	Gy.	K.	Gy.	K.
Zeneelmélet	K.	K.	Sz.	A.
Úttörő- és társaszene	—	—	—	K.
Magánének	Gy.	K.	Gy.	K.
Zongora	Gy.	K.	Gy.	K.
Partitúra olvasás	Gy.	K.	Gy.	K.
Népzene	—	—	—	K.
Hangképzés-elmélet	Sz.	—	—	—
Zenetörténet	—	K.	Sz.	A.
Az ének tanításának módszertana	—	—	A.	A.

Rajz

Tantárgy	F é l é v e k			
	I.	II.	III.	IV.
Rajzolás—festés	Gy.	Sz.	K.	Gy.
Díszítés	K.	K.	—	—
Művészettörténet	—	K.	—	K.
Ábrázoló geometria	—	Gy.	K.	K.
A rajz tanításának módszertana	—	—	A.	A.

Testnevelés

Torna	K.	Gy.	Sz.	Gy.
Atlétika	Gy.	Sz.	Gy.	K.
Testnevelési alapismeretek	—	K.	—	—
Sporttörténet	K.	—	—	—
Testnevelés tanításának módszertana	—	—	—	A.
Sportszervezéstan	—	—	K.	—
Kézilabda	K.	—	—	—
Röplabda	—	—	K.	—
Labdarúgás (művészi torna)	—	K.	—	—
Kosárlabda	—	—	—	K.
Iskolajátékok	K.	—	—	—
Úszás	—	—	—	K.
Biológia	K.	—	—	—

HÁROMÉVES EGYSZAKOS KÉPZÉS

Mezőgazdasági ismeretek és gyakorlatok

Biológiai alapfogalmak	K.	—	—	—	—	—
Ált. növénytermesztéstan	K.	Sz.	—	—	—	—
Mezőgazdasági géptan	—	Sz.	—	—	—	—
Részletes növénytermesztéstan	—	—	K.	K.	—	—
Kertészeti ism. és gyakorlat	—	—	—	—	K.	A.
Ált. állattenyésztéstan	K.	Sz.	—	—	—	—
Állategészségstan	—	Sz.	—	—	—	—
Takarmányozástan	—	K.	—	—	—	—
Részletes állattenyésztéstan	—	—	K.	K.	K.	—
Agrárgazd. üzemtan	—	—	—	—	—	A.
Módszertan	—	—	—	—	—	A.
Mezőgazdasági rovarstan	—	—	—	—	K.	—
Mezőgazdasági gyakorlatok	Gy.	Gy.	Gy.	Gy.	Gy.	Gy.

Műszaki ismeretek és gyakorlatok

Matematika	K.	—	—	—	—	—
Fizika	K.	—	—	—	—	—
Anyag- és gyártásismeret	—	K.	Sz.	—	—	—
Műszaki gyakorlat	—	Gy.	Gy.	Gy.	Gy.	Gy.
Műszaki rajz	—	Gy.	Gy.	Gy.	Gy.	Gy.
Géptan	—	—	—	K.	—	—
Elektrotechnika	—	—	—	—	K.	A.
Módszertan	—	—	—	—	K.	—

KÉTÉVES KIEGÉSZÍTŐ SZAK
Műszaki ismeretek és gyakorlatok

Tantárgy	F é l é v e k			
	I.	II.	III.	IV.
Anyag- és gyártásismeret	K.	Sz.	—	—
Géptan	—	—	K.	—
Elektrotechnika	—	—	—	A.
Módszertan	—	—	—	A.
Műszaki rajz	Gy.	Gy.	—	—
Műszaki gyakorlat	Gy.	Gy.	Gy.	Gy.

Mezőgazdasági ismeretek és gyakorlatok

Talajtan	Sz.	—	—	—
Ált. növénytermesztés	Sz.	—	—	—
Mezőgazdasági géptan	—	K.	—	—
Szántóföldi növénytermesztés	—	—	K.	—
Módszertan	—	—	—	A.
Kertészeti ismeretek	—	—	—	A.
Ált. állattenyésztés	Sz.	—	—	—
Részletes állattenyésztés	—	K.	K.	—
Takarmányozás	—	K.	K.	—
Mezőgazdasági gyakorlatok	Gy.	Gy.	Gy.	Gy.

Az 1963—64-es tanévben az I—II—III. éves hallgatók a megosztott képzés keretében vettek részt.

Marxizmus—leninizmus

Filozófiatörténet	K.	—	—	—	—	—
Dialektikus materializmus	—	K.	—	—	—	—
Történelmi materializmus	—	—	K.	—	—	—
Politikai gazdaságtan I.	—	—	—	K.	—	—
Politikai gazdaságtan II.	—	—	—	—	K.	—
Tudományos szocializmus I.	—	—	—	—	—	K.

Neveléstudomány

Általános lélektan	K.	—	—	—	—	—
Gyermek- és neveléslélektan	—	K.	—	—	—	—
Lélektan + logika	—	—	Sz.	—	—	—
Bevezetés a pedagógiába + Didaktika I.	—	—	—	K.	—	—
Didaktika II.	—	—	—	—	K.	—
Neveléstudomány + úttörőmozg.	—	—	—	—	—	K.

Magyar irodalom

Irodalomelmélet	K.	—	—	—	—
Irodalomtörténet	K.	Sz.	K.	—	—
Irodalom esztétika	—	—	—	—	K.

Magyar nyelv

Bevezetés a nyelvtudományba + Leíró magyar nyelvtan	K.	Sz.	—	—
Nyelvtörténet	—	—	K.	—
Általános nyelvészet	—	—	—	K.

Történelem				
Magyar történet	K.	Sz.	K.	A.
Egyetemes történet	K.	Sz.	K.	A.
Bevezetés a tört. tud.-ba	K.	—	—	—
A történelem tanításának módszertana	—	—	Sz.	—
Orosz nyelv és irodalom				
Orosz nyelvtan	K.	K.	K.	A.
Russzisztika	K.	—	—	—
Orosz irodalom	—	K.	Sz.	A.
Biológia				
Általános állattan	K.	Sz.	—	—
Ált. növény- és élettan	K.	Sz.	—	—
Anatómia élettan	—	Sz.	—	—
Állatrendszertan	—	—	K.	—
Növényrendszertan	—	—	K.	—
Alkalmazott állattan, ökológia, állatföldrajz, egészségtan, ember származása, alkalmazott növénytan, szárm.-öröklés	—	—	—	K.
Földrajz				
Csillagászati földrajz, általános természeti földrajz	K.	—	—	—
Magyarország földrajza	—	K.	—	—
Általános természeti- és gazdasági földrajz	—	Sz.	—	—
Regionális földrajz	—	—	K.	—
Módszertan	—	—	K.	—
Földrajz gyakorlat	Gy.	Gy.	Gy.	Gy.
Matematika				
Analitikus geometria	K.	—	—	—
Analízis	K.	—	—	—
Matematika	—	Sz.	—	—
Geometria	—	—	K.	—
Matematikai feladatok	—	—	A.	—
Fizika				
Mechanika I—II.	K.	—	—	—
Matematika fizikusoknak	K.	—	—	—
Fizikai feladatok	Gy.	Gy.	Gy.	Gy.
Fizikai gyakorlatok	Gy.	Gy.	Gy.	Gy.
Fizika	—	Sz.	—	—
Elektromosság	—	K.	—	—
Optika	—	—	K.	—
Atomfizika	—	—	—	K.
Kémia				
Ált. szervetlen kémia	K.	—	—	—
Ásvány- és kőzet	—	K.	—	—
Kémia	—	Sz.	—	—
Szerves kémia	—	—	K.	—
Mezőgazdasági kémia	—	—	—	K.

A TANÁRKÉPZŐ FŐISKOLA GYAKORLÓ ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA

Az iskola tantestülete

Igazgató: Mikus László orosz—történelem szakos ált. isk. tanár.
Igazgatóhelyettes: Vajda József matematika—fizika szakos ált. isk. tanár.

Felső tagozatban tanító nevelők

Név:	Szakos:	Képesítése:
Bálint József	matematika—fizika	ált. iskolai tanár
Béky Loránd	magyar—orosz	középisk. tanár
Czövek Pál	matematika—kémia	ált. iskolai tanár
Daragó Lászlóné	földrajz—rajz	ált. iskolai tanár
Erdész Ede	matematika—fizika—műsz.	ált. iskolai tanár
Farkas Sarolta	magyar	ált. iskolai tanár
Fekete Margit	biológia—földrajz	ált. iskolai tanár
Gaál Istvánné	magyar—történelem	szaktanító
Galambos Jánosné	testnevelés	ált. iskolai tanár
Gál István	magyar—történelem	ált. iskolai tanár
Gergely Sándor	matematika—fizika	ált. iskolai tanár
Halasy László	biológia—földrajz—mg.	ált. iskolai tanár
Kálmán Miklósné	földrajz—történelem	középisk. tanár
Kerezszy Géza	matematika—fizika—kémia	ált. iskolai tanár
Kerezszy Gézáné	magyar—történelem	ált. iskolai tanár
Kiszely György	matematika—műszaki	
	biológia—földrajz	ált. iskolai tanár
Kormos Antal	biológia—földrajz	ált. iskolai tanár
Nagy Dezső	testnevelés	középisk. tanár
Nagy Lajosné	matematika—fizika	ált. iskolai tanár
Pataki Ilona	ének	ált. iskolai tanár
Perge Imréné	pedagógia—történelem	középisk. tanár
Pogány Ferencné	magyar—ének	ált. iskolai tanár
Rados Mihály	matematika—fizika	ált. iskolai tanár
Ráduly Ilona	magyar—történelem	ált. iskolai tanár
Szabó Endre	magyar—orosz—német	középisk. tanár
Szabó Endréné	magyar—történelem, pedagógia—filozófia	középisk. tanár
Szűcs Lászlóné	magyar—orosz	ált. iskolai tanár
Tóth Jánosné	történelem—földrajz	ált. iskolai tanár
Vajon Imréné	biológia—földrajz—tört.	ált. iskolai tanár

Alsó tagozatban tanító nevelők

Bardi Istvánné	tanítónő
Erdész Edéné	tanítónő
Füzi Lászlóné	tanítónő
Dr. Kovács Vendelné	gyak. isk. tanítónő
Lovasi Károly	tanítónő
Nagy Ernőné	tanítónő
Osváth Pálné	tanítónő
Pálos Gyuláné	tanítónő

A napközi otthonban nevelők

Hamvas Endréné	tanítónő
Kálmán Miklós	magyar—történelem— filozófia középiskolai tanár
Molnár Istvánné	tanítónő
Dr. Molnár Józsefné	tanítónő
Parizsa Béláné	tanítónő

Adminisztratív és fizikai dolgozók

Fekete Zoltánné	adminisztrátor
Domboróczki Béláné	takarító
Gál Bertalanné	takarító
Holló Józsefné	konyhalány
Kaló Istvánné	takarító
Kiss Andrásné	konyhalány
Szalóki Istvánné	takarító
Szokodi Lajos	hivatalsegéd
Szokodi Lajosné	konyhalány

A tanév végén áthelyezett nevelők

Gál István.

A tanév során iskolánkhoz helyezett nevelő

Molnár Istvánné.

A nevelők szakmai-ideológiai továbbképzése

Szakmai továbbképzés

1. Bálint József befejezte a matematika III. évét.
2. Gál István befejezte a magyar szak III. évét.
3. Gál Istvánné befejezte a magyar szakot.
4. Nagy Ernőné a földrajz-rajz szakon tanul tovább.
5. Szűcs Lászlóné orosz szakon tanul tovább.

Ideológiai továbbképzés

1. „A dialektikus történelmi materializmus” III. évfolyamát a következő kartársak fejezték be:

Fekete Margit, Füzi Lászlóné, Galambos Jánosné, Gergely Sándor, Kálmán Miklósné, Kerezsy Gézáné, Kovács Vendelné, Lovasi Károlyné, Nagy Dezső, Osváth Pálné, Parizsa Béláné, Pogány Ferencné, Rados Mihály, Ráduly Ilona, Tóth Jánosné.

2. A Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem I. évfolyamát befejezte: Vajda József.

3. A Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem II. évfolyamát befejezte: Halasy László és Mikus László.

A tantestület ideológiai szemináriumait dr. Pelle Béla adjunktus vezette.

Szaktárgyi munkaközösségek

1. Osztályfőnöki munkaközösség vezetője: Farkas Sarolta.
2. Magyar nyelvi munkaközösség vezetője: Kerezsy Gézáné.
3. Magyar irodalmi munkaközösség vezetője: Ráduly Ilona.
4. Orosz nyelvi munkaközösség vezetője: Szabó Endréné.
5. Történelmi munkaközösség vezetője: Szabó Endréné.
6. Biológiai munkaközösség vezetője: Halasy László.
7. Földrajzi munkaközösség vezetője: Kálmán Miklósné.
8. Számtani munkaközösség vezetője: Nagy Lajosné.
9. Alsótagozatos munkaközösség vezetője: dr. Kovács Vendelné.

Testületi tanács tagjai

Mikus László igazgató, Vajda József ig. h., Erdész Ede pártcsoport vezető, Gál István szb-elnök, Farkas Sarolta osztályfőnöki munkaközösség vezetője, dr. Kovács Vendelné alsótagozatos munkaközösség vezetője, dr. Kovács Vendel vezető metodikus, Béky Loránd tanár, Osváth Pálné tanítónő, Semjén Pálné SZM-elnök.

A napirendnek megfelelően a tanács a meghívottakkal esetenként készül.

Gyakorló iskolánk néhány eredménye

1. Énekkar: Vezető tanáruk: Pogány Ferencné és Pataki Ilona.

A „Hámán Kató” kulturális seregszemle — megyei döntőjén — iskolánk nagykórusa aranyérmeket nyert, kamarakórusunk ugyancsak aranyérmeket nyert. Kamarakórusunk részt vett nyáron Csillebércen az országos kamarakórusok versenyén, ahol ugyancsak aranyérmeket nyert.

Nagykórusunk részt vett a VIII. Egri Dalosünnepen és a Kodály-díszhangversenyen. Jó szereplésünkért a Városi Tanács Emléklappal jutalmazott.

Ez évben indult be a zenetagozatú I. osztály.

Az egri gyakorló iskola épülete.

2. Rajz: Szakkörvezető: Daragó Lászlóné. Ez évben megrendezett rajz-olimpia megyei döntőjében iskolánkat 16 tanulónk képviselte. Az országos elődöntőben 2 tanulónk sikeresen szerepelt. (A maximális 10 pontszám volt.) Szilágyi Gábor 9 pontot, Barkóczi József 7 pontot szerzett.

3. Sport: Szakkörvezetők: Galambos Jánosné és Nagy Dezső.

a) *Tornaverseny*: (fiúk—lányok)

Városi I. helyezés.

Megyei I. helyezés.

Szabó Dénes VII. osztályos tanulónk szekrényugrásban országos bajnokságot nyert.

b) *Kézilabda*:

Városi I. helyezést.

Megyei II. helyezés.

c) *Négytusa versenyen*: (lányok)

Városi I. helyezést,

megyei I. helyezést, országos XII. helyezést értünk el.

4. Iskolánknak 2 üzemmél van „Szocialista szerződése”.

a) Dohánygyárral,

b) Finommechanikai Vállalattal.

5. Jó eredménnyel működik iskolánk lövészköre, már 2 éve.

Vezető tanár: Nagy Dezső.

A lövész körben részt vevő tanulók száma: 14 fő.

Úttörőcsapat

Úttörőcsapatunk neve: 313. számú Bornemissza Cergely Úttörőcsapat.
Csapatvezető: Rados Mihály, csapatvezető helyettes: Pataki Ilona, kisdobos vezető: Osváth Pálné.

Szülői Munkaközösség

Iskolánknál 5 tagú SZM-elnökség, 56 tagú választmány működik.
Iskolánk SZM-vezetőségének tagjai: Semjén Pálné elnök, Gyulai Istvánné elnökhelyettes, Mlinkó Ferencné pénztáros, Bukoly József és Vilcsek Tiborné pénztár ellenőrök.

Az iskola egészségügye

Iskolaorvos: dr. Sziklai Árpád.
Iskolánknál működik „Ifjúsági Vöröskereszt”.
Vezető tanárelnök: Kiszely György.

Az iskolára vonatkozó adatok

1. Tanulócsoportok száma:	25
felsős	12
alsós	8
napközis	5
A napközis csoportból a főiskola kezelésében:	3 csoport.
a városi tanács kezelésében	2 csoport.
2. A tanulók létszáma	651 fő
ebből napközis ellátásban részesült:	211 fő
VIII. osztályos tanuló:	76 fő
A VIII. osztályos tanulók közül 69 (kb. 91 %) középiskolákban folytatja tanulmányait.	
3. Az iskola tanulmányi eredménye:	
félévkor	3,69
tanév végén	3,83
A bukott tanulók százalékos aránya:	4,1 %
4. A tanulók hiányzása:	
a) Mulasztott napok száma:	4205 nap
b) Egy tanulóra jutó átlag:	6,46 nap
5. Gyakorlati foglalkozás:	
Iskolánkban ipari és mezőgazdasági jellegű gyakorlati foglalkozás oktatása folyik a következő megosztásban:	
ipari	9 tanulócsoportban
mezőgazdasági	3 tanulócsoportban

A főiskolai hallgatók gyakorlati képzésére vonatkozó adatok

1. A kiképzési csoportok száma:

Szak:	III. évf.	IV. évf.	Összesen
Magyar	4	3	7
Történelem	2	2	4
Orosz	3	2	5
Biológia	3	3	6
Földrajz	3	3	6
Matematika	4	3	7
Fizika	2	2	4
Kémia	2	1	3
Ének	1	2	3
Testnevelés	2	2	4
Rajz	1	2	3
Műszaki gyakorlat	3	2	5
Mezőgazdasági gyakorlat	2	1	3
Összesen:	32	28	60

A 60 kiképzési csoportból négy III. évfolyamos kiképzési csoport, és pedig: két biológia és két földrajz a IV. számú városi általános iskolánál volt elhelyezve.

2. A IV. éves főiskolai hallgatók a 3. félévi gyakorlat alatt átlagosan 40—45 órát tanítottak. Ebben az órszámban a falusi tanítási gyakorlat alatt tartott órák száma is benne van.

A falusi tanítási gyakorlatok időpontja: febr. 5—20-ig.

A TANÉV FOLYAMÁN KÜLFÜLDI ÚTON VOLTAK

Dr. Szántó Imre tanszékvezető főisk. tanár, igazgató, kandidátus.

1963. szept. 21-én Erfurtban a Pädagogisches Institut fennállásának 10. évfordulója alkalmából aláírta a két intézmény közötti barátsági együttműködési egyezményt és részt vett az intézet által rendezett ünnepségen és tudományos ülészen. Utána három hetet töltött Lipcsében, mint tanulmányi ösztöndíjas a Karl Marx Egyetemen, ahol a helytörténeti kutatás módszertanát tanulmányozta.

Dr. Bihari József tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus a Szovjetunióban töltött két hetet. Az Egri Tanárképző Főiskola és a Jeleci Tanárképző Főiskola között a múlt évben felújított együttműködési szerződés keretében tanulmányozta a jeleci főiskola orosz nyelvi tanszékének oktató—nevelő valamint tudományos munkáját és kidolgozták a két intézet testvér tanszéke konkrét együttműködésének tartalmi, módszertani és gyakorlati vonatkozásait.

Dr. Pelle Réla adjunktus, a főiskolai pártszervezet titkára Bihari Józseffel egyidőben töltött két hetet a Szovjetunióban és tanulmányozta a jeleci főiskola pártszervezetének, valamint Komszomol szervezetének tartalmi és módszertani tevékenységét és kidolgozták az intézetek politikai, szervezeti együttműködésének és a tapasztalatok átadásának módszerét.

Blaskó János tanszékvezető docens és **Osváth Pál** adjunktus az Erfurti Päd. Institut és az Egri Tanárképző Főiskola között fennálló együttműködési szerződés alapján egy 28 tagból álló hallgatói csoporttal üzemi gyakorlaton vett részt és látogatást tett több jelentős kulturális intézményben.

Dr. Mátrai Tibor tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus a Magyar Tudományos Akadémia küldetésében a DDR-ben kéthetes tanulmányúton volt Berlinben és Jénában interferenciaspektroszkópiai tanulmányokat folytatott, másrészt Erfurtban a korszerű fizikai tanszék elveit tanulmányozta hazai átültetés céljából.

Dr. Zétényi Endre docens Csehszlovákiában 10 napon át tanulmányozta az alábbi témakört: a forrásvizek felhasználása ipari, gyógyászati és háztartási célokra, továbbá: a forrásvizek összegyűjtése, kitermelése, valamint a forrásvizek mennyisége és a csapadékjárás-összefüggés vizsgálata.

KÜLFÖLDI VENDÉGEINK

1963. novemberében az erfurti Pädagogisches Institut igazgatója *Stoltz* elvtárs látogatta meg főiskolánkat a két intézmény közötti kapcsolat elmélyítése céljából.

Gheorghe Hasan a román–magyar kulturális csere keretében tartózkodott Magyarországon a bacăui és az egri főiskola állattani tanszékeinek kapcsolata elmélyítése érdekében látogatta meg főiskolánkat.

Dr. Glocke és *Habel* elvtársak (NDK, Erfurt, Päd. Institut) részt vettek az április 2-án megtartott főiskolai tudományos ülészen.

Dr. Glocke elvtárs: A felsőoktatás néhány pedagógiai problémája, —

Habel elvtárs pedig: A fizikaoktatás kapcsolata a gyakorlattal — címen tartott értékes előadást.

A Szcsecini Műszaki Egyetem énekkara, igazgató-helyettese és néhány kísérő tanára is meglátogatta főiskolánkat.

Az énekkar magas színvonalú hangversennyel gyönyörködtetett bennünket.

A Kubai Kommunista Ifjúsági Szövetség egyik titkára főiskolánkon tanulmányozta az ifjúsági szervezet nevelő munkájának tapasztalatait.

A FŐISKOLAI OKTATÓK 1963—64. ÉVI PUBLIKÁCIÓI

(TK = Az Egri Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei I. 1963. II. = 1964.)

Abkarovits Endre:

1. A lázadó Gárdonyi. Gárdonyi. Emlékkönyv. 1963. 47—73.
2. A testnevelési kísérletek és a túlterhelés. Köznevelés 1963. 212.

Ary Tibor:

1. Öt magyar népdal kétszólamú furulyakarra. TK. I. 133—136.
2. Rondo fuvolára és zongorára. TK. II. 153—168.

Dr. Bakos József:

1. Comenius tankönyveinek magyar nyelvi adataira hibás utalás a Nyelvtörténeti Szótárban. Magyar Nyelv. 1963. 464.
2. Gárdonyi Géza és a magyar nyelv: A Gárdonyi-szókincs sajátosságai. Magyar Nyelvőr. 1963 399—411.
3. Gárdonyi Géza és a magyar nyelv: A nyelvművelő Gárdonyi Géza. Magyar Nyelvőr. 1964 118—126.
4. A magyar Comenius-irodalom V. TK. I. 399—411.
5. Gárdonyi diákéve Sárospatakon. (Megjobbított adatok a Gárdonyi életrajzhoz) Borsodi Szemle. 1963. 6. sz. 85—87.
6. Leíró magyar nyelvtan II. Szótan I. Szókészlettan: b. Szókincs. Tankönyvkiadó 1963. (Főiskolai jegyzet.)
7. Bevezetés a nyelvtudományba. (Új jegyzet.) Tankönyvkiadó Bp. 1963.
8. Comenius tankönyvei: II. A Janua. (A Janua magyar szövegének nyelvészeti jelentősége.) TK. II. 171—209.
9. A hegyaljai népnyelvkutatás néhány kérdése. Századok. 1963. 1174—1175.
10. A Dante-fordító Gárdonyi Géza. Népújság (Eger) 1964. XV. évf. 57. sz.
11. A Pokol, írta Dante, fordította Gárdonyi Géza. (A fordítás nyelvi elemzése), Népújság (Eger), 1964. XV. évf. 71. sz.

Dr. Bende Sándor:

1. További vizsgálatok hazai csontoshalak agyvelejének anatómiája és az életmódja közötti összefüggésekről. TK. I. 263—284.
2. Egyes csontoshalak bélcsatornájának intermuscularis és intramuscularis beidegződése. TK. II. 577—612.

Dr. Berencz János:

1. Vázlat Gárdonyi műveinek pedagógiai vonásairól. Gárdonyi Emlékkönyv, 1963. 131—150.
2. A szocialista esztétikai nevelésről. TK. I. 5—32.
3. Történetiség és korszerűsítés a pedagógia-oktatásunkban. TK. I. 33—50.
4. Érzelmi többszólamúság és ambivalencia. Köznevelés, 1963. 790—791.
5. Logikai alapműveletek. Köznevelés, 1964. 20.
6. Az érzelmi nevelésről. Tudósító. 1963. 2—3.
7. Fináczy Ernő egyetemes neveléstörténetének módszeréről. Pedagógiai Szemle, 1964. 6. sz.
8. Vannak-e nevelési utópiák a mi korunkban? Köznevelés, 1964. 341—344.
9. Bevezetés a pedagógiába. Tankönyvkiadó, 1964. (Főiskolai jegyzet, átdolg.)
10. Logika. (A formális és dialektikus logika alapjai.) Tankönyvkiadó, 1964. (Főiskolai jegyzet, átdolg.)
11. A neveléstudomány időszerű rendszertani és kutatásmódszertani kérdéseiről. TK. II. 5—29.
12. Valláslélektan, valláskritika, ateista nevelés. TK. II. 31—56.

Berzy András:

1. Tarkányi Béla ismeretlen verse. TK. II. 649—652.
2. Vahot Imre ismeretlen levele Kovács Mihályhoz. TK. II. 652—654.

3. Claire Goll versek. Napjaink. 1963. 12. sz.
4. Csabai T. és Pósa P.-rel): Világirodalom az ókortól a XVIII. sz. végéig. Tankönyvkiadó, 1964. (Főiskolai jegyzet.)

5. Világirodalmi antológia I. Tankönyvkiadó, 1964. (Főiskolai segédkönyv.)

Bély Miklós:

1. A testnevelési tanmenetkészítés. Köznevelés, 1963. 585—586.
2. Mit igényel a társadalom az iskolai testneveléstől és sporttól. TK. II. 73—82.

Dr. Bihari József:

1. Az orosz igeaspektusok tanításának néhány módszertani problémája. TK. I. 51—86.

2. (Tóth Imrével) Baudouin de Courtenay általános nyelvészeti jegyzete. TK. I. 413—429.

3. Az orosz igeaspektus-rendszer. MTA. 1963.

4. Szláv elemek a jiddisben. TK. II. 211—256.

5. Asbóth Oszkár néhány nyelvészeti megjegyzése. TK. II. 655—664.

6. Bibliographie linguistique UNESCO-kiadványsorozat (munkatárs.)

Dr. Chikán Zoltánné:

1. A nyelvtani szemléltető szöveg kialakításának és felhasználásának néhány kérdése. TK. II. 83—92.

Csillag Béla:

1. A taktika szerepe a sportjátékban. TK. II. 93—97.

Dr. Futó József:

1. Afrika. Gondolat Kiadó. Budapest, 1963. 1—325.
2. Magyarország természeti földrajza. Tankönyvkiadó, 1964. (Főiskolai jegyzet.) 52—88.

3. Algíria. Élet és Tudomány, 1963.

4. Dél-Afrikai Köztársaság. Földrajzi Zsebkönyv. Budapest, 1963. 117—132.

5. Tanganyika. Élet és Tudomány. 1964. 982—989.

6. Hőmérsékleti szélsőértékek a Bükk-platón. TK. II. 401—414.

7. Hóvastagság és talajfagy-vizsgálatok a Szépasszonyvölgyben. TK. II. 415—423.

Gyárfás Gyözöné:

(Kelemen Imrével és Rezessy Lászlóval) Zongoraiskola I. Tankönyvkiadó, 1964. (Főiskolai jegyzet.)

Dr. Hekli József:

Komáromi János. TK. II. 269—309.

Hidasi Károly:

A középiskolai feladatmegoldások jelentősége. TK. II. 99—109.

Dr. Istók Barnabás:

1. Gazdasági állataink táplálóanyag-szükségletének jellegzetességei TK. I. 343—355.

2. Gazdasági állataink testsúlyszázalékban kifejezett takarmányfogyasztásának jellegzetességei és grafikus ábrázolása. TK. I. 357—381.

3. (Lásd Perge Imre 2. sz.)

4. Állatmérő és kezelő kaloda. TK. I. 443—446.

5. A szilázs nedvességtartalmának beállítása és térfogatszükségességének megállapítása. Heves m. Termelőszöv. Hír. 1963. okt.

6. (Bory Miklóssal): Újabb vizsgálatok a tejér és a tejtermelés közötti összefüggés kérdéséhez. TK. II. 629—638.

7. (Dr. Perge Imrével): A vetésterület és az eltartható állatsúly megállapítása nomogram segítségével a növénytermesztés és állattenyésztés összehangolása céljából. TK. 639—646.

8. (Szőke Károly): A szilázs minősítésének új eljárásai. TK. II. 682—685.

9. (Dobrai Lajosnéval): Új takarmánynövény a kukoricaszár fehérje tartalmának kiegészítésére. TK. II. 686—689.

Juhász Lajos:

1. Az Eger-környéki táj szerepe a főiskolai növénytan oktatásban. III. Ablakoskő-völgy és Leány-völgy. TK. I. 107—110.

2. A magyarországi Ambrosia-fajok. TK. I. 225—227.

3. Az Eger-környéki táj szerepe a főiskolai növénytan oktatásban.

4. Nagyged. TK. II. 111—117.

Dr. Kalmár Lajosné:

1. Művészi torna az általános iskolában.

Kelemen Imre:

(Lásd: Gyárfás Gyözönénél.)

Király Gyula:

1. Mozgalmi nevelés. Köznevelés, 1964. 61—62.

2. Jelképek. Köznevelés, 1964. 264.

3. Amíg egy jellemzés elkészül. Ifjú Kommunista, 1964. máj.

4. Pedagógusképzésünk új színtere. TK. II. 119—137.

5. Az Egri Tanárképző Főiskola KISZ-bizottságának közreműködése a felvételi vizsgákon. Felsőokt. Szemle, 1964. 361—363.

Dr. Kovács Vendel:

1. A bemutatás alkalmazásának gyakorlati problémáiról. TK. I. 87—105.

2. Módszer — sablon — formabontás. Köznevelés, 1963. 741—742.

3. A büntetés és jutalmazás alkalmazásának gyakorlatáról. Köznevelés, 1964. 46—48.

4. Az ismeretterjesztés néhány módszeréről a produktív gondolkodásra való nevelés szempontjából. TK. II. 57—71.

5. A didaktikai feladatok kölcsönös összefüggése. Köznevelés, 1964. 461—463.

Dr. Légrády Gyula:

Az antonimia szerepe az orosz nyelvben. TK. II. 257—267.

Lőkös István:

1. Szempontok a felszabadulás előtti Magyarország Krleza-kép kérdéséhez. TK. I. 167—171.

2. A szomszéd népekkel való kapcsolataink történetéből. Irodalomtört. Közl. 1963. 528.

3. Krleza háborús novellái. Nagyvilág, 1963. 1892.

4. Vázlat Dobrisa Cesaricról. Alföld, 1964. 462.

5. Dayka Gábor utóélete II. TK. II. 311—320.

Dr. Mátrai Tibor:

1. Beitrag zur relativistischen Kinematik eines starren Punktsystems. Acta Phys. Hung. XVII. (1964.) 15—30.

2. (M. Császár Lilivel és M. Koczás Edittel): A CsH és CsD-molekula elektronsávszínképéről. KFKI-Közl. 12 (1964) 135.

3. M. Koczás Edittel: (Az abszorpció hatása a Wiener-féle interferenciateréből kilépő egyik fénynyaláb intenzitáseloszlására. TK. II. 473—490.

Dr. Molnár József:

A magyarországi renaissance és humanizmus váci képviselői. TK. II. 321—336.

Nagy Andor:

1. Gárdonyi és a színház. Gárdonyi Emlékkönyv, 1963. 163—178.

2. A televízió néhány művelődési, didaktikai problémája. TK. II. 139—152.

3. Megjegyzések az Iskolatelevízió két órájáról. Köznevelés, 1964. 258—259.

Dr. Nagy József:

A nemzeti bizottságok megalakulása és működése Heves megyében. TK. II. 387—397.

Nagy Sándor:

1. Gárdonyi Géza élete. Gárdonyi Emlékkönyv, 1963. 11—28.
2. Gárdonyi Géza történelmi regényeiről. Gárdonyi Emlékkönyv, 1963. 75—104.
3. Adalékok Gárdonyi Géza írói munkásságához. TK. II. 697—701.
4. A halhatatlan Gárdonyi. Élet és Irodalom, 1963. 30. sz.
5. A Danaida. Napjaink, 1964. 7. sz.

Pallagi Béláné:

1. (Zbiskó Ernőnével): Az Egri Főegyházmegyei Könyvtár szláv anyagából. TK. I. 431—441.
2. (Zbiskó Ernőnével): Az Egri Főegyházmegyei Könyvtár szláv anyagából. TK. II. 664—681.

Patkó György:

(Darvas Andorral): Emanátor elektromos tere potenciál eloszlásának ki-mérése elektrolit tankkal. TK. I. 217—223.

Dr. Pelle Béla:

Az Appendix néhány paragrafusának vizsgálata a maradék axiomarend-szer alapján. TK. II. 491—500.

Dr. Perge Imre:

1. Gyakorlati számítások. Tankönyvkiadó, 1963. (Főiskolai jegyzet.)
2. (Istók Barnabással): Az élősúlyhoz viszonyított takarmányszükségleti tervezés nomogram segítségével.
3. Független valószínűségi változók összegére vonatkozó határeloszlás-tételek élesítése. TK. II. 501—510.
4. (Lásd Istók Barnabás 7.)

Dr. Pócs Tamás:

1. Adatok a Déli Kárpátok növénytakarójának ismeretéhez. TK. I. 229—247.
2. Egy északi növényfaj, a *Lysimachia thyrsoflora* hazánkban. TK. I. 249—251.
3. Gyűjtő- és kutatóúton a Vietnami Demokratikus Köztársaságban. TK. II. 545—575.

Rezessy László:

1. Carl Orff gyermekzenekari munkássága. TK. I. 111—117.
2. A víg veréb, indián népdalok gyermekkarra, leánytánc. TK. I. 119—131.
3. Internacionálé egynemű karra. Ének-zene tanítása. 1963. 6. sz. mell.
4. (lásd. Gyárfásné)
5. Hogyan szolgálja a tanárképző főiskola új tanterve az iskolai zenehall-gatás ügyét? Parlando. VI. 6.

Somos János:

1. Műszaki rajz. Tankönyvkiadó, 1963. (Főiskolai jegyzet.)
2. Műszaki gyakorlatok az Egri Tanárképző Főiskolán. Munka és iskola, 1964. ápr.

Dr. Somos Lajos:

1. Gárdonyi és a népművelés. Gárdonyi Emlékkönyv, 1963. 151—162.
2. Az osztályfőnökök munkája a tanulók megismerésével kapcsolatban. Tudósító, 1963. 2—3 sz. 3—33.
3. Az osztályfőnök feljegyzései és az osztályközösség. Köznevelés, 1963. 504—506.

4. Ha áthelyezzük a gyermeket más iskolába... Köznevelés, 1964. 289—290
5. Szülőknek a nevelésről c. kötetben 4 cikk. Tankönyvkiadó, 1963.

Suba János:

Adatok a Tarnavidék flórajához. *TK. I.* 253—261.

Dr. Szántó Imre:

1. Keszthely elnevezése és kialakulása. *TK. I.* 173—193.
2. Eger város úrbéri és felszabadulási pere. I. *TK.* 337—335.
3. Eger a Rákóczi-szabadságharc korában. Heves megyei Múzeumok Közleményei. 1963. I. 263—296.

Szatmári László:

Általános növénytermesztés. Tankönyvkiadó, 1964. (Főiskolai jegyzet, átdolg.)

Dr. Szőkefalvi-Nagy Zoltán:

1. Fejezetek a hazai kémia-tudomány XVIII—XIX. századi történetéből. Magyar Kémikusok Lapja, 1964. 486—490.
2. Az antiflogisztikus kémia hazai előfutárai. *TK. I.* 197—205.
3. A kémiai jelek és jelzések hazai alkalmazásának történeti áttekintése. *TK. I.* 207—215.
4. A konyha kémiája. TIT Kém. Szako. Orsz. Vál. Bp. 1963.
5. Martinovics Ignác, mint kémikus. Term. Tud. Közl. 1963. 510—512.
6. A kémiai elemek mai fogalmának kialakulása. A Kém. Tan. 1963. 161—165.
7. A természettudományok történelme, mint az oktatás és nevelés támasza. Tudósító, 1963. 2—3. sz. 34—39.
8. Szervetlen kémia. Tankönyvkiadó, 1963. (Főiskolai jegyzet.)
9. A vegyi folyamatok magyarozatának fejlődése. A Kém. Tan. 1946. 1—5.
10. A magyar vegytani műnyelv tündöklése és bukása. Term. Tud. Közl. 1964. 87—88.
11. A kémiatörténet, mint az oktatás és nevelés támasza. A Kém. Tan. 1964. 57—60.
12. Martinovics Ignác vegyészeti munkássága. M. Kém. Lapja. 1964. 200—203.
13. A kémia fejlődésének tényezői. *TK. II.* 511—522.
14. Martinovics helye a kémiában. *TK. II.* 523—543.

Dr. Udvarhelyi Károly:

1. (*Fehér Józseffel*): A földrajztanítás módszertana. Tankönyvkiadó, 1963. (Egyetemi jegyzet.)
2. Földrajz és marxista filozófia III. A táj, az ellentétek egységének és harcának földrajzi formája. Orsz. Ped. Int. 1964.
3. Magyarország természeti földrajza c. főisk. jegyzetben 1—50. és 141—210. Tankönyvkiadó, 1964.
4. A természeti földrajzi környezet és a társadalom. *TK. II.* 1964. 445—471.
5. (*Füsi L. Magirus Gu. és Nagy V-nével*): Földrajz az ált. isk. V. oszt. számára. Tankönyvkiadó, 1964.
6. (*Nagy V-nével*): Földrajzi munkafüzet az ált. isk. VI. oszt. számára. Tankönyvkiadó, 1964.

Vajon Imre:

1. Vizsgálatok a *Papilio podalirius* L. központi idegrendszerén. *TK.* 289—299.
2. Az állattani terepgyakorlatok módszeréről. Felsőokt. Szemle. 1963. 615.
3. A kis apollólepke — *Papilio mnemosyne* L. idegrendszerének mikroszkopos anatómiája. *TK. II.* 613—624.

Vágás Endre:

1. Eine neue Einbettungsmethode für fetthaltige Gewebe mit Hilfe eines Karbamid — Formaldehyd — Kunstharzes. Mikroskopie (Wien), 1963. 305.

2. (Maác G-vel) Szerkezetsűrűség és festékmechanizmus a növényi sejtfalban. VI. Biológiai Vándorgyűlés előadásainak ismertetése, 1964. 69—70.

3. Epehólyagkettőzet kialakulása „fehér epe” túltermelés következtében házimacsánál. TK. II. 625—627.

4. Mikroszkópi látótérben elhelyezhető mutató. TK. II. 695—696.

Zbiskó Ernőné:

1. (Lásd Pallagi Béláné 1. sz.)

2. (Lásd Pallagi Béláné 2. sz.)

Dr. Zétényi Endre:

1. Eger időjárása 1962-ben. TK. II. 425—443.

2. Víztermelés a Sajó mellékfolyóin. Borsodi Földr. Évk. 1964.

3. Magyarország természeti földrajza c. főisk. jegyzetben Magyarország vízrajza. Tankönyvkiadó, 1964.

ÜNNEPÉLYEK, RENDEZVÉNYEK

Szeptember 10: Az 1963/64-es tanév megnyitása az egri Gárdonyi Géza Színházban. Ünnepi beszédet mondott: Dr. Szántó Imre, a főiskola igazgatója.

November 6: Ünnepegy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából, a Szakszervezetek Megyei Tanácsa Székházának kultúrtermében. Ünnepi beszédet mondott: Dr. Bihari József tanszékvezető, főiskolai tanár, kandidátus.

Április 2: Főiskolai tudományos ülészek.

Az ülészek műsora:

A) Délelőtt 9 órai kezdettel:

Megnyitó, tartja: Dr. Szántó Imre főiskolai igazgató.

BEVEZETŐ ELŐADÁSOK:

a) Dr. Somos Lajos docens, igazgatóhelyettes: A gyakorlatok és szemináriumok helye, szerepe és jelentősége a tanárképzésben.

b) Dr. Bakos József tanszékvezető főiskolai tanár: Az előadások és gyakorlatok kapcsolata (viszonya) a főiskolai oktatásban.

c) Dr. Berencz János tanszékvezető docens: A gyakorlatok és szemináriumok, mint a főiskolai hallgatók aktivitásának s önállóságra nevelésének eszközei.

KORREFERÁTUMOK:

Faludi Szilárd (ELTE, Budapest): A főiskolai gyakorlatok és szemináriumok korszerűsítésének időszerei kérdései.

Dr. Szokodi József tanszékvezető docens: Mennyiben segítik a marxizmus-leninizmus szemináriumai a hallgatók felkészítését a gyakorlati tanításokra a világnézeti nevelés szempontjából.

Dr. Csicsay József, a Heves megyei Tanács műv. oszt. vezetője: Az elmélet és gyakorlat követelményeinek összhangja hogyan tükröződik a fiatal általános iskolai tanárok nevelő-oktató munkájában?

Annási Ferenc adjunktus: A történelmi szemináriumokon feldolgozott források és tanulmányok szerepe a reproductív képzelet kialakításában.

Dr. Glocke (NDK, Erfurt): A felsőoktatás néhány pedagógiai problémája.

Kocsis Károly docens: Korszerű módszerek és eszközök a főiskolai orosz nyelvi gyakorlatban.

Sípos István, a Dobó István Gimnázium igazgatója: Az 5+1-es oktatási rendszer keretében végzett gyakorlatok mennyiben járulhatnak hozzá a tanulók önállóságának a megalapozásához?

Abkarovits Endre adjunktus: Az ifjúsági irodalom szemináriumj feldolgozásának sajátos szempontjai.

Nagy Ferenc tanszékvezető főiskolai tanár: A matematikai gyakorlatok, mint a helyes gondolkodásra és tiszta fogalmak alkotására való nevelés eszközei.

Blaskó János tanszékvezető docens: Csendéleti rajzok előkészítése. Gyakorlati bemutató.

B) Délutáni program: A korreferátumok folytatása 3 órai kezdettel.

Dr. Mátra Tibor tanszékvezető főisk. tanár, kandidátus — Márkus Jenő adjunktus — Szabó Lajos adjunktus: Fizikai gyakorlataink szerepe az általános iskolai tanuló kísérletekre való előkészítés szempontjából.

Somos János tanszékvezető docens, igazgatóhelyettes: A műszaki gyakorlatok vezetésének módszertani kérdései (filmvetítéssel.)

Ködöböcz József (Sárospatak): A falusi szakmai gyakorlatok néhány tapasztalata a sárospataki tanítóképzőben.

Bély Miklós tanszékvezető főiskolai tanár: Egy testnevelési gyakorlati tanítási óra elemzése (magnetofon felvételtől.)

Szűcs László tanszékvezető adjunktus: A kémiai gyakorlatok szerepe a főiskolai hallgatók felkészítésében az általános iskolai kísérletező kémiai-oktatásra.

Dr. Bende Sándor tanszékvezető docens — Vágás Endre adjunktus: A bonctani és élettani gyakorlatok formai és tartalmi vezetése a tanári munka szempontjából.

Habel (NDK, Erfurt): A fizikaoktatás kapcsolata a gyakorlattal.

Dr. Bihari József tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus: Módszertani alapvetés az orosz igeaspektusok lényegének és funkciójának tanításához.

Dr. Udvarhelyi Károly tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus: A főiskolai gyakorlatok szerepe a rajzos szemléltetőkészítések kialakításában.

Rezessy László tanszékvezető főiskolai tanár: A főiskolai zongoraoktatás funkciója az általános iskolai zenehallgatás anyagainak kialakításában.

Dr. Futó József docens: A földrajzi terepgyakorlatok néhány szakmai és pedagógiai kérdése.

Dr. Pócs Tamás: A főiskolai hallgatók szakmai-didaktikai előkészítése a növénytani terepgyakorlatokra.

Dr. Istók Barnabás tanszékvezető adjunktus: A mezőgazdasági gyakorlatok szerepe a munkára nevelésben.

Mikus László, a gyakorló ált. iskola igazgatója: A gyakorló iskolai szakcsoportvezetők feladatai a főiskolai hallgatók pedagógus hivatástudatának alakításában.

ZÁRÓ ÖSSZEFOGLALÁS: Dr. Bakos József tanszékvezető főiskolai tanár, a Tudományos Bizottság elnöke.

A tudományos ülészek befejezése után:

A FŐISKOLA MŰVÉSZETI SZAKKÖREINEK BEMUTATÓJA

Közreműködtek:

1. A főiskola leánykara.
2. A főiskola kamarakórusa.
3. A főiskola tánccsoportja.
4. A főiskola irodalmi színpada.

Művészeti vezetők:

Dr. Kalmár Lajosné docens.
Csikós Andor adjunktus.
Szívós József művészeti főelőadó.
Tar Lőrinc tanársegéd.

A tudományos ülészek és az azt követő kultúrműsor színhelye:

A FEGYVERES ERŐK KLUBJA volt.

A bevezető előadások időtartama: 20—25 perc; a korreferátumoké 10—12 perc volt.

Április 4.: Ünnepegy hazánk felszabadulásának évfordulója alkalmából. A Vörös Csillag moziban tartott ünnepségen az ünnepi beszédet dr. Pelle Béla adjunktus, a főiskolai pártszervezet titkára mondta.

Június 6.: A pedagógusnap alkalmából Tamás László, a Heves megyei Pártbizottság másodtitkára köszöntötte főiskolánk oktatóit és tanárait.

Június 20.: Tanévzáró ünnepegy a főiskola dísztermében. Ünnepi beszédet mondott dr. Szántó Imre, főiskolai igazgató.

Június 23.: Ünnepegyes diploma-kiosztás. Ünnepi beszédet mondott Dr. Somos Lajos docens, igazgatóhelyettes.

Április 29: A Tudományos Diákkör beszámolója.

Az Egri Tanárképző Főiskola igazgatósága, Tudományos Bizottsága és KISZ-bizottsága 1964. április 29-én, délután 3 órakor tudományos diákköri beszámolót tartott a főiskola 10-es előadó termében.

Megnyitotta: Dr. Bakos József, a Tudományos Bizottság elnöke.

Program:

Társadalomtudományi Szekció előadásai.

Elnök: Dr. Somos Lajos ig. h.

Előadások:

Túlkorosak problémája az általános iskolában.

Varró Karola II. évf. mat.—kém.—műsz.

Versmotívumok Ady publicisztikájában.
 Galló Lenke IV. évf. magy.—tört.—orosz.
 Prométheusz-mitosz az irodalomban.
 Simonkovits Mária IV. évf. magyar—orosz—ének.
 A hagyományos aratás szokincse Telkibányán.
 Kovács Margit II. évf. magyar—tört.—orosz.
 Személynévadás kérdése a XVII. sz. elején Észak-Magyarországon.
 Csáji Attiláné II. évf. magyar—orosz—rajz.
 Munkára nevelés a családban.
 Duppai Mária II. évf. mat.—kém.—műsz.
 Természettudományi Szekció előadásai.
 Elnök: Dr. Nagy Ferenc tanszékvezető.

Előadások:

A harmonikus pont négyes.
 Szepesi Bálint IV. évf. mat.—fiz.—műsz.
 A Laser tulajdonságai és felhasználása.
 Hábel Gyula III. évf. mat.—fiz.—műsz.
 A Föld magnetoszférája.
 Szvoboda Erzsébet III. évf. biol.—földr.—mg.
 Van-e élet a Földön kívül.
 Zakor Ferenc III. évf. biol.—földr.—mg.
 Vízanalitikai vizsgálatok a kazánkorrózió szempontjából.
 Pataki Miklós, Seres Magdolna, Snekszer Károly, Varga Attila,
 III. évf. mat.—fiz.—műsz.
 A Kisvárdai Mezőgazdasági Kísérleti Állomás tudományos munkássága.
 Szűcs Erzsébet IV. évf. biol.—földr.—testn.
 Az Egri Tanárképző Főiskola növénytan tanszékének gyűjteménye.
 Nagy Ilona, Papp Sándor IV. évf. biol.—földr.—mg.

Zárszó.

Főiskolánk kamarakórusa szereplés közben

A FELSŐFOKÚ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK MŰVÉSZETI CSOPORTJAINAK ÉS SZOLISTAINAK EGRI TERÜLETI BEMUTATÓJARÓL

Az 1963/64-es tanév egyik kiemelkedő kulturális eseménye volt a főiskolánk által rendezett kulturális fesztivál. Az új tanév elején a KISZ Központi Bizottság kulturális és egyetemi osztálya az Egeri Tanárképző Főiskola KISZ Bizottságát kérte fel a területünkhöz tartozó felsőoktatási intézmények kulturális bemutatójának megrendezésére. Nagy megtiszteltetés, hogy a közel harminc intézményből főiskolánkat tartotta alkalmasnak e feladat megoldására a KISZ Központi Bizottság, de ugyanakkor érezve a feladattal járó nagy felelősséget is, aggodalommal néztünk a dolgok elébe. Hisz a vendéglátóra várt többek között a sok száz fiatal elhelyezése, étkeztetése, részükre gazdag program biztosítása, a bemutatók helyének szerencsés megválasztása, és lefixálása, a legkülönbözőbb kellékek beszerzése és elszállítása, stb. Szándékunk volt olyan milió kialakítása és biztosítása a fesztivál szereplői számára, melyben tudásuk legjavát tudják nyújtani. Igyekezettünk jó előre minden olyan problémát megoldani, mely kapkodást, idegességet eredményezett volna. Tudtuk, hogy a fiatalok — azon túl, hogy a fesztiválon bemutatkoznak — szeretnék nagyon jól érezni magukat, s ennek épp úgy feltétele a kényelmes szállás, mint a finom ebéd és a jó program. Már pedig ismeretes, hogy Egerben főleg a szállás körül komoly problémák vannak. Jellemző, hogy jórészt az elszállásolással jelentkező nehézségek determinálták a fesztivál időpontját is.

Sajnálatos ugyan, de egyben az is jellemző, hogy a hozzánk érkező vendégeket csak úgy tudtuk elhelyezni, hogy főiskolásainknak el kellett utazniuk, bár nagyon sokan szerettek volna itt maradni a bemutatók megtekintésére.

Az aranyérmes nyert táncsoport

A vendéglátói teendők ellátása mellett igen fontos feladatnak tekintettük művészeti jellegű szakköreink felkészítését, hogy méltóan képviselhessék a hazai színeket. Ezen a téren is számos probléma várt megoldásra, de olyan is akadt, mely még a fesztivál után is várat magára.

A fesztivál megrendezését első perctől kezdve nem csupán KISZ-feladatnak, de össz-főiskolai feladatnak tekintettük. Tájékoztattuk arról a főiskola tanácsát, foglalkozott vele az igazgatói tanács, de a cél érdekében tevékenykedett egész éven át a kulturális bizottság is. Főiskolánk igazgatója a KISZ által kiküldött felhívással egy időben meghívta az egri fesztiválra Borsod, Hajdú, Heves, Pest, Szabolcs és Szolnok megye felsőoktatási intézményeinek vezetőit. A megyei KISZ-bizottság levélben kereste meg területünk megyebizottságait, kulturális bizottságunk pedig az intézményekben működő bizottságokat.

Felhívásunkban megfogalmaztuk a fesztivál központi gondolatát, az esztétikai neveléssel kapcsolatos feladatokat, és rendezőségünk kívánságait: „A területi bemutatón részvevő ifjak, csoportok és szólisták műsoraikon a művészeti ág sajátos kifejező eszközeivel, korszerű előadásmóddal tolmácsolják a haladás gondolatához kapcsolódó eszméket. A forradalmi hagyományok művészi megjelenítése mellett ábrázolják azt a történelmi fordulatot, amely népünk életében a felszabadulással kezdődött, hazánk rohamos fejlődését, s azt a hősi munkát, amely mind közelebb hozza számunkra a szocializmus győzelmét. A művészi szó, a dal, a zene, a tánc szóljon haladó hagyományainkról, és szóljon szépülő, gazdagodó életünkről, a jövőbe vetett szilárd hitünkről. Kapjanak helyet a szemlében a különböző népek kultúrájának maradandó értékét képviselő klasszikus alkotások, de a figyelmet főként a népek harcát ábrázoló haladó, elsősorban szocialista eszmésű alkotások megismerésére és tolmácsolására fordítsák.”

Meghívóinkat 26 intézményhez küldtük el, és 20 helyről csakhamar vissza is érkezett az igenlő válasz. Fesztiválunk iránt megmutatózó érdeklődés reményekkel töltött el, de egyben fokozódott izgalomunk is. Nem volt nehéz előre látni, hogy a nagy feladattal csak úgy tudunk megbirkózni, hogyha sikerül újabb szövetségeseket megnyerni ügyünknek. Így kapcsolódott be már az előkészítés munkájába is a megyei tanács művelődésügyi osztályának és a megyei művelődésháznak illetékes szakvezetője, a MESZÓV, a Szakszervezetek Megyei Tanácsa képviselője, de helyet kapott az előkészítő bizottságban a honvéd helyőrség képviselője is.

Az előkészítő munkák során három alkalommal találkoztunk a fesztiválra benevezett intézmények képviselőivel. Közös beszélgetés megtervezését, együttesen alakítottuk ki programunkat. Kölsönösen tanultunk egymástól!

Az első alkalommal körvonalaztuk elképzeléseinket, amikor másodszor találkoztunk, a benevezésekről adtunk tájékoztatást és igyekeztünk tisztázni a közben felmerült kérdéseket, míg a fesztivált közvetlenül megelőző harmadik megbeszélésen a részletes programot vittatunk meg és együttesen szemléltük meg a bemutatóknak kijelölt helyeket, színpadokat.

Az utolsó értekezlet utáni napokban minden benevező intézmény KISZ-szervezete levelet kapott egy addig számára ismeretlen egri KISZ-szervezettől, melyben közölték, hogy a fesztivál idején velük, mint patronálókka! találkoznak majd. Érdeklődtek a levelek, hogy mikor érkezik a csoport, meddig marad, van-e különösebb kívánsága Egerben tartózkodása idején, stb.

S az üzemi, középiskolai kiszések a válasz megérkezése után tervezgetni kezdtek. Külön programot állítottak össze a csoport érkezésétől indulásáig. Ajándékot készítettek, vásároltak és amikor elérkezett április 3-a, ott voltak a vonagnál, az autóbussznál, a megadott találkahelyen.

Maradandó élményt jelentett már az is a vendégcsoportok tagjainak, hogy a vonat megérkezésekor hangszórókon keresztül üdvözölték őket, majd a patronáló kiszések és főiskolás hallgatóink virággal kedveskedtek az állomáson. S ettől kezdve szinte éjjel-nappal együtt voltak. Elkísérték a vendégeket a szálláshelyre. az étterembe, városnéző sétára indultak. üzemlátogatást szerveztek, együtt szurkoltak a szereplőkkel a nézőtéren, együtt örültek a sikernek, hisz egy kicsit sajátjukénak érezték azt, s a Szépasszonyvölgy tüzes nedűjével együtt igyekeztek levezetni a fellépéssel járó izgalmakat. Így nem csoda, hogy az érkező idegenek jóbarátként távoztak!

Április 3-tól 6-ig vidám fintarság szállta meg a várost, jellemző, hogy a Magyar Ifjúság 1964. április 18-i száma „Egervár új ostroma” címmel írt a

fesztiválról. Itt többek között a következőket olvashatjuk: „... sok mindent láttak már a törökverő Dobó óta ezek a falak. De ilyen várostromot még nem éltek át soha...” Ha némi túlzást érzünk is e sorok mögött, annyi bizonyos, hogy a fesztivál élő propagandája volt az a több, mint másfélezer fiatal, aki már a bemutató előtti napon — hogy stílusosok maradjunk — megszállta a várost.

Április 4-én főiskolánk igazgatója fogadást adott a fesztivál védnöksége és a vendégcsoportok vezetői tiszteletére, megnyitották a főiskola földszintjén elhelyezett képzőművészeti és foto kiállítást, majd a felszabadulási ünnepség keretében a fesztivál részvevői nevében a rendezőség elhelyezte a kegyelet virágait a szovjet hősök sírján.

Az egyetemisták, főiskolások kulturális fesztiválját Varga Ferenc, a városi tanács vb-elnöke, a fesztivál védnökségének vezetője nyitotta meg, majd megkezdődtek a bemutatók. 4—5 helyen egyszerre peregtek a számok. Daltól volt hangos a Gárdonyi Géza Színház, muzsikától a zeneiskola Bartók terme, szavalók mutatkoztak be a Gárdonyi gimnázium impozáns dísztermében, színjátások a Megyei Művelődési Házban... Sajnos, a szókincs szegényesnek bizonyult a látottak, hallottak leírására. A személyes élményt nem tudja pótolni a leírt betű! S nézőkben, hallgatókban nem is volt hiány. Főleg a társastánc és a tánczenekarok bemutatója okozott ilyen vonatkozásban komoly gondot. A Park Szálló nagyterme és a Fegyveres Erők Klubjának díszterme kicsinek bizonyult e rendezvényekhez. Viszont az is igen jellemző, hogy sokkal kisebb érdeklődést váltott ki a színjátzó csoportok és irodalmi színpadok bemutatója, de ide sorolhatnánk a szavalók bemutatóját is.

A fesztivál hallgatóságának egyik csoportja

A fesztivál első napja ismerkedési esttel ért véget, melyet a Park Szállóban és a főiskola 7-es termében rendeztünk, míg a második nap estéjén a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem adott önálló műsort, melyet megtekintett az egyetem rektorhelyettese és főiskolánk igazgatósága is.

A fesztivál harmadik napján a közel száz fős rendezőgárdánk már fáradtnak látszott, de legfeljebb csak magunk között panaszkodtuk a főhadiszálláson, a főiskolai KISZ-bizottságán. S elérkezett a záróakkord, a gálaest főpróbája is. Míg 6-án délután Király Gyula, a főiskolai KISZ-bizottság titkára fogadást

adott a vendég KISZ-vezetők tiszteletére, a színházban folyt az előkészület az esti bemutatóra.

Az esti program az ünnepélyes eredménykihirdetéssel, az aranyérmek és plakettek átadásával kezdődött, ezt követően került sor a legjobban szerepelt szolisták és csoportok bemutatójára, a gálaestre. Az itteni szereplésnek különös vonzóerőt kölcsönzött az a tény, hogy a gálaest teljes műsorát felvette a Magyar Rádió. Az est nívójára jellemző, hogy a színházat zsúfolásig megtöltő közönség még éjfélután is lelkesen tapsolt a produkciónak, de ide kívánczok a rádió munkatársainak véleménye is, kik már a főpróbán megállapították, hogy minden szám „rádióra érett”, akár „egyenesből” is adható lenne! Gálaestünknek egyedüli hibája az volt, hogy a műsoridő kissé hosszúra sikerült. Azonban még így is rendkívül nehéz és hálátlan szerep jutott a műsor összeállítójának, hisz annyi sok szép produkciót mutattak be a három nap alatt, hogy egy est műsorába szinte lehetetlen volt a legjavát összesűriteni.

A gálaesttel lezárult a nemes vetélkedőscrozat. Másnap vissza indultak a vonatok, autóbuszok. A vendégeknek további sok sikert kívánva intettek búcsút a vendéglátók. Ismét lecsendesedett a város, néhány napra csend borult a főiskolára is. A KISZ-bizottságon azonban tovább folyt a munka. Gondoskodni kellett a kellékek visszaszállításáról, az anyagiakkal el kellett számolni a Központi Bizottságnak... de a munka közben szinte minden fáradságot feledtető volt azoknak a leveleknek az olvasása, melyeket a fesztiválon részt vett fiatalok írtak alig hazaérkezésük után. Hírek érkeztek innen is, onnan is, hogy az intézmények házi értékelést rendeznek, hol az eredmények és hiányosságok számbavétele után visszaemlékeznek az Egerben szerzett kedves, hosszú időn át maradó élményekre is. A miskolci egyetemisták házi értékelésén részt vett KISZ-bizottságunk küldöttsége is.

Az is természetesen, hogy mi is értékeltük csoportjaink és szolistáink szereplését, és olyan vélemény formálódott ki, hogy nem voltunk különben másoknál, de voltunk olyanok, mint a többiek, jóllehet a mi objektív és szubjektív feltételeink rendkívül szegényesek más intézményekhez viszonyítva. Erről azonban még később...

A vártnál is jobban szerepelt népitánc-csoportunk (vezetője: Dr. Kalmár Lajosné — Kovács Béla), mely ez alkalommal is arany fokozatot ért el. Tánc-csoportunknak külön érdeme, hogy szakkörszerűen tevékenykedik és ezt a munkát nagyszerűen tudja összekapcsolni a pedagógus hivatásra való felkészüléssel. Osztatlan sikert aratott nemes egyszerűségével épp ezért a „Fehér lilomszál” című koreográfia.

Jellemző, hogy az ország három területi fesztiváljának (Eger — Keszthely — Szeged) a KISZ Központi Bizottság által készített záró értékelésében főiskolánk tánc-csoportja az aranyfokozatot elérték közül is ki van emelve.

Női karunknak (vezetője: Tar Lőrinc) sajnos nem sikerült a bemutatón úgy a szereplése, mint az ezt megelőző fellépése és a gálaesti produkciója. Épp ezért a zsüri által megítélt ezüst fokozat realitásnak látszik. Ugyanakkor vitába kell szállnunk a zsürivel kamarakórusunknak (vezetője: Csikós Andor) ítelt bronz fokozattal kapcsolatban. Egy fokozattal feltétlenül többet érdemelt volna a bemutatón nyújtott teljesítménye alapján. Még vitathatóbb színjászaink (vezetője: Szívós József) teljesítményének értékelése. Nagyon jellemző, hogy a zsüri nem tartotta szerencsésnek a vállalkozást, hogy Akszonov: Kollégák című drámájából montázst csináltak az egeri főiskolások. Főleg ezért értékelte bronzra szereplésüket. Ugyanakkor viszont a KISZ KB záró jelentésében azt olvashatjuk, hogy „... az Egeri Tanárképző Főiskola szándékaiban érdekes Akszonov montázs”, vagy még sokkal inkább lehet hivatkozni az Ifjú Kommunista (VIII. évfolyam 7.) értékelésére, melyben a három fesztiválon bemutatkozó csoportokkal kapcsolatban a következőket olvashatjuk: „*Dicséretet érdemel: a Veszprémi Műszaki Egyetem Dürrenmatt-előadása, az Egeri Tanárképző Főiskola Akszonov-montázs.*” És nincs tovább felsorolás! Pedig csak az egeri területi fesztiválon is két arany plakettet adtak ki! Miért említi hát a „csak” bronz fokozatra értékelt egeri színjász-csoport teljesítményét országos második helyen az összefoglaló értékelés? További problémák forrása az a tény, hogy színjászaink

hosszú hónapokon át készültek lelkiismeretesen és bronz fokozatot „nyertek”, ugyanakkor irodalmi színpadunk (vezetője: Abkarovits Endre — Nagy Andor) alig három heti, megfeszítettnek egyáltalán nem mondható munka után ezüst helyezést érték el, és a zsüri őket jelölte a gálaest műsorába is.

Trezsenyik Sándor, a megyei KISZ-bizottság titkára átnyújtja az aranyérmet

Meglepetés volt számunkra a társastáncban való sikeres szereplés is (ezüst fokozatot értünk el), hisz minden előképzés nélkül vállalkoztak fiataljaink egyetlen szakesten való szereplés után a bemutatóra. Igaz, hogy ott a szabadon választott charleston-táncukkal óriási sikert arattak.

Egyéni szereplőink közül kiemelkedik Antal Mária, szavalat, ki jó téma-választásáért és kulturált előadásmódjáért méltán kapott aranyérmet. Szépen szerepeltek ezüstérmes szavalóink is: Balogh Katalin és Ballner Károly.

Hangszerszólóistáink közül Ájus Éva (ezüst) és Kiszela István (ezüst) szereplése méltó említésre.

Főiskolánk fesztiváli szereplése tehát a fentiek alapján sem rossz, mégis ide kívánczik néhány megjegyzés, melynek egyáltalán nem a bizonyítvány magyarázása a célja: nem fejtegetjük most itt a 3 szakos tanárképzéssel kapcsolatos nehézségeket, a hallgatók állandó lekötöttségét, mely nagy mértékben gátolta és gátolja a jövőben is a munkát, igen sokat lehetne és kellene is szólni arról a helytelen szemléletről is, mely főiskolánkon még mindig kerékkötője a munkának. Egyre több azonban főiskolánkon is azoknak az oktatóknak száma, kik mellett, hogy megkívánják a hallgatóktól az előírt tananyag elvégzését, méltányolják a mozgalmi, szakköri tevékenységüket is. Belátják, hogy dícséret illeti azokat a hallgatókat, kik estéjüket, szabad idejüket, olykor ünnepüket és szünidejüket is feláldozzák azért, hogy méltóképp képviselhessék főiskolánk színeit a különböző rendezvényeken. Egyre többen vannak, kik nemcsak bírálgatnak, de segítik is igyekezetüket!

Kerékkötője szakköri munkánknak a szűkös anyagi ellátottság is. Jellemző, hogy a két esztendeje Miskolcon megrendezett területi fesztiválon énekkarunk azért nem tudott ott maradni a legjobbak bemutatóján, mert a kórusvezető már a saját pénzét is ráköltötte az együttesre. Az is jellemző, hogy a miskolci egyetemisták kényelmes autóbusszokkal utazhattak hozzánk, nekünk pedig személyvonatra is alig tellett Miskolcra menet. A miskolciak pompás ruhájukban csak megjelentek és már ki is tört a tapsvihar. Ugyanakkor a mi aranyérmes táncosaink kölcsön ruhákban mutatkoztak be ez alkalommal is. Szűkös anyagi ellátottságunk mellett egyéb problémákat is kivetít az a tény, hogy táncsoportunk kíséretéhez városból kellett népi zenekart szerződtetni súlyos ezresekért, melyet a városi tanács támogatásából tudtunk kifizetni...

S még egy nagy kérdés: mit kapnak, illetve mit kaptak hallgatóink sikeres szereplésükért?

Valljuk meg, nem sokat! Pedig a további munka szempontjából elengedhetetlenül szükséges volna szakköreink tagjainak jutalmazása is, hisz ünnepségeinken, rendezvényeinken mindig rájuk építünk. Nem árt megnézni ilyen vonatkozásban más intézmények háza táját sem. A miskolci egyetemistáknak 30 000 Ft volt biztosítva az idei egri területi fesztiválra, amiből jutott kirándulásra, kollektív jutalmazásra, de egyéni jutalmazásra is. A szegediek évről-évre járják a külföldet művészeti csoportjaikkal, mely nemcsak arra jó, hogy öregbíti hírnevünket a világban, de egyben jutalmazása is a kollektívának. De nem is kell olyan messze menni! Az egri Gárdonyi gimnázium nagy létszámú zenekara (melyben főiskolánk is képviselve van) számára kéthetes jutalom táborozást szervez ezen a nyáron, hogy ezzel is honorálja a fáradságot, az igyekezetet, elismerje a jól végzett munkát és további eredményes tevékenységre inspiráljon! Bizonyára a jövőben mi is megtaláljuk annak a módját, hogy hallgatóink fáradozását jutalmazni tudjuk.

Egy ilyen fesztivál esetében azonban még lényegesebb kérdés az, hogy hogyan vizsgáztunk mint szervezők, mint rendezők? Ezt a kérdést viszont a KISZ Központi Bizottsága volt hivatva eldönteni, melynek nevében Vajdahunyadi Lászlóné elismeréssel szóló tevékenységünkről. Bizottságunkat oklevéllel tüntette ki, és egy újtipusú (Calypso) magnetofont ajándékozott. Hasonló elismeréssel nyilatkoztak a városi és a megyei szervek, de főiskolánk igazgatósága is.

Valóban úgy érezzük, hogy a fesztiválon szerzett élmények, tanulságok, s nem utolsá sorban barátságok továbbberősítik a kulturális nevelőmunkát felsőoktatási intézményeinkben, elősegítik, hogy 1966-ban, a következő fesztiválon még színvonalasabb produkciók, még több művészeti csoport és egyéni szereplő kérjen helyet a világot jelentő deszkákon.

Nagy Andor, a Kulturális Bizottság elnöke, a fesztivál főrendezője.

A FŐISKOLA TÁRSADALMI SZERVEZETEI

PÁRTSZERVEZET

A főiskolai pártszervezet titkára:
Dr. Pelle Béla adjunktus.
A pártszervezet vezetőségének tagjai:
Markos Tibor adjunktus.
Mikus László, a gyakorló általános iskola igazgatója.
Nagy Sándor személyügyi főelőadó.
Dr. Szántó Imre főiskolai igazgató.
Szűcs László tanszékvezető, adjunktus.

KISZ-SZERVEZET

A KISZ Végrehajtó Bizottságának tagjai:
Király Gyula VB. titkár, adjunktus.
Németh László szervező titkár, III. évf. magyar—történelem—orosz szakos.
Németi Zsuzsa védnökségi oszt. vez. II. évf. mat.—fiz.—műszaki szakos.
Csik Anna propaganda oszt. vez. II. évf. magyar—tört.—orosz szakos.
Kovács György sport oszt. vez., III. évf. mat.—fiz.—testnev. szakos.
Timkó Gyula I. Sz. M. oszt. vez., III. évf. mat.—fiz.—műszaki szakos.
Nemes Péter kulturális oszt. vez. II. évf. magyar—tört.—testnev. szakos.
Józsa Krisztina kollégiumi titkár, III. évf. magyar—tört.—ének szakos.
Gáspár Emil kollégiumi titkár, II. évf. biológia—földrajz—mg. szakos.
Lakatos Imre Revíziós Bizottság elnöke, tanársegéd.

A VB. osztályai:

Védnökség osztálya. (Üttörők és megbízólevelesek összefogása.)

Reszortvezetői:

- KISZ VB. és gyak. isk. ú. csapat összekötője.
- csapatoknál működő úttörővezetők felelőse,
- a Módszertani Kabinet vezetője.
- megbízólevelesek felelőse.

ISZM. osztálya.

Reszortvezetői:

- diákkörök, szakkörök és tanfolyamok felelőse,
- Ifjúsági Akadémia felelőse,
- társadalmi munkák felelőse,
- társadalmi ösztöndíjasok felelőse.

Ez az osztály irányítja az alapszervezetek tanulmányi felelőseinek munkáját is.

Kulturális osztály.

Reszortvezetői:

- rendezvények felelőse,
- táncsoport felelőse,
- énekkar felelőse,
- zenekar felelőse,
- színjátszókör felelőse.
- színház- és mozifelelős.

Ez az osztály irányítja az alapszervezetek kultúrfelelőseinek munkáját.

Sportosztály.

Reszortvezetői:

- sportszakosztályok vezetői: kézilabda, atlétika, röplabda, futball, turisztika, barlangkutató, torna, asztalitenisz.
- sportrendezvények felelőse,
- főiskola és megyei KISZ VB. sportbizottságának összekötője.

Az osztály az alapszervezetek sportfelelőseinek munkáját irányítja.

Propaganda osztály.

Alosztályai:

- hangos híradó csoport,
- műszaki felelős,
- bemondó,
- szerkesztő.
- riporter gárda.

Ifjú Nevelő szerkesztősége:

- szerkesztői brigád,
- riporter brigád
- nyomdász brigád,
- terjesztő brigád.

Faliújság, karikatúra szerkesztő brigád.

Dekorációs brigád.

Külföldi kapcsolatok csoportja.

Gazdasági osztály.

Alosztályai:

- Titkárság
- iktató,
- szolgálatvezető,
- krónikás,
- jegyzőkönyvvezető,
- folyóiratfelelős,
- koordinátor,
- statisztikus.
- Könyvelés
- könyvelő.
- tagdíj felelős,
- takarékos felelős,
- biztosítási felelős,
- közönségszervező.
- egyéb befizetések felelőse.

Az osztály az alapszervezetek gazdasági munkáját is irányítja.

A két kollégiumi vezetőség.

- szobafelelős,
- kultúrfelelős,
- sportfelelős,
- gazdasági felelős,
- tanulmányi felelős.

Revíziós bizottság.

Alcsoportjai:

- revíziós csoport (tevékenysége felmérő, ellenőrző jellegű).
- fegyelmi bizottság (fegyelmi ügyeket tárgyal).

A KISZ SEGÍTŐ TANÁRI KABINETJÉNEK 1963—64-ES TANÉVBEN VÉGZETT MUNKAJÁRÓL

A múlt évben megjelent Főiskolai Évkönyvben is néhány sort közöltünk a KISZ Segítő Tanári Kabinet ténykedéséről. Az elmúlt év folyamán újabb eredmények születtek, amiről az alábbiakban számolhatunk be.

Ez a Tanári Kabinet, amely immár 4 éves múltja tekinthet vissza, az 1963/64. tanévben a főiskolai KISZ-élet politikai, világnézeti, szociális, valamint a hallgatói csoportok kollektív életének fejlesztése terén nagyon sokat tett.

Az elmúlt tanév szeptemberében új tanárokkal bővült a kollektívánk és mintegy 23 tanár közreműködésével indult meg a kabinet munkája. Szeptember hónap folyamán minden csoportunknál megerősítettük a KISZ-segítő tanár és a KISZ-csoportvezető funkcióját. Elkészítettük a KSTK féléves munkatervét. Megindítottuk a Főiskolai KISZ VB. által szervezett társadalmi munkák irányítását és megkezdtük a több mint 300 kintlakó főiskolai hallgató látogatását.

Politikai és világnézeti téren hasonló módon megindítottuk terveink valóra váltását. Ezek között szerepelt a főiskolán működő Ifjúsági Akadémia segítése, alapszervi KISZ-funkcionáriusok kinevelése. Továbbá, új szint jelentett a tanévben a III. évfolyam számára kísérletképpen beindított „atheista tanfolyam”, melyet a főiskolai Világnézeti Bizottsággal szerveztünk.

A csoportélet fejlesztése terén hasonlóan kezdtük valóra váltani elképzelésünket, segítettük a KISZ-csoportoknak tovább fejleszteni a szakestek rendszerét. Hathatós támogatást adott a KSTK a csoport tagjainak kollektív jellemzésében, mely ebben a tanévben a főiskolai KISZ VB. elgondolásai alapján teljesen új módon készült és elég nagy feladat elé állította a főiskolai KISZ-csoportokat.

Olyan elgondolások valóra váltásáról is beszámolhatunk, mint az egyes KISZ-csoportok egyéni elképzelésein alapuló mozgalmak megindítása, mint például táborozási tervek, külföldi utazások, pénz takarékosági mozgalom, csoportos társadalmi munka, közös kultúrrendezvények, stb.

Végül szociális téren sem hanyagolta el a KSTK a hallgatókkal való foglalkozást. Ebben a tanévben bevezettük azt a rendszert a főiskola állami vezetőivel megbeszélve, hogy a Diákjóléti Bizottság csak abban az esetben tárgyalja egy-egy hallgató rendkívüli segély kérelmét, ha azt a KISZ segítő tanár már véleményezte.

Azoknál a csoportoknál, ahol a felmenő rendszer értelmében több éven keresztül azonos a KISZ segítő tanár, olyan helyzet alakult ki, hogy a tanár már igen jól ismeri hallgatói családi, anyagi és főiskolai szociális körülményeit. Ez pedagógiai szempontból is igen értékes, de nagyon megkönnyíti a főiskola, állami szerveink tevékenységét is.

Röviden ezek a tények mutatják az Egri Tanárképző Főiskola KISZ Segítő Tanári Kabinetjének múlt évi tevékenységét.

Befejezésül értékelni kívánom néhány mondatban a KSTK végzett munkájának pozitív és negatív oldalait.

A főiskola nagy eredménynek könyvelheti el, hogy ez a szervezet négy éve megszakítás nélkül működik, tehát elfoglalta helyét az Egri Tanárképző Főiskola nevelési rendszerében. Úgy érezzük, a továbbiakban követnünk kell azt az elvet, hogy a KSTK munkája, segítő tevékenysége mind fokozottabban kibontakozzék a Főiskolai Ifjúsági Szövetség jó munkája érdekében.

A kabinet munkájának legnagyobb hibája, hogy a kabinetben működő 23 tanár még nem működik azonos munkaintenzitással, és így természetesen közel sem tud azonos eredményt felmutatni.

A kabinet árnyoldala a továbbiakban az is, hogy egy ilyen nagy létszámú tanári testület összefogása és munkájának ellenőrzése már objektív szempontok figyelembe vételével sem egyszerű, bár a KISZ-bizottság titkári értekezletein szinte kivétel nélkül igen pozitívan nyilatkoztak az elmúlt évben a főiskola hallgatói, funkcionáriusai a KISZ segítő tanár munkájáról. Mi ennek ellenére úgy érezzük, hogy ez a kép nem teljesen reális. A KSTK vezetőinek

legfontosabb feladata a következő évben, hogy belső ellenőrzésének módszerét megoldja. A KSTK és a KISZ VB. kapcsolata a múlt félévben nagyon sokat fejlődött, de a kapcsolat pontos rendszerének kidolgozása az új tanév feladatai közé tartozik.

A hiányosságok és az állandóan felmerülő, közbeeső nehézségek ellenére az a tény nem tagadható, hogy főiskolánk politikai és állami szerveinek a KISZ Segítő Tanári Kabinet létrehozásával sikerült egy olyan új formájú nevelési rendszert létrehozni, mely pillanatnyilag határozottan elősegíti az ifjúág szellemi, erkölcsi és politikai nevelését, valamint a fiatal tanárok aktív nevelő tevékenységének kibontakoztatását. Az is tény, hogy főiskolánk Tanári Kabinetjének törekvései és módszertani útkeresésének módjai a múlt években sem maradtak a főiskola falain belül. Túlzás nélkül elmondhatjuk, hogy kezdeményezésünk híre a felsőoktatási KISZ-szervezetek vonalán egyre ismertebb lesz. Az a tény, hogy a Felsőoktatási Szemle 1963. áprilisi számában terjedelmes cikket közölt az „Egri Tanárképző Főiskola KISZ Segítő Tanári Kabinetjének munkájáról”, szintén azt bizonyítja, hogy mind ismertebbé válik főiskolánk eme új nevelési kezdeményezése.

A főiskola állami és párt vezetői, valamint egész tantestülete és ifjúsága őszintén kívánja, hogy az új tanévben a főiskolai KISZ Segítő Tanári Kabinet tevékenysége újabb eredményekkel gazdagítsa főiskolánk eddigi eredményeit.

A kabinet személyi összetétele az 1963/64-es tanévben.

A kabinet vezetője: Szűcs László, tanszékvezető.

I. évfolyam:

Magyar—oroszl szak:	Tóth Bertalan osztályvezető
Magyar—történelem szak:	Dr. Nagy József adjunktus
Biológia—földrajz szak:	
a) csoportnál:	Kiszely Györgyné tanársegéd
b) csoportnál:	Szrbák István adjunktus
Matematika—fizika szak:	Hidasi Károly tanársegéd
Matematika—kémia szak:	Szűcs László tanszékvezető

II. évfolyam:

Magyar—oroszl szak:	Perge Béla tanársegéd
Magyar—történelem szak:	Tar Lőrinc tanársegéd
Biológia—földrajz szak:	
a) csoportnál:	Sándor Ferenc tanársegéd
b) csoportnál:	Dr. Pócs Tamás tanszékvezető
Matematika—fizika szak:	Patkó György tanársegéd
Matematika—kémia szak:	Sárik Tibor tanársegéd

III. évfolyam:

Magyar—oroszl szak:	Nagy Sándor tanársegéd
Magyar—történelem szak:	Lakatos Imre tanársegéd
Biológia—földrajz szak:	
a) csoportnál:	Karajz Gabriella tanársegéd
b) csoportnál:	Erdős Mária tanársegéd
Matematika—fizika szak:	Dr. Perge Imre adjunktus
Matematika—kémia szak:	Binder Károly tanársegéd

IV. évfolyam:

Magyar—oroszl szak:	Zbiskó Erőné adjunktus
Magyar—történelem szak:	Berzy András tanszékvezető
Biológia—földrajz szak:	Vajcn Imre tanársegéd
Matematika—fizika szak:	Bardi István tanársegéd
Matematika—kémia szak:	Bessenyei János adjunktus

SZAKSZERVEZET

A szakszervezeti bizottság tagjai:

Friedrichné dr. Kovács Irén adjunktus, titkár.

Auer Gyula adjunktus, kultúrfelelős.

Debreczeni Tiborné előadó, gazd. felelős.

Gaál István gyak. isk. tanár.

Gál István tanársegéd, üdülési felelős.

Kollár Józsefné főelőadó.

Dr. Molnár József docens, nevelési felelős.

Nagy István műhelyvezető.

Dr. Szőkefalvi-Nagy Zoltán főiskolai tanár, társ. bizt. felelős.

Gergely Sándor gyak. isk. tanár, Számvizsg. Biz. elnöke.

A Főiskolai Szakszervezeti Bizottság az alábbi munkaterületeken tevékenykedett:

1. A fizikai és adminisztratív dolgozók ideológiai és politikai továbbképzését szervezte és irányította. A program szerint betervezett előadásokat, foglalkozásokat időben és jó eredménnyel, a dolgozók általános érdeklődése mellett megtantotta. Közreműködtünk a tanárok ideológiai továbbképzését irányító Világnézeti Bizottság munkájában. Az Sz. B. képviselői igen jól együttműködtek az Oktatási—Tudományos—Kulturális—Reformbizottsággal, a KISZ-Segítő Kabinet, stb. tagjaival. (Illetve együtt dolgoztak ezekben a bizottságokban.)

2. Munkavédelmi feladatainkat rendszeresen tájékoztatók keretében, továbbképzésszerűen végeztük.

Az állami és szakszervezeti munkavédelmi felelős közös együttműködésével biztosítottuk a tanszéken is a munkavédelmi előírások betartását és a hallgatók szakszerű felvilágosítását.

3. A kollektíva összefogására, a baráti, elvtársi kapcsolatok továbbépítésére, dolgozóink szórakoztatására, kulturális igényeinek kielégítésére szervezett rendezvényeink — zenei rendezvények, ismerkedési estek, hagyományos ünnepek, nőnap, stb. — általában jól sikerültek.

4. A párt- és állami vezetéssel jól együttműködve szakszervezetünk hallathatta szavát dolgozóink érdekeinek védelmében pl. besorolás, előléptetések, jutalmazások, stb.

Bér- és munkaügyi felelőseink gondoskodtak arról, hogy az év folyamán jubilálókat megfelelő keretek között köszöntsük.

5. A testvérfőiskolák és egyetemek között a már eddig kiépített kapcsolatunkat tovább erősítettük. Ezen felül új baráti kapcsolatot teremtettünk az Erfurti Főiskola Szakszervezeti Bizottságával, amelynek eredményeképpen 27 tagból álló kollektívánk látogatást tett július hónapban Erfurtban, s röviddel később viszonzták ezt erfurti barátaink.

6. Dolgozóink igényeinek megfelelően biztosítottuk a SZOT, illetve csere-üdültetést.

Ez évben 23 db. jegyet kaptunk, ebből családos és házaspár: 6 db. Gyermekjegy: 7 db. Gyógyüdülőjegy: 7 db. Egyéni felnőtt: 3 db.

Szakszervezeti bizottságunk, valamint a csoportbizalmiak és aktivisták között meglévő közvetlen kapcsolat biztosította a kollektív vezetés érvényesülését, mindamelllett az egyes reszortvezetők személyi felelőssége, önállósága is érvényesült.

A FOISKOLA BIZOTTSÁGAI

VILÁGNÉZETI NEVELÉSI BIZOTTSÁG

Elnök: Dr. Szekedi József docens, a marxizmus—leninizmus tanszék vezetője.

Helyettese: Dr. Pelle Béla adjunktus, a főiskolai pártszervezet titkára.

Tagjai: Friedrichné dr. Kovács Irén adjunktus, a szakszervezeti bizottság titkára, Mikus László, a gyakorló ált. iskola igazgatója, Rezessy László tanszékvezető főiskolai tanár, Szűcs László adjunktus, tanszékvezető, Gál István tanársegéd.

Bizottságunk az 1963/64. évre tervezett munkát lényegében elvégezte.

1. Így a szervezett ideológiai oktatás területén helyes volt a tendencia, hogy az oktatók ideológiai képzésének alapvető formájává az esti egyetemet tegyük meg.

Az elmúlt tanévben 74 oktatónk vett részt a szervezett ideológiai oktatásban.

Befejeződött a történelmi materializmusból rendezett 3 éves tanfolyam. A konferenciák vezetője Perge Béla volt.

Tapasztalataink szerint a konferenciák hasznosnak bizonyultak, a tagok fejlődése szemmel látható volt, helyesen alkalmazták a dialektikus és történelmi materializmus törvényeit szakterületükön.

A 20-as létszámmal induló 2 éves marxista esztétikai tanfolyam első évi munkáját erősen akadályozta a szükséges szakirodalom hiánya. Szigeti József most megjelent könyve segíteni fog a hiba kijavításában.

Az etikai konferenciákon 13 hallgató vett részt. Az utolsó konferenciát a programok zsúfolódása miatt nem lehetett megtartani. Az elmaradt anyagot a tanfolyam vezetője a második év tematikájába dolgozta be.

A gyakorló iskolai nevelők részére a megyei tanács művelődő ügyi osztálya által rendezett tanfolyam — a történelmi materializmusból — nem bizonyult megfelelőnek.

A VNB úgy látja jónak, ha a jövő tanévben a gyakorló iskola nevelői a pedagógusok részére rendezett országos ideológiai képzésbe kapcsolódnak be.

Az új tanévben arra kell törekednünk, hogy a konferenciákat jobban előkészítsük, rendezesítsük bizonyos ellenőrzési formákat, növeljük a színvonalat.

A tanszékek által rendezett szakmai-ideológiai viták hasznosnak bizonyultak. Az irodalmi, történelmi és kémiai tanszék nyilvános értekezlete azért igen értékes, mert pozitív hatásuk főiskolánkon túl is sugárzott. Ezt követendő példának kell tekintenünk. Más nyilvános tanszéki értekezlet iránti érdeklődés viszont igen gyenge volt. Ez nemcsak szervezési hiba. Az értekezlet témáját úgy kell megválasztani, hogy az vonzó és tartalmasan érdekes legyen, s már önmagában is biztosítsa a szükséges érdeklődést.

Az Ifjúsági Akadémia évi 4 előadásának rendszere helyesnek bizonyult. Ugyancsak beválnak értékelhetjük a III. éves hallgatók részére rendezett ateista tanfolyamot.

OKTATÁSI BIZOTTSÁG

Elnök: Dr. Udvarhelyi Károly tanszékvez. főiskolai tanár, kandidátus.

Tagok: Dr. Berencz János tanszékvezető docens, Bély Miklós tanszékvezető főiskolai tanár, Kocsis Károly docens, dr. Kovács Vendel adjunktus, vez. metodikus, Mikus László, a gyak. ált. isk. igazgatója, dr. Szőkefalvi Nagy Zoltán főiskolai tanár, kandidátus.

Az Oktatási Bizottság 1963—64. évi tevékenysége.

Kultúrforradalmunk fontos része a *felsőoktatás reformjának* megalkotása és végrehajtása. A kilüszött célokat röviden így foglalhatjuk össze:

a) A színvonalas tanárképzés egyik fő szempontja, hogy a szaktárgyi anyag feleljen meg a korszerűsítés irányelveinek. Legyen tudományos, ugyanakkor járuljon hozzá a túlterhelés megszüntetéséhez.

b) A nevelés szempontjai megkövetelik, hogy a szaktárgyi anyagot a marxista dialektikus és történelmi materializmus alapelveinek megfelelően állítsuk össze, s eszerint dolgozzuk fel.

c) Meg kell erősítenünk a gyakorlati élettel való kapcsolatot.

d) Ki kell dolgoznunk a főiskolai oktatás módszereit.

e) Fokoznunk kell a főiskolai nevelés hatékonyságát.

Az oktatás és az élet kapcsolatának erősítése.

A gyakorlati élettel való kapcsolat alapelve áthatja egész oktatási rendszerünket. Át kell hogy hassa főiskolánk munkáját is minden mozzanatában, mégpedig *az elmélet és a gyakorlat egységének a jegyében*. Elvégeztük az ezzel kapcsolatos legfontosabb szervezési feladatokat:

a) Az Oktatási Bizottság a reform célkitűzéseinek megfelelően dolgozott a gyakorlati foglalkozások *óraszám-beli arányának* a megerősítéséért. Ez meg is valósult az óratervekben.

b) Az egri főiskolán is megszerveztük a *műszaki- és mezőgazdasági gyakorlatok* tanszékét.

c) A gyakorlati foglalkozások programját tanszékeink a *gyakorlati élet követelményeinek* megfelelően állították össze.

d) Felismerve a gyakorlatias irányú szaktárgyi képzés fontosságát, az élettel és a termelő munkával való kapcsolatának jelentőségét, néhány érdekelt tanszék (biológia—földrajz) a *külső terepgyakorlatok és a tanulmányutak időtartamának a felemelését* javasolta.

E gyakorlatokra államunk az anyagi kereteket biztosította. Rendkívül fontos, hogy a nagy anyagi áldozatot igénylő terep- és üzemi gyakorlatokat jól készítsük elő. További módszeres viták feladata lesz kidolgozni e külső gyakorlatok tematikája összeállításának elvi és gyakorlati irányelveit.

Lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy az érdekelt tanszékek minden esetben előre készítsék el a végzendő munka pontos tervét. Az is fontos, hogy a gyűjtött megfigyelési anyagot rendezzük és dolgozzuk fel, a munka megfelelő értékelését végezzük el és a további oktatásban használjuk fel. E téren még vannak feladataink, a módszereket még igen sokszor a spontaneitás jellemzi.

Megindítottuk a *felsőoktatási módszerek* megvizsgálását és kidolgozását. Az ez évi munka fő feladata a *gyakorlati foglalkozások* (tanítási gyakorlatok, szemináriumok, laboratóriumi gyakorlatok, terep- és üzemi gyakorlatok módszerének a megvitatása összhangban az áprilisi elején tartandó *tudományos ülés* szak tématervével. Az Oktatási Bizottság felkérte a főiskola tanszékeit, tekintsék egyik legfontosabb feladatuknak a módszertani kérdések alapos vizsgálatát. A gyakorlatok és a szemináriumok problémáival foglalkozzanak elemző módon és tudományos szinten, ezirányú eredményeiket közlésre is alkalmas módon állítsák össze. Arra is felhívtuk tanszékeinket, hogy a szaktárgyi képzéstől elválaszthatatlan nevelési kérdéseket is vizsgálják meg (öntudatosság, munkaszeretet, önállóság, aktivitás, szocialista közösségi érzés, felelősségtudat kialakítása, a munka társadalmi és politikai jelentőségének felismeretése, stb.)

Mindezeket túl az Oktatási Bizottság a *gyakorlati foglalkozások* fő szempontjait is rögzítette. Milyen szempontokra kell figyelmet fordítani:

1. Az oktatás és a nevelés egysége.

A gyakorlati foglalkozások a főiskola ismeretnyújtó munkájának egyik része. De maga az ismeretnyújtás is csak egy része az általános iskolai tanárképzésnek, mert a tanítás mellett a *nevelés* célkitűzéseit is figyelembe kell

vennie. Minden mozzanat, ami nálunk a főiskolán megindul és lezajlik, egymással szoros egységet alkot. Ha tehát az oktatás elméleti és gyakorlati részéről beszélünk, értenünk kell a nevelés folyamatát is. Értenünk kell olyan értelemben, hogy a tanításra irányuló munkával, a tanítás anyagával és módszerével *nevelési célokat* is megvalósítunk.

2. A gyakorlatok és az elmélet viszonya.

A vitákon körvonalazni kellett a gyakorlati foglalkozások és az elméleti előadások kölcsönös viszonyát és összefüggését.

a) Az elmélet és gyakorlat egységének a megerősítését szolgálhatja, ha már a főiskolán *olyan módszereket* alkalmazunk, amelyek példát mutatnak arra, *hogyan kell tanítani*. Ha a főiskolán szemléletesen, fordulatosan, az élet küzdelméről is megmutatva oktatunk, kedvező hatást gyakorolhatunk ezzel a hallgatók didaktikai fejlődésére is. A jó és a rossz tanításmódszerek áttétele egyaránt meglátszik a jövőben tanárok munkájában.

Egy másik lehetőség az, hogy az elméleti megállapítások igazolására *példát hozunk a gyakorlati életből*.

Sok esetben rámutatunk a megismert törvényszerűségek *gyakorlati alkalmazására*. Minél több érintkezési pontot dolgozunk ki a természeti (vagy társadalmi) törvényszerűségek és a termelés között, annál tágabb lesz hallgatóink szemlélete, annál dialektikusabb, jobban alkalmazható és gyakorlatibb jellegű lesz ismeretük.

b) A gyakorlati foglalkozások *célja* lehet az elméleti anyag *megerősítése, elmélyítése, gyakorlása*.

c) A gyakorlatok (szemináriumok) lehetnek előadást követő, az elvi megállapításokat igazoló demonstratív jellegű gyakorlatok.

A gyakorlatok lehetnek törvénymegállapító jellegűek is. A törvénymegállapító gyakorlatokban *nem visszatükröződik* az elméleti ismeret, hanem abból sugárzi ki. Azaz: az új ismerethez a gyakorlati munka vezet el. Ideológiai nevelés szempontjából is nagyon értékes, ha a valóságot tekintjük kiindulásnak, ha a tapasztalatból vonunk le olyan következtetéseket, amelyek azután spekulatív úton fejleszthetők tovább. Ha az ilyen következtetések törvényszerűséggé kristályosultak, illetőleg ilyenek megfogalmazásáig vezettek el, *visszafordíthatók a gyakorlati értékesítés területére*.

3. A gyakorlati foglalkozások és a termelés viszonya.

a) Szükséges volt annak a megvitatása, hogy az elméleti órákon megvilágított, vagy a gyakorlatokon igazolt törvényszerűségek hogyan *válnak termelő erővé* a gyakorlati életben (műszak, fizika, kémia, matematika, mezőgazdasági ismeretek, biológia—földrajz, rajz). Ezt a kérdést igen fontos *kidolgozandó kérdésnek* tartjuk.

b) Üzemi gyakorlatokon a hallgatók közvetlenül is megismerik a termelő munkát. Fontos, hogy ennek társadalmi és politikai vetületével, jelentőségével is tisztába jöjjenek. Ki kell dolgoznunk mielőbb azokat a szempontokat, amelyek alapján az üzemi gyakorlatok a legjobban megszervezhetők. Már most ki kell dolgoznunk a külföldi üzemi gyakorlatok komplex tervezetét.

E tervekben ki kell térni arra, hogyan tesz eleget az üzemi gyakorlat az elmélet és a termelés kapcsolata, a munka jellemfejlesztő hatása, a fejlesztés sokoldalúsága és technológiai színvonala, a manuális készségek fejlesztése, a gépésítés és automatizálás megismertetése, valamint a politechnikai képzés alapelveinek. Igaz, mi nem a közvetlen termelésben részt vevő embereket nevelünk, az általunk kiképzett tanárok azonban többségben a termelésbe küldendő embereket nevelik. A mi tanítványainknak tehát átfogó politechnikai szemlélettel kell rendelkezniük, hogy meg tudják ítélni a körülöttük folyó életet, és annak megfelelően tudják oktatni szaktárgyaikat.

4. A szakmai gyakorlatok tapasztalatai.

A jó szakember-nevelés feltételei a múltban nem voltak teljes mértékben biztosítva.

Ma sokkal kedvezőbb a helyzet. A gyakorlathoz szükséges műszerellátás folyamatos, a készlet nagyjában megfelel a szükségleteknek. A tanszékek úgyszólván már minden műszeres gyakorlatot el tudnak végezni, még ha ez (a kémiai és fizikai tanszéken) forgószínpados megoldással is történik. Az egyes csoportok heti váltással cserélnek műszert. Így nehéz haladni az elméleti anyaggal, nehéz a párhuzamosság megvalósítása. A műszerpark további fejlesztése ezt a nehézséget nemsokára meg fogja szüntetni.

A fejlődés perspektívája adva van. Objektív vonalon a műszerezés fejlődése, szubjektív vonalon az egyre inkább begyakorolt oktató személyzet biztosítja az előrehaladást.

A további fejlődés legnagyobb objektív akadály a *szűk elhelyezés*. A jelenlegi keretek között akár a felszerelés, akár a hallgatói létszám növelése a zsúfoltság további növekedéséhez vezet. A szűkös hely miatt — jó felszerelésünk ellenére is — meg kell alkudnunk, a műszerpark adta lehetőségeket sem tudjuk e miatt teljes mértékben kihasználni. Minden tanszéknek, amely műszerekkel dolgozik, segítségre volna szüksége. Ez pedig nem lehet másképp csak úgy, ha főiskolánk további építkezési tervei mielőbb megvalósulnak.

Az *üzemi gyakorlatok* általában jól mennek. A legtöbb üzem szívesen foglalkozott (2—4) héten át hallgatóinkkal, nem segédmunkásnak használta őket, nem úgy foglalkozott velük, mint idegenekkel. Gondosan oktatták őket az üzemek dolgozói, megismertették a munka egészét és részleteit. Viszonyásul odaadó és értékes munkát kaptak a mi hallgatóinktól.

Néhány tanszék *külföldi terepgyakorlatra* is elvitte hallgatóit, (biológia, földrajz.) Igen értékes tapasztalatokkal tértek vissza.

Pedagógiai szakmai gyakorlatok.

Az elmúlt években — oktatási reformunk során — több sikeres próbálkozás történt a tanítási gyakorlatok körének kiszélesítésére, a gyakorlati kiképzés gyökeres megjavítására.

A mutatkozó nehézségek a következők:

1. Nem elegendő a jelenleg meglévő *egyetlen gyakorló általános iskola* teljesítőképessége. Jelenleg a tanítási órák 50—60 százaléka egyes tantárgyaknál (mezőgazdaságtan) 80—90 százaléka igénybe van véve a gyakorlati képzésre. Biológiai és földrajzi gyakorlati tanításokra, a rendkívüli zsúfoltság elkerülése végett, a III. évfolyam két képzési csoportja részére a IV. számú iskolába osztottunk be órákat. E csoportok vezetését egy-egy ottani biológus, illetőleg földrajz szakos tanárra bíztuk. A nehézséget az sem oldotta meg, hogy gyakorló iskolánk felső tagozatában 3—3 párhuzamos osztályt létesítettünk.

2. Megindult a szakmetodikus rendszer létrehozása, amely a gyakorlati képzésben az egységes eljárások még fennálló hiányát remélhetőleg meg fogja szüntetni.

3. Nem eléggé egységes és nem eléggé rendszeres a főiskolai *szak tanszékek és a gyakorló iskola együttműködése*.

A szak tanszékek részéről történő irányítás több egyértelműséget és következetességet kíván.

4. A gyakorló iskola nevelőtestületének a munkájában sok pozitívum található. Ezt a város és a környék szakfelügyelői elismerik, az iskolát többször felkéri bemutató tanítások tartására.

Próbálkoznak a tanárok metodikai kísérletekkel is, nem éppen sikertelenül. Ezek a kísérletek még több eredményt hoznának, ha a szak tanszékek a kísérlettervekkel többet foglalkoznának, nagyobb érdeklődéssel kísérnék azokat.

Esetenként viszont szükség volna arra, hogy a gyakorló iskolai oktatók további lépéseket tegyenek a munka megjavítása irányában, elvi kérdések tudományos vizsgálatával is gazdagítanak azokat a lehetőségeket, amelyek a legjobb gyakorlati kiképzés feltételei.

Jó volna kidolgozni a rendszeres és egységes módszertani fejlesztés irányelveit a gyak. iskolában is, kívánatos volna a kifelé is ható metodikai előadások rendszeresítése, a módszertani szakirodalom intenzívebb művelése és a publikációs tevékenység kiszélesítése, a jó gyakorlati munka mellett a szilárd elméleti bázis még magasabb szintű fejlesztése.

5. Igen hasznosak voltak a falusi *tanítási gyakorlatok*. A szakvezető tanárok és a szakfelügyelők egyaránt elismerően szóltak hallgatóink magatartásáról, és munkájáról. Az eredmények jók. Jelesen tanított a hallgatók 80 százaléka, jó eredménnyel 35, közepes eredménnyel mindössze a hallgatók 3 százaléka.

Lehet, hogy túl szépek is az eredmények, fiatal tanítványainkat talán túl enyhén bírálták el. Az eredmény ennek ellenére biztató. A hiányok — amelyek gyéribben mutatkoznak — általában a következők: Nem elég tájékozottak a hallgatók az általános iskola tantervében, nem ismerik eléggé az általános iskolai tankönyveket. Köznevelésen kívül alig ismernek más pedagógiai folyóiratot. Néhány korszerű pedagógiai és didaktikai kérdésben még tájékozatlanok. Ez a körülmény a szakmódszertani oktatás gondosabb vezetésére figyelmeztet minket. Viszont pozitív véleményeket hallottunk arról, hogy hallgatóink szépen dolgoztak a szemléltetés terén. A tanítási órák egyes mozzanataiban is jó eredményeket értek el.

Maguk a hallgatók szívesen gondolnak vissza falusi gyakorlataikra. Szeretik a munkakörüket, megelégedéssel nyilatkoznak a vezető nevelők munkájáról is. Igen érdekes, hogy a falusi munka sokkal vonzóbb hallgatóink számára, mint a gyakorló iskola kötöttebb képzési formája. Falun a hallgatók általában nagyobb önállósággal, több ötlettel, egyéniségük jobb kifejtésével dolgoztak.

Valamennyi negyedéves hallgató egy időben és különböző iskolában végezte falusi gyakorlatát. Kiderült, hogy az idén, amikor nemcsak egyes kiválasztott kevés szaktanár mellé kerültek ki hallgatóink, hanem sok szaktanárhoz osztották be őket, a célnak megfelelőbb eredményt kaptunk, mint a múltban.

A különböző területeken végzett tanítási gyakorlat csoportonkénti összegezése értékesebb általánosításokat tett lehetővé.

A hiba ott van, hogy nem minden helyen volt szerencsés a vezető tanár kiválasztása.

A gyakorlati élettel való kapcsolat a szaktanszékek belső munkájában, az elméleti előadásokon is, hasonlóképpen a belső gyakorlatokon is megvalósult.

A tananyag-korszerűsítés kérdése.

Általában sikerült létrehozni a szaktárgyak ideológiai alapvetését, kialakult a szaktárgyak marxista jellegű kezelése. Ennek a szempontnak az anyag kiválasztásában és a tanítás módszerében egyaránt érvényesülnie kell. Ez már *korszerűséget* jelent.

A korszerűség másik pillére a tudomány új eredményeinek a felvétele az oktatás anyagába, továbbá a dialektikus módszerek alkalmazása, az elavult anyagrészek felszámolása. Nagyjában ez is megvalósult, bár voltak olyan törekvések, hogy az új tudományos eredményeket egyszerűen hozzáadják a régiékhöz.

Több tanszékünk az anyagot átcsoportosította, logikailag rendezte, a szükségtelen átfedéseket megszüntette. Kevés kivétellel megszüntettük, illetőleg a legszűkebbre szabtuk a tudománytörténeti anyagot.

Korszerű tudományosság.

Itt kapcsolódik az általános iskolai tanárképzés problematikájába az a kérdés, mi legyen az anyag, mi maradjon meg, mi szükséges a továbbiakban. Ezt nagyrészt megszabja, de nem határolja el az ált. iskola érdeke. A programok természetesen a tudomány területének a teljessége igényével lépnek fel. Ezért szerepelnek a programokban olyan alapozó és alkalmazott tárgyak is, amelyeknek nincs közvetlen szerepük az általános iskolában. A korszerű tudományosság alapelve követelte meg bizonyos anyagrészek mellőzését, szűkítését, más anyagrészek bővítését, új tárgykörök felvételét.

A tananyag csökkentése.

A korszerű tudományosság érvényesítése mellett. Jegyzeteink, különösen a tankönyveink nem egy helyen maximálisak, terjedelmük és lexikális jellegük miatt nem könnyen tanulhatók. Sok vitában felmerült a „Kézikönyv” — „Tankönyv” kérdése. Több főiskolai tankönyvben az anyagot nem rendezték

el logikusan, a pedagógiai, didaktikai szempontoknak megfelelően. A hallgató sokszor nem látja az anyag vezérfonalát, fő részeit, nem emelkednek ki benne az elsőrendűen fontos kérdések, sokszor elsikkad a lényeg. Helyette szinte ömlesztett adatok és nevek lömkelegével találkozunk. Az adatszerűség pedig a tudományosság gátja. Emiatt a tankönyveink a kezdő főiskolai oktatókat sem láthatták el fejlesztő impulzusokkal, ehelyett őket is a marxizmus és a szaksovinizmus irányába terelték. A programvitákban meglátszott, hogy a maximalizmus és a szaksovinizmus árnyai még mindig kísértenek.

Nem lehettünk azonban egyoldalúak a bírálóiban. Vannak tények, amelyek az anyag tényleges csökkentését igazolják. Ilyen tények a programban is kifejeződnek.

Az oktatási módszerek korszerűsítése.

A főiskolai program és tematika pontosan körvonalazza az oktatás anyagát, a módszertani kérdésekkel azonban — természeténél fogva — nem foglalkozik részletesen. A szaktanszékek további feladata a felsőoktatási módszerek tudományos vizsgálata és folyamatos kidolgozása, amely több évre terjedő munka. A kísérletekkel kapcsolatosan módszertani kutatómunkát tanszékeink megkezdték. A neveléstudományi tanszék kidolgozta a főiskolai előadások és gyakorlati foglalkozások módszerének irányelveit. Valamennyi tanszék, rendszeresen és tudományos szinten foglalkozik a főiskolai előadások módszerével.

Főiskolai oktatóink nagy része igen jó és célravezető módszerekkel dolgozik. Az előadások általában színvonalasak, a gondolkodás nevelésében is igényesek. Ezt a különböző tanszékeken folyó úgynevezett „brigádlátogatások” sorozatosan megállapítják. E téren fiatal oktatóink is mindinkább felzárkóznak az első sorokba. Szükséges, hogy életet, új szellemet sugározzanak az előadások, és a munka többi formái. Az ismeretek, a kérdések exponálásában fel kell villantani az ismeretek alkalmazásának, országépítő jelentőségének a problémáit is. Teremtsünk a főiskolán a tudományos szemléletnek megfelelő légkört, tárjuk fel a tudomány és az élet nagy lehetőségeit!

Tápláljuk az ifjúság ambícióit, felelősségtudatának fejlődését a feladatok szépségével és nagyszerűségével!

Mindezek ellenére az előadásokban és a gyakorlatok vezetésében még hiányok is előfordulnak. Egyrészt új és nagyobb követelményeket támaszt a kétszakos négyéves tanárképzés, nő a szocialista társadalom igénye, napról-napra új tudományos eredmények születnek. Másrészt oktatóink sem érhetik el egyszerre a fejlődés tetőfokát. A törekvésnek és a szívósságnak azonban állandónak kell lenni az elmélyedő és korszerű tudományosság, valamint a jó módszerek irányában.

Tankönyvek és jegyzetek kérdései.

A főiskolai program és tematika által előírt munka eredményének megszüntetése terén nélkülözhetetlen a jó jegyzet és tankönyv, a hallgató vizsgára készülésének egyik támasza. Egyben a végső és legfontosabb terület, ahol az oktatás anyagát pontosan és befejezetten meghatározzuk, e téren a régi hibákat is kiküszöböljük, különösen a túlzott terjedelmű, a lexikális anyag, valamint a korszerűtlenség tekintetében. A jegyzet- és tankönyvkiadásnak a Művelődésügyi Minisztérium által 1963. II. 5-én kiadott általános irányelveit minden tanszékhez eljuttattuk, kérve, hogy ezt a fontos kérdést, még az első félév folyamán vitassák meg, a szaktárgyaknak megfelelő elvi és gyakorlati döntéseiket hozzák meg. A vitákról összesen 10—12 jelentés érkezett a tanszékekről az oktatási bizottsághoz. A jelentést tevő tanszékek megvitatták több jegyzet módszeres felépítését, összeállították néhány jegyzet tematikáját, eltervezték a jegyzetek belső szerkezetét (mezőgazdaság, orosz nyelv), megvizsgálták az elkészült jegyzeteket, megvitatták a készítendő jegyzetekben érvényesítendő irányelveket, (rajz, földrajz, történelem, műszaki ismeretek, matematika). Több tanszék vitája igen termékeny volt.

A jegyzeteket és tankönyveket általában úgy kell összeállítani — a tudományos korszerűség és a módszertani alapelvek alkalmazásával — hogy azokban a reform célkitűzései a legnagyobb mértékben tükröződjenek. Ennek érdekében a tudományos színvonal, a rendszeresség és rendszer kialakítása mellett, törekedni kell a pedagógiai, didaktikai követelmények teljesítésére, a szemléletességre, az érdekességre, a jó illusztrációkra is. A jegyzeteket és tankönyveket meg kell tisztítani a lexikális anyag nagy tömegétől.

A hallgatóság világnézeti fejlődése.

A hallgatók világnézeti nevelésének kérdését a korszerűsítéssel kapcsolatban érintettük.

Azt tapasztalhattuk, hogy a szakmai ismeretekkel és a dialektikus módszerek alkalmazásával együtt a hallgatók marxista világnézete törvényszerűen fejlődik. Ennek igazolását a már kikerült és dolgozó régi hallgatóink munkája több esetben mutatja. Szórványosan ellenkező tapasztalatok is adódnak jelenlegi hallgatóink között, különösen a munka terén. Akad közöttük olyan, aki kevés hivatásérzettel, csak kisebb erőfeszítéssel, kampányszerűen és elégtelenül dolgozik. Nem érzi a dolgozó nép iránti felelősséget, nem éli magát bele szakmája világába, nem szívódik agyába a tudomány és a hivatástudat. Az ilyen hallgatókkal szemben a rábeszélés, a biztatás, a bírálat és a vizsgán való elmarasztalás módszerét alkalmazzuk, nem egyszer hatásosan. Vannak azonban olyanok, akik elégtelen munkájuk miatt főiskolai tanulmányaikkal felhagytak.

Az egri főiskola Oktatási Bizottsága igyekezett arra, hogy tanszékeink körében ébren tartsa a szaktárgyak ideológiai és módszertani kérdéseit. Témakört is adott a munkához.

A főiskolai reformmal kapcsolatos munkában oktatóink majdnem kivétel nélkül részt vettek. Megnőtt az érdeklődésük a módszertani kérdések iránt. Érdeklődésüket és aktivitásukat azonban tovább is lehet fokozni. Az Oktatási Bizottság tagjai mindvégig nagy odaadással, egyenlő mértékben, időnként kiemelkedő érdeklődéssel kísérték a munkálatokat. Ebből ők maguk vették ki a legnagyobb részt, akár a programok összeállításáról, akár a módszertani kérdések kidolgozásáról volt szó.

A Művelődésügyi Minisztériumtól valamennyi kérdés megoldásához pontos irányítást kaptunk. Ezzel magyarázható, hogy a munka konkréttá, tartalmassá vált, megsűrűsödött, és meggyorsult.

A főiskola igazgatósága nagy figyelemmel irányította a munkát. Megszervezte, és az adott feladatoknak megfelelően aktivizálta az Oktatási Bizottságot. Egyrészt pontosan közvetítette a feladatokat, másrészt megadta azok megoldásához a szempontokat.

Biztosította a kérdések nyilvánosságát, a közösség részvételét a munkában azzal, hogy a fontosabb feladatokat az igazgató tanács, illetőleg a tanácsülés elé vitte.

Állandó segítséget kaptunk főiskolánk pártvezetettől, igazgató tanácsától, Világnézeti Nevelési Bizottságától és az idén már megszűnt Módszertani Bizottságától.

Pártvezetőségünk előtt ismertettük a munka menetét. A főiskolai reform kérdései a taggyűléseken is rendszeresen szóba kerültek. Igen értékes vita folyt le a gyakorlati kiképzésről, a gyakorló általános iskola munkájáról, a főiskolai reform valamennyi fontos kérdéséről. Pártvezetőségünk a reformbizottságot rendszeresen beszámoltatta, további munkájához értékes szempontokkal látta el. Kapcsolatot tartottunk ezenkívül a KISZ-bizottsággal és a szakszervezettel. A jövőben közreműködésüket az eddiginél is nagyobb mértékben szeretnénk igénybe venni, az állandó jellegű feladatok megoldásában. E tekintetben a legjobb reményekre jogosít fel a KISZ Központi Bizottságának múlt év április 19-én kelt határozata, amely a KISZ feladatai között első helyen említi meg a felsőoktatási reform támogatását. Úgy gondoljuk, hogy főiskolánk ifjúsági szervezetének és oktatási bizottságának haladéktalan feladata, hogy e határozat végrehajtásának eredményes módszereit közösen megkeresse.

TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁG

Elnök: Dr. Bakos József tanszékvezető főiskolai tanár.

Tagok: Dr. Bende Sándor tanszékvezető docens.

Dr. Bihari József tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus.

Blaskó János tanszékvezető docens.

Dr. Mátrai Tibor tanszékvezető főiskolai tanár, kandidátus.

Dr. Pócs Tamás tanszékvezető adjunktus.

I. félét:

1. A félévi munkát, illetőleg a munkaterv elkészítését komoly felmérés és tájékozódás előzte meg. Munkánkat meghatározta az a fontos elvi álláspont, hogy a felsőoktatásban az oktató-nevelő munka komplex feladat, s mindig függvénye a megfelelő szaktudományok fejlődésének is. Ezért a felsőoktatásban oktatásunk anyagát, tartalmát, módszereit is meghatározza a felső oktatásban dolgozók tudományos fejlettsége, illetőleg a tudományos munkában való részvétele. Nem véletlen, hogy a felső szervek is irányul tűzték ki: az oktató-nevelő és tudományos munka szerves egységet képez a felsőoktatásban.

2. A főiskolai tudományos munka megszervezését és irányítását meghatározta továbbá az az elgondolás is, hogy a tudományos munka igazi munkatervűletei a tanszékek, irányítója és ellenőrzője a tanszékvezető. Az egyéni tudományos munkatervék és a közös kollektív témák feldolgozásában, irányításában, és ellenőrzésében egyformán a tanszékvezetőnek van igen jelentős szerepe. Ezért a Tudományos Bizottság elsősorban őket kívánta és kívánja a jövőben is segíteni.

3. A Tudományos Bizottság egyik legfontosabb feladatának tekintette és tekinti a fiatalabb oktatók tudományos munkájának szervezését, illetőleg e munkájukban a nagyobb mérvű támogatás megadását. Ezért tapasztalatcsere, illetőleg továbbképzési alkalmat is teremtettünk számukra. (A matematikai tanszék két dolgozója az információs elmélet, a kibernetika, a matematika, nyelvészet, stb. területén kapott elindítást, ill. folyamatos támogatást, egyetemi doktora-tust szerezni óhajtok szervezett támogatása is megindult, fiatal aspiránsainknak is támogatást nyújtottunk, stb.)

4. A tudományos munka megszervezésében és irányításában a legmészszebbmenően türelmesnek kell lennünk: és a megfelelő arányosítást el kell végeznünk a megterhelésekben is. Senkit a tudományos munkában ne akadályozzon az erősebb társadalmi munkával való megterhelés.

Egyik legfontosabb elvégzett feladatunk volt, hogy felmértük a tudományos munkára fordítható munkaidő problematikáját is. A felmérés tanulságai közül csak a következőket emeljük ki: rendezni kell a tudományos munkára fordítható idő szempontjából az elfoglaltságok (az oktatói munkában való megterhelés, a társadalmi munka és egyéb megbízások, stb.) helyes arányítását, illetőleg gazdaságosabb elosztását. Több alkalmat kell teremteni belföldi és külföldi tanulmányutak, illetőleg tapasztalatcserek szervezésére. Vidéki főiskolai jellegűnkől folyó nehézségeink kiküszöbölésére többször kell alkalmat adnunk kutatóinknak (fővárosi könyvtárak, kutatóintézetek, levéltárak, stb. látogatására, a tudományos munkát elősegítő eszközöket tervszerűbben kell beszerezni, és a közösség számára használhatóvá tenni.

5. A tudományos munka igen fontos támogató eszköze és helye a könyvtár is. Ezzel kapcsolatban eddig a következő feladatokat végeztük el: A legújabbban megjelent szakmunkák szemléltetésére megfelelő szemléltető alkalmat, illetőleg eszközt készítettünk. A gyors tájékozódás igen jó alkalmát teremtettük meg ezzel. Kiadtuk a főiskolai könyvtárainkban fellelhető folyóiratok bibliográfiáját, s ezzel olyan eszközt adtunk kutatóink kezébe, amely sok utánjárástól menti fel őket. Megkezdjük az előmunkálatokat a főiskolánk könyvtáraiban található bibliográfiák, kézikönyvek, lexikonok, stb. jegyzékének összeállítására. A Tudományos Bizottság a könyvtár dolgozói számára, s néhány főiskolai tanszék kollektívája számára elvégzendő feladatnak jelöli egy helytörténeti bibli-

ográfia elkészítését is. A kutatók részéről felmerült az az óhaj is, hogy egy mikrofilm-leolvasó is rendelkezésükre álljon. Ennek beszerzése folyamatban van. A Tudományos Bizottság javaslatot tett az igazgató tanácsnak arra is, hogy az ún. Irodalmi Könyvtár helyiségét jelölje ki kutatóink számára is munkahelyül.

6. A TUKUFA támogatásával dolgozó tanszékek tervezésével kapcsolatos munkálatokat is elvégeztük. Számbavettük az elért eredményeket, s kijelöltük az ezzel kapcsolatban elvégzendő feladatokat. A tervezés nagyon reális és úgy látjuk, hogy ezek a tanszékek komoly munkát végeznek. A félévi beszámolót is rendeltetési helyre küldtük.

7. Több kutató kartársunk javaslatára a Tudományos Bizottság egy ún. Központi Dokumentációs Szervezetet, ill. központot kíván megvalósítani. Ez tartaná számon azokat a TUKUFA támogatással megszerzett műszereket, amelyeket főiskolánk oktatói, ill. dolgozói is igénybe vehetnek. Megkezdjük az előmunkálatait egy központi fotolaboratórium és filmlaboratórium megszervezésének is. Felmerült az az igény, hogy egy szaktechnikust állítsunk be e központi-
lag szervezett és működő laboratórium vezetésére, illetőleg az itt végzendő munkálatok végrehajtására. Az ezzel kapcsolatos feltérjlesztésk, illetőleg javaslatok elkészítése folyamatban van.

8. Komoly szervezési munkát végzett a Tudományos Bizottság a főiskolai Tudományos Diákkörökkel kapcsolatban is. Az eredmény, hogy 10 tanszék szervezett Tudományos Diákkört. Tapasztalatcserére küldtük a Tudományos Bizottság tanármegbízottját, és a KISZ-bizottság képviselőjét Szegedre.

9. Részt vett a Tudományos Bizottság a jeleci és az erfurti főiskolákkal kötött szerződés megalkotásában is, s vállalta a tudományos közreműködéssel kapcsolatos munkálatok végrehajtását.

10. Szélesebb körben folyó tájékozódás alapján állította össze és hirdette meg a Tudományos Bizottság a tanárok számára írt pályatételek témáit is. Különösen előtérbe kívántuk helyezni a felsőoktatás oktató-nevelő munkáival kapcsolatos módszertani kérdéseket. A Tudományos Bizottság különben is több ízben, így az össztanári értekezlet előtt is hangot adott annak a fontos elvi tételnek, hogy a módszertani munka tudományos munka, és az ezzel foglalkozó kartársak munkáját minden eszközzel támogatni kell. Ezzel kapcsolatban a Tudományos Bizottság úgy véli, hogy gyakorló iskolánk tanárai is nagyobb számban és súlyban vehetnének részt az ilyen jellegű kutató- és feldolgozó munkában. A bizottság távoli céljának tekinti egy időszakos Módszertani Kiadvány megjelenését is. A Sárospataki Felsőfokú Tanítóképzővel is társulni kívánunk e kiadványok szerkesztését és kiadását illetően. Az igazgatósággal együtt a tudományos bizottság képviselője is részt vett az említett intézettel való tárgyalásokban.

11. Hogy a tudományos munkát előmozdítsuk a spontaneitás és az öncélúság vonaláról, s hogy valóban célszerű, korszerű, és rendszeres tudományos munka folyjék főiskolánkon, célul tűztük ki egy-egy kutató csoport, illetőleg oktató tudományos munkájának megvizsgálását is. Ebben a félévben dr. Szokodi József aspiráns és Juhász Lajos munkájáról tájékozódott a bizottság. A Világnézeti Bizottság felkérésére részt vettünk a történelmi tanszék tudományos munkájának megvizsgálásában is. A bizottság elnöke részletes értékelést nyújtott a tanszéken folyó sokrétű és hasznos tudományos munkáról.

12. A Tudományos Bizottság csak áttételekkel tájékozódhat a főiskolai Tudományos Közlemények szerkesztésével és megjelenésével kapcsolatos munkálatokról. Úgy véli, hogy e területen fegyelmezettebb munkára lenne szükség. A Tudományos Bizottság egyik fontos feladatának tekinti, hogy az itt dolgozó oktatók és kutatók számára más publikálási lehetőségeket is felkutassunk.

A bizottság úgy véli, hogy nagyobb mértékben kell majd élnünk a hazai és külföldi folyóiratokban való publikálás lehetőségével is, mert csak a helyi kiadványokban és saját közleményeinkben való publikálás azzal a veszéllyel jár, hogy munkánkról a tudományos közvélemény alig, vagy későn vesz tudomást.

13. A bizottság főiskolánk tudományos eseményével kapcsolatban rendszeres tájékoztatást kíván nyújtani. Ennek eredményeképpen a Felsőoktatási Szemle hasábjain első tájékoztatásunk meg is jelent.

14. A Tudományos Bizottság jelenleg TUKUFA támogatással dolgozó oktatók, illetőleg tanszékek végzett munkájáról készít részletesebb tájékoztatást. Az eredmények felmérése után a tanulságokat rögzíti és az illetékesek tudomására hozza. Javaslatot kíván tenni a nagyobb fekvelmélettség megteremtését célzó intézkedésekre is.

15. A Tudományos Bizottság minden tagja erejéhez és idejéhez mértén részt vett az elvégzett feladatok végrehajtásában, s különösen komoly támogatást kaptunk az igazgatóság és a személyzeti főelőadó részéről. Általában azt tapasztaltuk, hogy a tudományos munka szervezésével kapcsolatos feladatvállalásunkban a vezetés és a gazdasági oldal is igyekezett a legmesszebbmenően támogatni. Az elvégzett munka önmagában véve nem látszik nagy horderejűnek, de ha a realitások talaján állva tekintjük a főiskolánkon folyó tudományos munka problémáját, akkor másképpen kell ítélkeznünk:

Ezeket az alapvető munkálatokat el kellett végezni, hogy ezen a főiskolán is folyamatosan korszerű és hasznos tudományos munka folyjék.

II. félév.

1. Az április 2-i tudományos ülészak előkészítése: a tématerv összeállítása. stb.

2. Részt vettünk az egyes tanszékek vitáin, a földrajzi tanszék tudományos munkájával kapcsolatban részletesebb elemzést is adtunk.

3. A tanszéki tudományos kutatást érintő rendeletek végrehajtását és ellenőrzését támogattuk: a tanszéki kutatóhelyek tématervének felülvizsgálata és nyilvántartása, a témabeszámoló összesítése, a kutatási adataiszolgáltatás összegyűjtése és felülvizsgálása.

4. A főiskola tudományos munkájáról összefoglaló és értékelő jelentést készítettünk.

5. Javaslatot készítettünk a tudományos kutatásra kiutalt anyagi támogatás elosztására, az egyéni tudományos munka központi nyilvántartására.

6. Felmérést végeztünk hazánk felszabadulásának 20. évfordulójára készítenő tudományos igényű munkákról, úgyszintén felmértük a helyi igényeket is szolgálni tudó munkálatokat.

7. Szerveztük és irányítottuk a Tudományos Diákkör munkáját, s megrendeztük a KISZ-el egyetértésben és támogatásával a Tudományos Diákkörök bemutatkozó előadásait.

8. Aktív közreműködésünkkel zajlott le a főiskolai Tudományos Ülésszak.

9. Megbeszélésen vettünk részt a KISZ Központi Bizottság kiküldötteivel a főiskolai Tudományos Diákkörökkel kapcsolatos kérdésekről.

10. A főiskola tanárai számára meghirdetett pályatételekkel kapcsolatos munkálatok elvégzése: folyamatos tanácsadás a lektorálással kapcsolatos munkák, és javaslat készítése a pályadíjak odaítélésére.

11. „A főiskolai gyakorlatok és szemináriumok szerepe és jelentősége az oktató-nevelő munkában” című módszertani kiadvány nyomdai munkálatainak előkészítése: lektorálással kapcsolatos munka, a szerkesztés munkája, stb.

12. Tovább folytattuk a főiskolai Központi Dokumentációs Szervezet felállításával kapcsolatos előkészítő munkát.

13. A főiskolai könyvtár, ez évre tervezett bibliográfiai munkálatait szorgalmaztuk. Sajnos, a könyvtár dolgozói szerint megterhelésük nem tette lehetővé a bibliográfia elkészítését.

14. Részt vettünk a külföldi főiskolákkal kötött szerződésből eredő feladatokban is: a Sárospataki Tanítóképző Intézet Tudományos Ülésszakán főiskolánk két oktatója előadást is tartott.

15. A főiskolánkon folyó tudományos munkával kapcsolatosan is rendszeresen adtunk tájékoztatást a Felsőoktatási Szemle hasábjain is.

KOLLÉGIUMI BIZOTTSÁG

Elnök: Berzy András tanszékvezető docens.

Tagok: Nagy Andor, a Kun Béla Kollégium igazgatója.

Szűcs Lászlóné, a Hámán Kató Kollégium igazgatója.

Fazekas László, a Kun Béla Kollégium gondnoka.

Mikus Lászlóné, a Hámán Kató Kollégium gondnoka.

Józsa Krisztina III. éves hallgató, a Hámán Kató Kollégium titkára.

Gáspár Emil II. éves hallgató, a Kun Béla Kollégium titkára.

Tóth Bertalan, a tanulmányi osztály vezetője.

Könyvtárbizottság:

Elnök: Somos János tanszékvezető docens, ig. helyettes.

Tagok: Dr. Szántó Imre tanszékvezető főisk. tanár, igazgató, kandidátus.

Dr. Bakos József tanszékvez. főisk. tanár,

Balogh Béláné könyvtárvezető,

Friedrichné, dr. Kovács Irén adjunktus.

Gál Istvánné könyvtáros,

Halmi Edit könyvtáros,

Király Gyula adjunktus,

Lassú Józsefné könyvtáros.

Tóth Bertalan tanulmányi oszt. vez.

A könyvtár dolgozói:

Balogh Béláné okleveles könyvtáros, könyvtárvezető,

Halmi Edit könyvtáros,

Gál Istvánné könyvtáros.

Lassú Józsefné könyvtáros.

A könyvtár 1963. évi adatai:

I. Allomány:

1. Összállomány

a) könyv

79746 (kötet)

b) periodika

3194 (kötet)

c) egyéb

108 (db)

Összes könyvtári egység:

83048

1963. évi gyarapodás: 4238, könyvtári egység:

153 538,62 Ft.

3493 kötet könyv (vétél)

114 039,22 Ft.

247 (ajándék) könyv

3 148,50 Ft.

498 kötet folyóirat (bekötött)

36 350 90 Ft.

II. A könyvtár gyarapodásának megoszlása:

Szokok szerint

ME—I.—Sz. művei

36

Társadalmi és politikai irod. (1, 2, 3, 9) 853.

Nyelvtudomány (4)

Természettudomány (5)

345

Pedagógiai művek

476

Technika (62, 64, 69)

431

Mezőgazdasági technika (63)

136

Művészet (7)

382

Irodalomtudomány (8)

264

Földrajz (91)

82

Általános művek

257

Gyermek- és ifj. irodalom

53

Szépirodalom

552

Idegen nyelvek szerint:	
Orosz	306
Német	75
Francia	2

Cserekapcsolat:

Beérkezett csere- és ajándék könyvek és periodikák: 247 k. A nemzetközi kiadványcsere keretében cserepartnereinktől 1—1 évkönyvet kaptunk a népi demokráciákból. Könyveket csak a Szovjetunióból.

Olvasószolgálat:

Helyben olvasók száma	15318
Kölcsönzők száma	9674
Olvasott és kölcsönzött kötet száma	59549

Könyvtárközi kölcsönzés

A könyvtár kért	127 művet
Megkapott ebből	119 művet
A könyvtár küldött	19 művet

A TANÁRKÉPZŐ FŐISKOLA SPORTKLUBJÁNAK MUNKÁJA

Egri Tanárképző Főiskola Sport-Klub elnöksége:

Elnök: Scmos János docens, igazgatóhelyettes.

Elnökhelyettes: Csillag Béla tanársegéd.

Elnökség tagjai: Dr. Ferge Imre adjunktus.

Dr. Szokodi József tanszékvezető docens.

Dr. Kalmár Lajosné docens.

Rátkai István tanársegéd.

Kovács László tanársegéd.

Tóth Géza III. évf. B—F—R.

Balácsi Katalin I. évf. M—F—T.

Farkas Sándor II. évf. M—F—T.

Kovács György III. évf. M—F—T.

Az ellenőrző bizottság tagjai:

Elnök: Nagy Sándor személyügyi főelőadó.

Nemesi Lajos gazdasági igazgató.

Karajz Gabriella tanársegéd.

A sportklub elnökségének törekvése e tanévben arra összpontosult, hogy az SK az intézmény olyan szervezetévé váljék, mely reprezentálja azt. Az erőfeszítések mutatnak eredményt, e területen történt némi előrelépés.

Az elnökség munkája két fontos területen bontakozott ki:

1. Tömegsport.

2. Versenysport.

1. A tömegsport szempontjából oly jelentős szakbajnokságok az 1963—64-es tanévben is népesnek bizonyultak. Előrehaladást jelentett a ffi asztaliteniszező csapatunk részvétele a városi bajnokságban, ahol az előkelő második helyet foglalja el, igazolva Junász János laboráns áldozatos és lelkes munkáját, aki szervezi és irányítja ezt a szakosztályt. 1964-ben első ízben kiírt városi kispályás labdarúgó bajnokság küzdelmeiben is részt vettek hallgatóink.

A bajnokság ideje számunkra azonban nem megfelelő. A mérkőzések ugyanis főleg július—augusztus hóban kerülnek lebonyolításra, amikor hallgatóink távol vannak. Ez a körülmény szinte biztos bajnoki címtől fosztja meg főiskolánkat. A fenti kijelentést a lejátszott mérkőzések eredményei támasztják alá.

A Kilián Testnevelési Mozgalomban, sajnos, lemaradások mutatkoznak, melyeket főleg a vele kapcsolatos bonyolult adminisztráció okoz.

2. Sportklubunkban a tanév során hét versenyszakosztály működött. Versenyzőink csaknem minden számottevő megyei, vagy megyei jellegű versenyen, megmozduláson részt vettek, melyre lehetőségük kínálkozott. Kevés kivétellel minden szakosztály elindult az Egyetemi Főiskolai Bajnokságokon.

Szerepelt a hagyományos Tanárképző Főiskolák Spartakiádján.

Atlétika szakosztály:

Létszám: 20 fő.

Edző: Kovács Mária tanársegéd.

Az 1963—64. tanévben alakult szakosztály a kezdeti lépéseit a tavaszi versenyeken tette. E lépések reményt keltőek a jövőt illetően.

Atlétáink hét versenyen vettek részt. Szereztek öt első helyezést, hat második helyet és öt harmadik helyet.

A versenyeken legjobban szerepelt atléták:

Balogh Ilona I. évf. M-T-T.
Dudás Klára III. évf. M-T-T.
Rabb László II. évf. M-O-T.
Sztipits László I. évf. M-O-T.
Tóth Erzsébet I. évf. M-F-T.
Kézilabda szakosztály (férfi).
Szakosztály létszám: 14 fő.

Edző: Csillag Béla tanársegéd.

A csapat a megyei bajnokságban szerepel. A tavaszi forduló eredményei alapján az ötödik helyen áll. Részt vett az Egyetemi Főiskolai Bajnokságokon, legyőzte a Gyöngyösi Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum, valamint az Agrár-egyetem csapatait, de a Kazincbarcikai Felsőfokú Vegyipari Technikumtól vereséget szenvedett, így nem jutott a középdöntőbe. Az ősz folyamán barátságos nemzetközi mérkőzést játszott a Krakói Műszaki Egyetem együttesével (eredmény: 10:10). A csapat a tavaszi versenyidényben 14 hivatalos bajnoki mérkőzésen szerepelt, 9 alkalommal győzött, 4 alkalommal vereséget szenvedett, 1 alkalommal döntetlenül mérkőzött.

A legtöbbet szerepelt játékosok névsora:

Kovács László tanársegéd.
Cs. Tóth Endre IV. évf. M-T-T.
Pálfi Béla IV. évf. M-T-T,
Kovács György III. évf. M-F-T,
Miklós Bertalan III. évf. M-O-T,
Cs. Nagy Pál II. évf. M-O-T,
Farkas Sándor II. évf. M-F-T,
Ragány József II. évf. B-F-T,
Lászka Béla II. évf. M-O-T,
Borbély Lajos I. évf. M-O-T,
Somodi Zoltán I. évf. B-F-M.

Kosárlabda szakosztály (férfi).

Létszám: 15 fő.

Edző: Rátkai István tanársegéd.

Az együttes a megyei bajnokságban vesz részt. Az 1964. évi bajnokság első fordulója után a 3. helyen áll. Szerepelt az Egyetemi Főiskolai Bajnokságokon. A selejtezőkön túljutott, a Gyöngyösi Mezőgazdasági Technikumot, valamint a Putnoki Felsőfokú Mezőgazdasági Technikumot legyőzte. A Debreceni ASE NE II. osztályú csapatától azonban vereséget szenvedett. A Tanárképző Főiskolák Szegedi Spartakiádján a 3. helyet szerezte meg.

A legtöbbet szerepelt játékosok:

Nagy Endre III. évf. M-O-T,
Jánbor Tamás III. évf. M-T-T,
Tölgyesi Attila III. évf. M-T-T,
Szabó Károly III. évf. M-O-T,
Kiszela István III. évf. M-O-E,
Halmi László II. évf. M-O-T,
Lóski Dénes II. évf. B-F-M,
Rabb László II. évf. M-O-T,
Stumpf Imre I. évf. B-F-M,
Darida Károly I. évf. B-F-M.

Kosárlabda szakosztály (női).

Létszám: 14 fő.

Edző: Karajz Gabriella tanársegéd.

A csapat a megyei bajnokságban a tavaszi forduló után az első helyen áll. Az Egyetemi és Főiskolai Bajnokságok során eljutott a középdöntőig. Legyőzte a Nyíregyházi Tanárképző Főiskola, a Sárospataki Felsőfokú Tanító-

képző Intézet és a Debreceni EAC csapatait. A Debreceni ASE együttesétől vereséget szenvedett, így kiesett a további küzdelmekből.

A legtöbbet szerepelt játékosok:

Pocsaji Anikó III. évf. M—F—T,
Kajdi Mária III. évf. M—O—T.
Eperjessi Zsuzsa II. évf. M—F—T.
Makiári Éva I. évf. M—T—T,
Kugyela Mária III. évf. M—K—M,
Jakab Éva I. évf. M—F—T,
Varga Erzsébet I. évf. M—K—T,
Petrovics Éva II. évf. M—O—T.
Martinkó Erzsébet I. évf. M—F—M.
Balácsi Katalin I. évf. M—F—T.

Természetjáró szakosztály.

Létszám: 26 fő.

Szakosztályvezető: Tóth Géza III. évf. B—F—R.

Jól szervezett, jól működő szakosztály, mely rendszeresen vezet túrákat. Aktívan bekapcsolódott a megyei természetjáró életbe. Kár, hogy nem rendelkezik tájékozódó futó csapattal.

Torna szakosztály (női).

Létszám: 21 fő.

Edző: Dr. Kalmár Lajosné docens.

A szakosztály részt vett a Heves megyei Torna Szövetség által rendezett harmadosztályú minősítő versenyen, ahol az első helyet szerezte meg. A Tanárképző Főiskolák Szegedi Spartakiádján az előkelő harmadik helyet foglalta el. Az Egyetemi és Főiskolai Bajnokságon, sajnos, nem vehetett részt, mert a csapat tagjai a más irányú főiskolai elfoglaltságuk miatt nem utazhattak el.

A legjobban szerepelt versenyzők:

Magyar Beatrix III. évf. M—T—T,
Bessey Zsuzsa III. évf. M—T—T.
Temesy Tünde II. évf. M—F—T,
Pintér Sarolta I. évf. M—K—T,
Rázsó Mária I. évf. M—O—T,
Bacskárdi Lilla I. évf. M—T—T.

Torna szakosztály (férfi).

Létszám: 12 fő.

Edző: Rátkai István tanársegéd.

A jövőt illetően igen reménykeltő együttes ez a szakosztály, mely ebben a tanévben bontogatta szárnyait. Két házi jellegű versenyt rendezett és a Tanárképző Főiskolák Szegedi Spartakiádján 3. helyezést ért el.

A legeredményesebb versenyzők:

Ferge József III. évf. M—F—T,
Szammer Ernő III. évf. M—O—T,
Havril János II. évf. M—F—T,
Mikus Aba Endre II. évf. M—F—T,
Farkas Tibor I. évf. M—O—T,
Dallos Sándor I. évf. M—K—T.

TANULMÁNYI KIRÁNDULÁSOK

I. éves magyar—történelem, magyar—orosz szakosok:

Három nap és megannyi emlék.

A Líceum előtti tér még árnyékban volt, de a főszékesegyház oszlopsora már fürdött a reggeli napfényben, amikor piros autóbuszunk megállt a főiskola bejáratánál.

Rövid létszámellenőrzés után nekivágtunk a Bükknek. A meredek serpentineken lassan kapaszkodott felfelé a kocsis, s a vidám társaság a „Zötyög a taliga” kezdetű és végű dalocskával „lelkesítette” a volán főfelelőjét.

Lillafüreden rövid ideig álltunk. Tanáraink elmondták a József Attilával kapcsolatos itteni emlékeket, majd kávé felderítésére indultak. Működésbe léptek a fényképezőgépek, hogy ezzei is elősegítsük a Forte-gyár túltermelési tervének teljesítését.

Az avasi kilátónál parkoltunk ismét. A kiránduló ember mindent elképzelt a saját városával kapcsolatban: de kár, hogy Egerben nincs ilyen!

Szerencs. — Mindenki a csokoládéra gondol e név hallatára, pedig van itt más látnivaló is. A templom alatt őrzik Rákóczi Zsigmond erdélyi fejedelem koponyáját, melyen az egykori harcok nyomai is fellelhetők.

Monok felé folytattuk utunkat. Az iskolaigazgató, aki egyben a múzeum vezetője is, már várt bennünket. Olyan szeretettel és megható szavakkal beszélt Kossuth Lajosról, hogy némán és feszülten figyeltük minden szavát. Igen, valahogy így kell majd annak idején nekünk is a történelem órákon Kossuthról, s a többi nagy nemzeti hősről beszélni, s akkor a gyerekek megértik a hazaszeretet fogalmát anélkül, hogy fenkölt szavakkal dobálóznánk.

Monokat elhagyva egy ligetes tájon álltunk meg. Gyönyörű vidék. A maga természetes elhagyatottságában szebb volt, mint egy városgondozási vállalat által létesített reprezentatív park összes virágaival és szökőkútjával.

Előkerültek a hazai csomagok és mindenki evéshez kezdett. Éheseek is voltunk már, na meg Tolcsva következett, ahol az Állami Pincegazdaságnál borkóstolást irányoztak elő az illetékesek.

A pince maga is műemlék, többszintes építésű. Hosszan mentünk a hordók között, s végül a kóstoló terébe érkeztünk. Álltunk mindnyájan egy-egy pohárral a kezünkben, s vártuk a magyar aranyat, a valutát: az aszút. Nem írom le se ízét, se színét, se szagát. Aki még nem ivott, annak hiába is írnam, aki pedig már ivott, abban „örökre benne maradt.”

Bodrogolaszin megnéztük az egykori Döry-kastélyt, amely most a vasutas gyerekek internátusa. A 6—10 éves iskolások szobáiban rend és tisztaság volt, a szekrényekben katonás rendben lógtak a ruhák, az ebédlőben a hatalmas, virágokkal borított állványokon keresztül millió színre bontva tört be a fény.

Este lett, mire Sárospatakra értünk. Megtörtént az elszállásolás és a vacsora. Majd ki-ki a neki megfelelő szórakozás után nézett. Az alvás — bár fáradtak voltunk — senkinek sem volt inyére.

A második nap a Kazinczy-emlékek megtekintésével telt el. Sátoraljaújhelyen a levéltárat néztük meg. Itt láttuk az egri várkapitány, Dobó István végrendeletét is. Egerből azért mindenütt van valami.

Elmentünk egészen a cseh határig. Itt döntöttük el, hogy a következő tanévben csehszlovákiai kirándulást szervezünk.

Széphalmon Kazinczy sírjánál Bakos és Lökös tanár urak méltatták Kazinczy munkásságát, s búcsúzóul a sír körül állva elénekeltük a Szózatot.

Az autóbusz tovább indult. A „Füzérek” egész sora következett. Füzérradványon a vár alatt haladó út mellett teiepedtünk le déli pihenőre, de előtte vármászási verseny indult, melynek első helyezettjét sörjutalomban részesítették.

A harmadik nap délelőttjét Sárospataknak szántuk. A híres pataki kollégiumot, múzeumot és könyvtárat látogattuk meg. Hosszú időt töltöttünk a várban ahol az ásatásokat is megnéztük.

Kora délután hagytuk el Sárospatakot. Elkészönve szállásadóinktól, Bodrogkeresztúrnak vettük az irányt. Rövid időre betértünk a Szociális Otthonba.

Utunk utolsó állomása Tokaj volt. Láttuk a múzeumot, melyet egy lelkes tanár egyedül hozott létre tanítványai segítségével. Végül a Tisza-parti halászcserdjében leültünk az utolsó közös kirándulási vacsora elfogyasztásához.

Visszafelé zengett a dal egész úton. A Felnémetről Egerbe vezető úton csakúgy zengett a harminc torokból:

„Amikor még nem volt vasút Egerbe
Három hétig tartott az út Egerbe
De már most, jól megy a sorunk...”

Ballner Károly I. évf. m.—t. szakos hallgató.

II. éves magyar—orosz szakosok:

A kirándulás időpontja: 1964. május 3-tól 6-ig. Részt vevő hallgatók száma: 39.

Vezető tanárok: Pallagi Béláné adjunktus és Zbiskó Ernőné adjunktus. Részt vettek még: dr. Bihari József tanszékvezető főiskolai tanár és dr. Hekli József adjunktus.

Május 3-án délelőtt 10 órakor indultunk, és 14 órakor érkeztünk meg a budapesti Dózsa György úti Fővárosi Diákszállásra. Délutáni program: a Szépművészeti Múzeum megtekintése. Este 7 órakor a Thália Színházban megtekintettük a „Rozsdatemető” c. drámát.

Május 4-én, a Szovjet Nagykövetség orosznyelvű iskolájában néhány órát hallgattunk meg különböző osztályokban. Délután a Nemzeti Múzeumot néztük meg. Este a hallgatók egyik része a Nemzeti Színházban megnézte a „Machbet” c. drámát, a másik része a Vig Színházban a „Hóvihar” c. Leonovszindarabot.

Május 5-én délelőtt ellátogattunk a Közgazdasági Egyetem nyelvi intézetébe, és meghallgattunk néhány orosz órát a belkereskedelmi szakon, azután Nagy Vilmosné adjunktus bemutatta a nyelvi laboratóriumot, s egy rövid ismertetést kaptunk annak működéséről. Délután a Széchenyi Könyvtárba mentünk, este a hallgatók egyik része az Operaházban megnézte „Manon Lescau”-t, a másik része az Erkel Színházban a „Traviatát”.

Május 6-án, délelőtt a Nemzeti Galériát tekintették meg a hallgatók. Este 20 órakor utaztunk vissza.

III. éves ének—zene szakosok:

III. éves hallgatóink május 15—18 között vettek részt Budapesten tanulmányi kiránduláson. Létszám: 18 fő.

A Zeneművészeti Főiskolán több órán hospitáltak, majd megtekintették a Liszt Ferenc Múzeumot. Az Erkel Színházban Puccini: Tosca c. operáját hallgatták meg. Meglátogatták a munkásörtség központi énekkarának hangversenyét. Hospitáltak a IX. ker. Bakáts-téri zenei ált. iskolában.

III. éves rajz szakosok:

III. éves rajz szakos hallgatóink 1964. április hó folyamán egy napos budapesti tanulmányi kiránduláson vettek részt. Kiállításokat és képtárakat tekintettek meg.

IV. éves biológia—földrajz—mezőg. ism. szakosok:

1963. évi szeptember hó 6—7-én a IV. éves biológia—földr.—mezőg. ism. és gyak. szakos hallgatók Gödöllőn vettek részt tanulmányi kiránduláson. Megtekintették a kisállattenyésztési kutatóintézet objektumait, valamint a mezőgazdasági és biológiai szaktanszékek működését.

A kirándulás második napján Martonvásáron a Kísérleti Intézet munkásságát és az ott lévő hibrid kukoricagyárat nézték meg.

I. éves matematika—fizika szakosok:

Matematika—fizika szakos hallgatók számára május 19—23-ig két kirándulást szerveztünk, amelynek során I. éves hallgatóink (43 fő) a borsodi iparmedence négy nagy termelőüzemét: a MÁV Járműjavítót, a Miskolci Hűtőházat, a Sajószentpéteri Üveggyárat, s a Borsodnádasi Lenczgyárat tekintették meg.

A III. éves hallgatók (38 fő) pedig három budapesti (MOM, MNV, Tungsram) és egy hatvani (Lőrinci Erőmű) termelő üzemet látogattak meg, hogy betekintést nyerjenek az ipari üzemek technológiai és szervezési folyamatába, és ezáltal elmélyítsék gyakorlati ismereteiket.

FILMESZTÉTIKAI SZAKKÖR AZ EGRI TANÁRKÉPZŐ FŐISKOLÁN

Főiskolánkon az idén először indult meg filmesztétikai szakkör Nagy Andor tanársegéd vezetésével. A szakkör egyik célja, hogy teljesebben, korszerűbben felkészítsen a nevelői pályára azzal, hogy a film legfontosabb technikai és esztétikai kérdéseivel megismerteti hallgatóinkat. Másik célunk, hogy a filmhez értő népművelői, előadói gárdát képezzünk ki. Ezért foglalkozunk a szakköri munka egy részében a filmelemzés módszertani kérdéseivel is.

A szakköri munka tematikája — a kitűzött célok sokrétűségéből fakadóan — több témakört foglal magában. Foglalkozásainkat — 2 féléven át heti 2 órát — elméleti (filmtörténeti, technikai és esztétikai) és gyakorlati, filmelemzési részre osztjuk.

Anyagunkat 3 fő témakörre osztjuk:

I. Filmtörténeti alapvetés (Sadoul, Balázs Béla, Nemeskürthy művei alapján): Hogyan keletkezett a film, mint „technikai csoda” — hogyan válik művészetté — a fényképezett színháztól a némafilmig, majd a hangosfilmig. — A témakörben röviden áttekintjük a filmezés legfontosabb szakaszait és eljutunk a mai technikai megoldásckig és távlatokig.

II. A filmezés, filmgyártás legfontosabb technikai kérdései: Hogyan készül a film? A film útja az ötlettől, a forgatókönyvtől a kivitelezésig és az előadásig. E részben szólnunk a vágásról, a világításról, az operatőr, a rendező munkájáról is. — Mint a szakkör tagjai érdeklődésének és aktivitásának

A filmszakkör tagjai a televízióval ismerkednek.

tanújelét említhetjük, hogy e témakör megbeszélései során „nőtt ki” a szakkörből egy leikes kis „forgató csoport”, amely „Házak, és emberek” címmel 16 mm-es, hangulatos kisfilmet (ismeretterjesztő filmet) készít. E munka folyamatban van.

III. Filmesztétikai alapfogalmak, filmesztétikai szemléletmód kialakítása.

E témakörben a film sajátos formanyelvével foglalkozunk: a fényképezés, a képkivágás, a kompozíció, a plánok, a montázs, a hang, stb. esztétikai

követelményeivel. — Ugyanebben a témakörben kap helyet néhány legjellegzetesebb irányzat jellemzése, mint pl. naturalizmus és szimbolizmus, — neo-realizmus és az ún. „Új Hullám”, valamint az egyes irányzatok sajátos népi-nemzeti megjelenítése.

A szakkör tagjai a televízióban.

Ha meggondoljuk, hogy a jelzett tematikát 2 féléven át mintegy 40—48 órás teljes óraszámban kell feldolgoznunk. — és ha hozzátesszük, hogy mind-ezen a kétórás foglalkozáson legalább 1 óras filmvetítés és filmelemzés, film-megbeszélés is helyet kap — nyilvánvaló, hogy mennyire gondos anyagkiválogatásra, mértéktartó, lényegkiemelő vezetésre van szükség.

Hallgatóink, a szakkör tagsága számára talán a legvonzóbb, legizgalmasabb programpont a filmezés és a filmek közös megvitatása. A bemutatásra kerülő filmeket Nagy Andor elvtárs igen elismerésre méltó világnézeti-politikai, erkölcsi nevelési és filmesztétikai szempontok alapján válogatja. Illusztrálásul említjük, hogy az elemzett filmek között szerepelt pl. a „Kinek higgyek?” című ismeretterjesztő film az ún. „kettős nevelésről”, a gyermek világnézeti vívódásairól, mely határozottan az egységes, tudományos materialista világnézeti nevelés mellett száll síkra; bemutattuk és megbeszéltük a „Sötétség és köd” című dokumentumfilmet az auschwitzi haláltáborról, a „Variánsok egy témára” című filmet, mely a háború és béke sorsdöntő problémáit érzékelteti, stb. — A szakköri munka utolsó harmadában nagyobb terjedelmű játékfilmek megtekintése és elemzése is szerepel, mint pl. a „Sodrásban” című filmé.

A filmesztétikai szakkör lelkes gárdája — jutalomképpen — tanulmányi kiránduláson is volt Budapesten. A Kossuth Klubban előadás hangzott el „A film modern formanyelve” címmel, majd filmbemutatón is részt vettek. A tanulmányi kirándulás második napján ellátogattak továbbá a Budapest Filmstúdióba, ahol menetközben lehettek szemtanúi a halakról készülő ismeretterjesztő film forgatásának.

Köztudomású, hogy a filmesztétikai szakkör — nem tartozik a főiskolai kötelező órák közé. Induláskor, 1963. őszén mintegy 25—30 fő jelentkezett a szakkörre majd ez a létszám szinte hétről hétre duzzadt... Jelenleg kétszeres, 40—50 főnyi lelkes részvevője van a szakkörnek, vagyis az indulási létszám megkétszereződött!

Mindez pedig részben — de nem csupán — arról az öröndetes tényről tanúskodik, hogy ifjúságunkban megvan az érdeklődés az új, a korszerű iránt. Másrészt az is kétségtelen, hogy az érdeklődés fokozódásában, a létszám felduzzadásában nagy része van a vezető, Nagy Andor lelkes, eredményes munkájának is.

Tanszékünk, a neveléstudományi tanszék célul tűzte ki, hogy a XX. századi pszichológia és pedagógia egyes korszerű, mai kérdéseivel, a szocialista nevelés időszerű gyakorlati problémáival foglalkozzék. E program keretében illenek a korszerű nevelői gondolkodás, a módszer időszerű kérdései csakúgy, mint a televízió nevelési, népművelési problémái és a modern nevelési utópiák. E törekvéseink egyik szép, eredményes hajtásaként köszönthetjük a filmesztétikai szakkör működését is.

Dr. Berencz János tanszékvezető docens.

Az egyik tanulmányi kirándulás keretében előadást hallgatott a szakkör a budapesti Lengyel Kultúrában.

TEREPGYAKORLATOK

a) Földrajzból.

1. I. évfolyam, biológia—földrajz szakon:

A terepgyakorlat ideje: 1964. június 22—28-ig.

Helye: Miskolc—Lillafüred.

Feladata: hidrológiai gyakorlatok elvégzése a Hámori tavon, Szinva-patakon és a Garadna-patakon.

A terepgyakorlat felelős szervezője: Erdős Mária tanársegéd.

A hidrológia részleg vezetője: Dr. Zétényi Endre docens.

Az évfolyamot két csoportra osztottuk, így a hidrológiai feladatnál 21—21 hallgató volt jelen. Közben ugyanis váltottak.

Munkamenet:

Június 22-én délután. műszerek előkészítése, utazás vonattal Miskolcra, szállás elfoglalása a Hámán Kató Kollégiumban Miskolc, Hősök tere 5.

Június 23-án délelőtt a megfigyelési területre vonatkozó irodalom felkutatása: a Miskolci Vízügyi Igazgatóságon, a Herman Ottó Múzeumban, a Megyei Könyvtárban.

Délután kisvonattal kiutazás Lillafüredre, a mérési helyek bejárása, azok kijelölése.

Június 24—25—26—27-én naponta reggel 8 órakor indulás Miskolcra a mérések színhelyére, 19 órakor bevonulás a szálláshelyre.

Az elvégzett munka összegezése.

Felmértük a Hámori-tó mélységét 3 keresztmetszetben.

Felmértük a tó vizének hőmérsékletét, ugyancsak keresztmetszetben, 1—1 méteres szintkülönbséggel.

Vízhozamot mértünk a Szinva-patakon 5 kijelölt helyen, valamint a Garadna-patakon 3 megadott helyen.

A váltó B-csoport ugyanezen méréseket gyakorlás és ellenőrzés céljából szintén elvégezte.

Munkabeosztás: 11 hallgató a Hámori tavon végezte a méréseket, ahol a gyakorlat vezetője is személyesen jelen volt, tekintettel a veszélyre, a tutajra maga is többször felszállt és részt vett a mérésben.

A 10 hallgató 2 csoportra osztva a fenti patakok vízhozamát mérte kijelölt felelős vezetésével ugyanazon időben.

Június 28-án visszatértünk Egerbe.

A kitűzött feladatot elvégeztük, a terepgyakorlat ideje alatt rendbontás, vagy fegyelemsértés nem fordult elő.

2. II. évfolyam, biológia—földrajz szakon:

1964. május 19-től május 24-ig:

Részvevők: 46 hallgató és 2 vezető tanár (Strbák István adjunktus, és dr. Futó József docens). A kirándulás első felén részt vett dr. Somos Lajos igazgatóhelyettes, a második felében pedig dr. Udvarhelyi Károly tanszékvezető.

A kirándulás útvonala: Eger—Budapest (vonat) Budapest—Esztergom—Nyergesújfalu—Tata—Tatabánya—Oroszlány—Gánt—Dudar—Zirc—Cuha völgye—Veszprém—Herend—Ajka—Tapolca—Badacsonytomaj—Keszthely—Hévíz—Balatonfüred—Fűzfő—Tihany—Várpalota—Székesfehérvár—Budapest (autóbusz) — Budapest—Egre (vonat.)

A kirándulás célkitűzése: Magyarország egy tájának, jelen esetben a Dunántúli Középhegységnek természetföldrajzi és gazdaságföldrajzi komplex bemutatása. Ezt úgy sikerült elérni, hogy a vezető tanárok a legfontosabb természetföldrajzi és gazdaságföldrajzi objektumoknál kiselőadásokat tartottak. Az üzemek látogatásánál a gyár mérnökei ismertették az üzemek múltját, az üzem munkamenetét és az üzem produktumait. A részfeladatok megoldásában a hallgatókat is bevontuk olyan formában, hogy előre meghatározott témákról a hallgatók maguk is tartottak e kirándulás folyamán kiselőadásokat.

Utunk során a következő bányákat és üzemeket látogattuk meg:

1. Gánti Bauxitbánya, 2. Herendi Porcelángyár, 3. Ajkai Erőmű, 4. Ajkai Timföldgyár, 5. Ajkai Alumíniumkohó, 6. Füzfői Papírgyár.

A hallgatók az egész út folyamán jegyzeteltek és a tanulmányútról részletes beszámolót kötelesek bemutatni.

1964. június 29-től július 5-ig.

Részvevők: 46 II. éves földrajz—biológia szakos hallgató.

Vezető tanár: Dr. Futó József docens.

A terepgyakorlat helye: A Bükk-fennsík.

A természetföldrajzi terepgyakorlaton az első három nap a hallgatók első fele, a második három napon a második fele vett részt, mert a természetföldrajzi terepgyakorlattal egyidőben gazdaságföldrajzi terepgyakorlat is folyt Égerben.

A terepgyakorlat célja és munkamenete: A természetföldrajzi terepgyakorlat célja, hogy az órán megismert általános törvényszerűségeket a hallgatók saját méréseikkel igazolják.

Eredeti tervünk az volt, hogy két munkacsoportot létesítünk, mégpedig mikroklimatológiai és morfológiai munkacsoportokat. A rendkívül kedvezőtlen időjárás és a másik vezető tanár hiánya azonban nem tette lehetővé, hogy a morfológus csoportot egész idő alatt üzemeltessük és az eléje tűzött feladatoknak csak egy kis hányadát tudtuk megvalósítani. Bár a mikroklimával foglalkozó csoport munkáját is nagymértékben akadályozta a mostoha időjárás, mégis egész idő alatt 7 mikroklima állomást üzemeltettünk éjjel-nappal. Az állomások a következő helyeken működtek:

1. A Nagymező északi peremén 5 mikroklima állomás.

a) A bükkösben, b) a fenyvesben, c) a nagy dolina felső peremén, d) a nagy dolina középső részén, e) a nagy dolina alján.

2. A Vadászföld bejáratánál Csipkésút közelében egy teljesen beerdősült dolinában.

3. A Bálványon.

Mindegyik állomáson óránként mértük a hőmérsékletet 5 cm és 1,5 m magasságban, a talajhőmérsékletet a talaj felszínén, 10 cm-en, szélességet és irányát 10 cm és 1,5 m magasságban, maximum és minimum hőmérsékletet, ezen kívül a dolina alján a bükkösben és a vadászföldi állomáson regisztráló műszereket is állítottunk fel. A Bálványon pedig 15 és 20 m magasságban mértük szélirányt és sebességet, valamint hőmérsékletet.

A terepgyakorlat alatt több mint 10 000 adatot gyűjtöttünk össze. Arra nem volt lehetőség, hogy a terepgyakorlat helyén feldolgozzuk az adatokat. A mérések a tanszék TUKUFA tudományos munkatervét is szolgálják. Az adatokat a hallgatók segítségével a következő félévben dolgozzuk fel és felhasználásukkal cikkeket fogunk megjelentetni a főiskola Tudományos Közleményeiben.

b) *Állat- és növénytanból.*

II. évf. biol.—földrajz szakon:

Szokásos év végi állattani terepgyakorlatunkat II. éves szakos hallgatóink részére 1964. június 22-től 28-ig rendeztük meg. A terepgyakorlat vezetője az állattani tanszékről Vajon Imre adjunktus volt, míg a növényteni rész irányítója: Juhász Lajos. Suba János adjunktusok és Kiszely Györgyné tanársegéd.

A terepgyakorlat központjának Pécsét, helyének pedig Pécs környékét: nevezetesen Dömörkaput, Misinatetőt, Jakab hegyet, Nagyharsányt, Szársomlyót, Siklóst, Harkányfürdőt, Pécsváradot és a Zengőt választottuk.

A terepgyakorlaton részvevő hallgatók létszáma 42 fő. Az idei terepgyakorlatunkat azért bonyolítottuk le Pécs környékén, mert a Mecsek élővilágát, flóráját, és faunáját kívántuk tanulmányozni. A Bükk hegység élőlényeit már jobban ismerjük, mivel előző évi terepgyakorlatainkat Kácsfürdőn, Rudabányán, Szilvásváradon, Lillafüreden, stb. tartottuk.

A gyakorlat színhelyére való utazás országjárás szempontjából is kitűnő szolgálatot tett. Az ország jelentős részén áthaladva olyan vidékeket láthattak hallgatónk, amelyeket eddig sokan még nem ismertek.

Az aránylag soknak tűnő útiköltség lényegében megtérült az élelemre fordított kiadásoknál. Míg a bükkői terepgyakorlataink alkalmával vendéglői, illetve turistaházi — elég drága — étellel tudtuk ellátni hallgatónkat, addig Pécsen a Tanárképző Főiskola menzáján olcsó és jó ételmezési viszonyokat tudtunk biztosítani hallgatónknak. Az itt megtérült anyagiakat tehát az utazás költségeire tudtuk fordítani.

A hallgatóság terepmunkára való előkészítése előzetesen megtörtént. Utasítást kaptak arra vonatkozóan, hogy az állattani gyűjtő- és feldolgozó munkához milyen egyéni és tanszéki eszközöket és felszerelési tárgyakat kell magukkal hozniuk. A vonattal való indulás időpontja június 22-e volt. Estére érkezünk Pécsre. Az elszállásolás a főiskola kollégiumában történt meg.

Június 23-án éjjel nagy vihar és esőzés volt. A lehullott nagy mennyiségű csapadék a környék talaját jelentős mértékben átáztatta, ezért úgy döntöttünk, hogy nem indulunk terepre. Felkerestük a testvértanszékek vezetőit és munkatársait, akiktől munkánkhoz tanácsokat és segítséget kértünk. A pécsi kartársak mindenben messzemenően támogattak bennünket. (Felhívták figyelmünket az értékes útvonalakra, termeket ajánlottak fel a délutánonkénti munkákhoz, stb.)

Ezen a napon sor került a rovargyűjtés és prepalálás elemeinek ismertetésére. A terepgyakorlat vezetője vázolta az egyes rovarcsoportoknál alkalmazott gyűjtési és feldolgozási eljárásokat. Az elhangzottakat jegyzetfüzetben rögzítették a hallgatók. Ezután a helybeli természettudományi múzeumot kerestük fel, amihez közben városnézés is társult. A gerinctelen állatok fekvő dobozokban, üvegszekrényben vannak elhelyezve. A gerinces állatok diorámás megoldással szép és gyönyörködtető környezetben nyernek bemutatást.

Magyarozó feliratok természetesen mindenütt vannak. A múzeum látogatása szakmai szempontból rendkívül értékes volt számunkra, hiszen a Mecsekben lévő állatokat itt, egy helyen mintegy koncentráltan láthattuk és tanulmányozhattuk. A jellegzetességekre és fontos dolgokra felhívtuk az ifjúság figyelmét. Délután a főiskola állattani és növénytani tanszékeit, továbbá a botanikus kertet tekintettük meg.

Június 24-én reggel borongós és felhős volt az idő, és szemerakélt az eső. Elhatároztuk, hogy megkíséreljük a terepmunkát. Autóbusszal mentünk Dömörkapuig. Onnan gyűjtögetve, irány: a Misina-tető. A csoportot két részre osztottuk. Az egyik zoológus, a másik botanikus brigád lett. A brigádok elsősorban jellegüknek megfelelő munkálatokat végeztek, de felhívtuk figyelmüket arra, hogy mindkét csoportban gyűjtsenek állatokat és növényeket is. A két brigád lényegében azonos útvonalon haladt, de különböző tereprészekben dolgozott. A zoológus brigádnál megtörtént az eszközök használatának bemutatása, majd megkezdődött a lelkes munka. A paradís — nedves környezet miatt különösen a csigák bővelkedtek nagy faj- és egyedszámban. A nap kisléte után azonban a rovarok és pókok képviselői is nagy számban jelentek meg. Tehát a gyűjtési lehetőségek jók voltak. Délután meghatározott időpontban közösen kezdtük az anyag feldolgozását. A csigák formalinos üvegfialákba, a lepkék, szitakötők lepkefeszítőkbe, egyéb rovarok pedig turfittéglákra kerültek, a kívánalmaknak megfelelően. A hallgatók ügyesen sajátították el a preparálás munkáját. Növénytani szempontból Dömötör-kapu és Misina-tető zárt mészkezdvelő tölgveseit vizsgáltuk.

Június 25-én éjjel esett az eső, de reggelre kiderült az ég. Gyalog túrára indultunk. Végül célunk a kb. 7 km távolságra lévő Jakab-hegyre való eljutás volt. A viszonylag hosszú úton igen változatos területeken (mezőgazdaságilag művelt rész, gyomszegény, legelő, rét, lakott terület, patak és patakpart, erdőirtás, tölgyerdő, stb.) folyt a munka. Különösen egy tölgyerdővel határos erdőirtás bizonyult igen jó területnek. Itt valószínűségi eldorádóját találtuk a változatos és színpompás megjelenésű rovaroknak. Nagyon sok szitakötő lepke, ormányosbogár és cincér volt elsősorban gyűjthető, de egyéb rovarok is bőven akadtak.

A közeli Farkas-forrásnál vízi- és vízkörnyéki szervezetekre tettünk szert. Botanikai szempontból a Jakab-hegy savasnyú homokkő talaján kialakult acidofil vegetációt tanulmányoztuk. Jó alkalom nyílt arra, hogy bemutassuk a talajnak, expozíciónak a hatását a növényzet kialakítására.

Visszaérkezés után egyéni anyagfeldolgozás következett.

Június 26-án, reggel vonaton indultunk Nagyharsányba. Ott a Szársomlyó mészkő szikláinak oldalára kapaszkodtunk fel. Tipikus gyér növényzetű karszt vidéket találtunk itt. A növényzet alakulását szépen követte az állatok megjelenése és elterjedése is. A szinte kopár déli napsütésnek erősen kitett területen elsősorban a meleget kedvelő állatok (pl. gyíkok) fordultak elő bőségesen. Rovarok is voltak, de nem olyan nagy számban, mint előző napon a Jakab-hegyen. Megbeszéltük és összehasonlítottuk a két terület állományának sajátosságait. A környezeti viszonyok tanulmányozása során hamarosan kiderítettük az elterjedés okait is. A talált állatfajok bélyegeit megvizsgáltuk a valóságban és azokat egyeztettük meglévő elméleti ismereteinkkel. A Villányi-hegységben a Nagyharsány-hegy vegetációjának mediterrán elemeit vizsgáltuk. Az északi oldalon mediterrán és szubmediterrán elemekben bővelkedő ezüsthárs erdőt figyeltünk meg.

Június 27-én terepgyakorlatunk utolsó, munkával töltendő napja volt. Pécsváradra utaztunk vonattal, onnan pedig gyalogosan, gyűjtögetve mentünk a Zengőre. A terep itt is változatos, szép és gyönyörködtető volt. A munka során most már főleg a vegetációt tanulmányoztuk és azokat az állatfajokat gyűjtöttük, amelyeknek fajait még nem sikerült eddig kézrekeríteni. Voltak olyan fajok, melyeknek példányai preparálás közben tönkrementek, ezért ezek újbóli begyűjtése megtörtént. Utolsó alkalom kínálkozott az egyhetes terepgyakorlati anyag kiegészítésére és pótlására. Délután az egész anyag átrendezése és az utazáshoz való elcsomagolása történt meg.

Június 28-án indult csoportunk vissza Pécsről Egerbe. Az egyhetes nehéz terepgyakorlati munka után kissé fáradtan, de nem letörten utazott hallgatóságunk. Ifjúságunk ajkáról hamarosan felcsendült a dal, mely azt mutatta, hogy hallgatóságunk lendületes, akaraterős, munkára és tetterre kész.

A terepgyakorlat főiskolai oktató- és nevelő munkánk szerves része. Ezen a gyakorlatokon nyílik leginkább alkalom számunkra az elmélet és gyakorlat összekapcsolására és alkalmazására. A leendő általános iskolai tanárok képzésében tehát fontos láncszemet alkot a biológiai terepmunka.

A terepgyakorlati munka egyéni eredményeit a következő tanév elején fogjuk felmérni, amikor a feldolgozott terepgyakorlati anyagot bemutatják a hallgatók.

A rendelkezésre álló egyéni gyűjteményt sok irányban lehet majd hasznosítani. Az anyag egy része az állat- és növényrendszertani gyakorlatokon értékesíthető, hiszen azt fajismeret szerzéséhez és állat- valamint növény meghatározásokhoz fogjuk felhasználni. Az anyag másik részét a kötelező gyűjtemény kiegészítésére, vagy alapjainak a lerakásához lehet igénybe venni. A terepgyakorlati anyag a gyak. ált. iskolában — a hallgatók tanítása során — szemléltető eszköznek használható fel.

A főiskolai tanév biológus hallgatóink részére a terepgyakorlattal fejeződött be ténylegesen.

ÜZEMI, SZAKTÁRGYI GYAKORLATOK

a) Mezőgazdasági ismeretek és gyakorlatokból:

I. évfolyamon:

Üzemi gyakorlaton voltak június 28-tól július 11-ig. E két hétből 1 hetet Egerben, 1 hetet a Hortobágyi Á. G.-ban töltöttek. Létszámuk: 31 leány, 12 fiú, összesen 33 hallgató volt.

Egerben a hallgatók a gyakorlókert soros munkáiban vettek részt (szőlő gyomtalanítás, permetezés, kukorica műtrágyázás, szőlő csipkés, stb.) A Hortobágyi Állami Gazdaságban határszemlén vettek részt 1 napig. Ezenkívül a lányok növényápolásában (kukorica, cukorrépa), a fiúk a gabonafélék betakarítási munkáiban tevékenykedtek.

A lányokat az iskolában ideiglenes szálláson 2 tanteremben helyezte el a gazdaság, paplan és párna, valamint szalmazsák biztosításával. A fiúk a Kefegyár Horgász-tanya turisztaszállásán voltak elhelyezve. Étkezés a gazdaság üzemi konyháján volt. Gyakorlatvezetők a megbízott instruktorok voltak (3 személy)

II. évfolyamon:

23 lány és 10 fiú a Kompolti Északmagyarországi Kísérleti Intézetben egy hétig, és Egerben 1 hétig volt (júl. 5 — júl. 18-ig). A gyakorlattól távolmaradt Meggyesi Lajosné gyermekszülési szabadsága miatt. A gyakorlaton a hallgatók megosztva fiúk—leányok vettek részt). Az első héten a lányok voltak Kompolton, a fiúk Egerben, a második héten fordítva.

A kísérleti intézetnél a hallgatók a II. évf.-on tanult elméleti anyaghoz igazodó gyakorlatokat végeztek. Egerben a folyamatos gyakorlati munkák kerültek sorra (tetejezés, szál válogatás, kukorica kapálás, cirok, növényápolás). A hallgatók munkához való állása jónak mondható.

III. évfolyamon:

A gyakorlat Egerben és Tarcalon folyt le, mivel a III. évf. már kertészeti jellegű szaktárgyakat is tanul. A gyakorlat időpontja június 22 — július 4 közötti 2 hét volt.

Tarcalon hallgatóink elsősorban a szőlővel kapcsolatos munkával foglalkoztak, míg Egerben a gyakorlókert gyomtalanítási, permetezési munkája, s az új telepítésű szőlők növényápolása került sorra.

IV. évfolyamon:

Augusztus 24-től szeptember 5-ig terjedő időben Nagyrédén voltak üzemi gyakorlaton. Ez idő alatt teljesítették az év eleji hospitálásokban megjelölt pedagógiai gyakorlataikat is.

A hallgatók Nagyrédén részt vettek a folyamatos állattenyésztési, növényápolási, szőlőművelési munkákban.

A hallgatók a nagyrédei iskola politechnikai műhelyében kaptak elhelyezést, kulturált körülmények között.

b) Műszaki ismeretek és gyakorlatból:

I. évfolyamon:

A gyakorlatokat Osváth Pál adjunktus szervezte és vezette. A hallgatók egy 18 főből álló csoportja június 22 — július 4-ig a Szolnoki Cellulóz és Papírgyárban dolgozott Balla Dezső gépészmérnök irányításával.

A hallgatók másik háromszor (kilenc főből álló nagyobb csoportja június 22-től augusztus 1-ig terjedő háromszor két hetes turnusban a Diósgyőri Papírgyárban dolgozott Kánya János technikus irányításával.

A hallgatók az üzemekben különböző feladatokat kaptak és munkanaplóban számoltak be az elvégzett feladatokról és tapasztalataikról.

Mindkét papírgyár vezetőségének ezúton is köszönetet mondunk hallgatóink termelési gyakorlatainak kifogástalan szervezéséért és irányításáért.

II. évfolyamon:

A nyári üzemi gyakorlatokat folyó évi június 22-től július 4-ig terjedő időben két egri üzemben vezettük le. A gyakorlatok faipari témakörben folytak az Egri Bútorgyárban és az Asztalos és Kárpitos Ktsz.-ben összesen 43 hallga-

tóval. A gyakorlatokat Halász Vince tanársegéd szervezésében a két üzem in-
struktoraként a műszaki vezetők bonyolították le. A szervezés nehézségekbe nem
ütközött, mert már 3 éve ismerik a tematikánkat és a végrehajtásában tapasztalataik
vannak. A hallgatók 3 megfigyelési szempontot kaptak, melyek közül
egy témát szeptember 10-re kidolgozva beadnak a tanszéknek értékelésre.

A 2—2 hetes gyakorlat alatt aktív termelő munkát végeztek, igen becsü-
letesen. Például az üzem 3 főisk. hallgatóra osztott ki egy szakmunkás normát
és 1.5 hallgató, némely munkafázisnál 1 hallgató teljesítette.

Az üzemek már számítanak hallgatóink munkájára, szabadságolási ter-
vüket is úgy állítják be már két éve. Fegyelmetlenség és baleset nem történt.
Sokat panaszkodtak hallgatóink a fáradtságra. Ennek összetevői:

1. A gyakorlatok közvetlenül a megfeszített vizsgaidőszak után következ-
tek.

2. A tervidőszak végén az üzemek minden időt kihasználnak előirányza-
tuk teljesítésére.

3. Rendkívül nagy a hőség.

III. évfolyamon:

A III. éves hallgatók létszáma 42 fő. Ebből 24 fizikus és 18 kémikus hall-
gató. A hallgatók közül 15-en (9 fizikus és 6 kémikus) a tanterv szerinti egy
hónapos üzemi gyakorlatból két hetet az NDK-ban, Erfurtban töltöttek.

A fizikus hallgatók 15-en június 22-től július 4-ig az Egri 4. sz. Autóköz-
lekedési Vállalat géptelepén, július 6-tól július 20-ig a Budapesti Hajtómű- és
Felvonógyár egri telepén végezték üzemi gyakorlatukat.

A kémikus hallgatóknak termelési gyakorlata megoszlik. Két hetet gép-
szerelő üzemben töltenek tanszékünk irányítása mellett, két hetet a kémia tan-
szék irányítása mellett vegyi üzemben.

Kémikus hallgatóink (12 fő) július 1-től július 15-ig a műszaki termelési
gyakorlatokat az Egri 4. sz. Autóközlekedési Vállalat géptelepén töltötték el.
Ugyanitt dolgoztak július 13-tól július 27-ig az Erfurtban járt fizikus hallgató-
ink is.

A termelési gyakorlatok alatt hallgatóink az üzemben a napi 8 órájukat
nem teljes egészében töltötték fizikai munkával. Több előadást hallgattak az
üzem gazdasági és műszaki vezetőitől, az üzem életével, szervezésével, irányítá-
sával kapcsolatban. A hallgatók a termelési gyakorlatra való előkészítésben kü-
lönböző személyekre lebontott megfigyelési szempontokat, témákat kaptak. A
gyakorlatok alatt bőven jutott idő ezekre a megfigyelésekre, vizsgálódásokra.

A gyakorlat végén erről írásban kellett minden hallgatónak beszámolnia.

Fizikából:

III. éves fizika szakos hallgatóink (8 fő) üzemi gyakorlatukat az Egri Fi-
nommechanikai és Vasipari Vállalat üzemében tartották június 22-től július 18-ig.

16 matematika—fizika szakos erfurti cserehallgató egy hetes üzemi gya-
Kutató Intézet (Bp. ig. dr. Jánossy Lajos akadémikus) 220 000 forint értékű
Ugyanezek a hallgatók egy napos mátrai kirándulásuk keretében a Tungstram
Diódagyárát is megtekintették.

Az évkönyvben fejezzük ki a főiskolánk köszönetét, hogy a Központi
Kutató Intézet (Bp. ig. dr. Jánossy Lajos akadémikus) (220 000 forint értékű
használt műszert leltári könyvjóváírással a fizikai tanszékünknek adományozni
szíves volt.

d) Kémiából:

III. évfolyamon:

A kémia tanszékhez tartozó 27 III. éves hallgató végzett 1964. júliusában
nagyüzemi vegyipari gyakorlatot.

a) 1 hónapos gyakorlaton:

Budapesti Kénsavgyárban 7 hallgató.

b) 2 hetes gyakorlaton:

REANAL Finomvegyszergyárban 5 hallgató, CHINOIN Gyógyszergyárban
15 hallgató.

A fentebb említett hallgatók különböző gyárrészlegekben technológiai és
analitikai munkát végeztek szép eredménnyel.

A tanszékvezető a nyár folyamán ellenőrizte mindhárom gyárban a gyakorlatok pontos menetét.

d) *Földrajzból:*

II. éves földrajz szakos hallgatóink az előző fejezetben ismertetett terepgyakorlaton kívül nem üzemi jellegű szakmai gyakorlatokat is végeztek.

A gazdasági földrajzi nyári gyakorlatok 1964 június 29-től 1964 július 5-ig tartottak. A gyakorlatokon 43 hallgató vett részt két csoportban. Tehát egy csoport gyakorlata 3 napos volt. A gyakorlatok helye Egerben egyrészt a megyei Statisztikai Hivatal volt, ahol az adatgyűjtés volt, másrészt a főiskola 67-es, 68-as és 100-as terméi, ahol az összegyűjtött adatok feldolgozása történt. A gyakorlatokat Strbák István adjunktus vezette.

A foglalkozásokon a feladat az volt, hogy Heves megye jellegzetes statisztikai adatait előre meghatározott témákon belül brigádonként a rendelkezésre álló statisztikai kiadványokból a hallgatók összegyűjtsék, feldolgozási táblához a megfelelő számításokat és csoportosításokat elvégezzék, a kiszámított adatokat közlési táblákban összesítsék. A közlési táblák adataiból egy-egy jellegzetes gazdaságföldrajzi jelenséget kartogramokkal ábrázolni kellett.

A foglalkozás menete csoportonként 3 napon a következő volt:

Első nap: bevezető előadás a statisztika jelentőségéről, történetéről, a burzsoá és szocialista statisztika közötti különbségről, a statisztikai adatok összegyűjtésének és feldolgozásának módszeréről. A legfontosabb külföldi és hazai statisztikai kiadványok ismertetése és bemutatása.

Az előadás után a kijelölt témák alapján az adatok kikeresése és összegyűjtése következett a statisztikai kiadványokból.

Második nap: brigádonként a feldolgozási táblákban a szükséges számítások és csoportosítások elvégzése volt a feladat.

Harmadik napon következett a közlési táblák összeállítása és egy-egy jellegzetes gazdaságföldrajzi jelenség ábrázolása, intenzitási kartogramok, ponttérképek és diagramok segítségével.

A feldolgozási témák a következők voltak:

1. Heves megye népsűrűségének megállapítása és kiszámítása településenként 1930—1949—1960— és 1963-as években. Az adatok alapján intenzitási kartogramok készítése.

2. Születési és halálozási arányszámok kidolgozása városok és községek szerint 1960. és 1963. évekre vonatkozóan. A kiszámított adatok ábrázolása.

Az 1000 keresőre jutó eltartottak arányának alakulása 1920, 1949, és 1960. évek adatainak tükrében. A kiszámított adatok ábrázolása és értékelése.

4. Lakásépítkezések növekedése járasonként és megyei szinten százalékban az 1960, 1961, 1962, 1963. évekre vonatkozóan. (1960 = 100 %) 1000 lakosra jutó lakásépítés alakulása, valamint a lakástípusok szerinti %-os megoszlás kiszámítása. A kiszámított adatok ábrázolása.

5. Az állatállomány alakulása járasonként Heves megyében 1935-től 1963. évig. Számosállat-számítás 1935., 1958. és 1963. évekre 100 kh-ra jutó számosállat kiszámítása és kartogramokon való ábrázolása.

6. Fontosabb növények termésátlagainak kiszámítása 10 és 5 éves átlagokban Heves megyében.

Közlési tábla összeállítása. A két ötéves időszak termésátlagainak összehasonlítása és annak megállapítása, hogy milyen mértékű volt a változás a termelőszövetkezeti mozgalom megindulása után.

7. Mezőgazdasági termények felvásárlásának alakulása járasonként és városenként, valamint megyei szinten Heves megyében 1958-ban és 1963-ban. Utána kiszámítandó 100 kh-ra jutó cikkek felvásárlása (hízósertés, vágómarha, baromfi, tojás, tej, kenyérgabona, napraforgó, burgonya, bor.)

8. A baromfiállomány és sűrűség megállapítása községenként 1962. és 1963. évekre. Az adatok alapján ponttérképek készítése a baromfiállomány területi elosztásáról.

HALLGATÓINK KÜLFÖLDÖN

III. éves rajz szakosok:

1964. június 25-től július 9-ig az erfurti Pädagogisches Institut-tal kötött kulturális kapcsolat (egyezmény) keretében 10 III. éves rajz szakos hallgató az NDK-ban tett tanulmányutát, Erfurt központtal.

Vezetőjük Blaskó János tanszékvezető docens volt.

Ugyanebben az időben az erfurti Pädagogisches Institut rajz tanszékéről is itt tartózkodott Magyarországon 10 rajz szakos hallgató tanszékvezetőjükkal. Itthoni kísérő dr. Baskai Ernőné adjunktus volt.

IV. évfolyam. magyar—oroszl szakosok:

A IV. évfolyam magyar—oroszl szakos hallgatóinak KISZ-alapszervezete már régóta tervezte, hogy valami emlékezetes kirándulással kellene befejezni négy évi közös munkájukat. Úgy határoztak, hogy külföldre mennek el. A tavaszi szünetben indultak el mintegy húszan Csehszlovákiába, a Magas Tátrába. Állandó szálláshelyük Tatra-Lomnicon volt, onnan kirándultak Késmárkra, a Csorba-tóhoz, a Lomnici-csúcsra és hazafelé jövet megálltak egy napra Kassán.

Az 5 napos túrán a külföldi környezet, az ünnepélyes, fenséges hegyvidék, az ódon városok szép keretet biztosítottak az egymástól búcsúzó IV. évesek utolsó kirándulásához.

Az 5 napos kirándulás személyenként kb. 250 Ft-ba került, amit a hallgatók ösztöndíjából gyűjtöttek össze.

III. évfolyam műszaki ismeret és gyakorlati szakosok:

Hallgatóink kisebb csoportja első alkalommal végzett külföldön termelési gyakorlatot.

Az NDK-beli kétéhes útra hallgatóinkat Osváth Pál adjunktus kísérte el.

1964. június 25-én este indult el a csoport az NDK-ba. 26-án éjfél előtt érkezett Erfurtba.

27-én délelőtt megtekintették a Pädagogisches Institut matematika, fizika és műszaki tanszékeit, a nagy előadótermet és az ebédit. Délután rövid séta alkalmával a város nevezetességeivel ismerkedtek meg.

28-án, vasárnap, egész napos kirándulásra indult a csoport vonattal Weimarba, innen a nevezetességek megtekintése után autóbusszal Buchenwaldba. Nehéz volna néhány mondatban összefoglalni a kirándulás tanulságait.

Június 29-től július 4-ig az Erfurttól 25 km-re levő 8500 munkást foglalkoztató korszerű sömmerdai irodagépgyárban végzett nagyon hasznos és tanulságos üzemlátogatást a csoport. A rendelkezésre álló idő alatt megtekintették a galvanizáló üzemet, műanyag-feldolgozó üzemet, mechanikai üzemszerveket. A továbbiakban tanulmányozták az elektromos író- és számológépek, valamint az elektromos és elektronikus lyukkártya(könyvelő-)gépek futószalagon történő szerelését. Sömmerdába naponta járt ki a csoport vonattal. Igaz, a négyórás ebérszű szokatlan és fárasztó volt, de a látottak bőven kárpótolták a csoportot.

Nem hagyhatjuk szó nélkül azt a rendkívül szíves és baráti fogadtatást, melyben a gyár vezetősége, az iskola igazgatója és a kis óvodások részesítették a csoportot. Köszönet érte mindenkinek, akik lehetővé tették ezt a nagyon hasznos és tanulságos üzemlátogatást. Külön is köszönjük a csoport tolmácsának, János hácsinak lelkiismeretes és fáradhatatlan munkáját, a sokszor ki sem mondott gondolatok pontos fordítását.

Július 4-én szombaton délután, a csoport megtekintette Erfurt egyik legszebb helyén fekvő nemzetközi virágkiállítás területét. Német rövidítése: IGA. Száz kertész munkája felejthetetlen élménnyel tette gazdagabbá csoportunkat.

Július 5-én egésznapos autóbusszirándulás következett Eisenach városába, majd innen a nevezetességek megtekintése után gyalogtúra Wartburg várába. A festői szép vidék romantikus történelmi műemléke ugyancsak sokszorosan kárpótolta az odavezető út fáradságát. A várból levezető, csodálatos turistaút és az Erfurtba vezető autóbusszút a Thüringiai-erdőben, de az egész napos kirándulás szintén felejthetetlen élmény marad.

Július 6-án Lipcsébe utazott csoportunk. Kár, hogy kevés idő maradt a város megtekintésére.

Július 7-én reggel Drezda felé vezetett a csoport útja. Itt egész napos városnézés következett. A nevezetességek közül ki kell emelni a képtárban töltött felejthetetlen órákat, és az államkincstári múzeum mesés kincseinek, remekműveinek megtekintését. Sajnos, idő hiányában a közlekedési múzeumnak csak a kapujáig jutott a csoport.

Drezda legszebb reprezentatív helyén, a várostól kb. 8 km-re, egy hegy tetején levő szórakozóhelyen töltötte a csoport németországi útjának utolsó estéjét.

Július 8-án, hajnali négy órakor, fájó szívvel búcsúzott a csoport erfurti kedves vendéglátóinktól és szép hazájuktól.

A csoport nevében köszönjük ezt a felejthetetlen és nagyon tanulságos két hetet.

IV. ÉVES HALLGATÓINK BALLAGÁSA

Dr. Somcs Lajos igazgató h. búcsúztató beszéde.

Kedves Búcsúzó Fiatalok!

Kedves Szülők, kedves Vendégek!

Ebben a külsőségeiben is megkapó kedves ünnepségben együtt dobban ma ezernyi szív, hiszen a ballagók népes csoportjával együtt ünnepel a szülői ház, a rokonság, a barátok és nem utolsósorban az alma mater; de velünk együtt éreznek azok az iskolák is, amelyek előkészítették önöket a főiskolai tanulmányokra. Az otthont adó várost is áthatja a ballagási ünnepély hangulata, jelezvén azt, hogy nem egyszerű családi vagy iskolai ünnepélyről van szó, hanem fontos társadalmi eseményről is.

Az érdekeltségnek ez a sokoldalúsága veti fel bennünk azt a gondolatot, miért e nagy és örömteli megmozdulás? Mi az, ami külsőségeiben ennyire széppé és mozgalmassá, bensőleg annyira lelkesültté és családivá teszi ezt az eseményt?

Úgy gondoljuk, része van ebben annak, hogy a szülők beteljesülve látják reményeiket, melyeket két évtizeden át aggódva tápláltak az Önök jövőjét, sorsát illetően. Részt kér az örömből annak az egyéni váagnak a beteljesülése, hogy egyszer önállókká, a maguk életének felelős irányítóivá lehessenek; amikor megszűnik majd az iskola mindennapi ellenőrző munkája, a számonkérés és a vizsgák végtelen sora; amikor véget ér a felkészülés hosszú és fáradságos szakasza, hogy azt az alkalmazás és a teremtő aktivitás kövesse: Önmagunk fejlesztésének, a mindig előre kényszerítő tanulásnak a korszakára most az új nemzedék formálásának és a magunk személyisége alakításának önálló korszaka következett el.

Örömükbe beleolvad az alma mater öröme és ünnepi hangulata is, hiszen a mi számunkra is jelentős állomás ez a nap, a diákélettől való búcsúzás eseménye. Egy új termésnek a betakarításához érkeztünk ma, s ezen a napon felejtve minden gondot és problémát, átengedhetjük magunkat azoknak az érzéseknek, amelyek egy hosszú és nem mindig könnyű feladatnak sikeres végrehajtása után töltik el az embert. Egy pillanatnyi megpihenés, egy röpke és jóleső visszapillantás a lezajlott négy év munkájára, bennünk is azokat az érzéseket és gondolatokat engedi felszínre, amelyek a végzett munka nagyságát, szépségét és örömét idézik csupán.

Éreznünk kell ezen a napon a távoli falvak és iskolák köszöntését is, különösen azokat, ahonnan talán már évek óta hiányzik a matematikus, a nyelvész, a fizikus, a biológus, a karvezető vagy a testnevelő. Nekik is ígéret ez a nap, nehezen várt új tanárok ígérete, akik fiatalos hévvel, korszerű felkészültséggel és alkotó kedvvel lépnek majd soraikba.

Valamennyien, akiknek az érzései és gondolatai összetalálkoznak ebben a kedves ünnepségben, jólesően nyugtatták szemüket a búcsúzó megmatott csoportján, mert úgy tűnik, hogy a felemelt homlokokról tudás és értelem sugárzik; az arc derűt és önbizalmat; a meghatottság és lelkesültség hivatás-szeretetet tükröz.

Amikor így mérlegre tesszük és elemezzük ennek a napnak a jelentőségét, helyét és szerepét az Önök életében, önkéntelenül is felvetődik az a gondolat, vajon ez az ünnepség befejező, záró eseménye, vagy inkább nyitánya egy következő életszakasznak, amely nem kevésbé hosszú és nem kevésbé hősies, mint az eddigi. Záró és nyitó mozzanat ez egyszerre; visszatekintő és előre néző pillantások nagyszerű találkozása ez a nap.

Ebben az ünnepélyes órában így érzem, szükségünk van arra, hogy egy röpke pillantást vessünk arra az útra, amely valahol a letűnt évek homályában eredt, s egyre határozottabb vágásokon kanyarogva idetorkollott a főiskolára, hogy aztán tovább vigyen innen közel és messzi tájakra, egybeolvadva az emberiség nagy országútjával a kommunizmus felé.

Hol és mikor eredt ez az út, hová és milyen magasra vezet, még nem tudjuk, biztosan, de abban bizonyosak lehetünk, hogy mindezideig előre vezetett, és ha a továbbiakban is megtartja irányát, valamikor a pálya végén fel-emelő és boldogító lesz visszatekinteni rá.

Megérkeznek iskolánkhoz a IV. évesek.

Valamikor talán az általános iskola padjaiban ébredt az első gondolat, és elhatározás, hogy pedagógusok lesznek. Ekkor még inkább a pálya külső szépségei, az iskola szép épülete, a tanterem különös levegője, a tanulni vágyó kíváncsi gyermekszemek; a játékos foglalkozások ezernyi élménye; a tanítónak kijáró nagy tisztelet voltak azok a momentumok, amelyek vonzóvá tették a pedagógus pályát.

Másként ébredt, vagy izmosodott a gondolat később, a serdülés korában, a középiskola komoly padjaiban. Itt eszméltek rá arra, hogy az élet értékét és szépségét nem a külsőségek adják, hanem a belső lényeg, valamely nemes eszme, valamilyen nagy emberi ügy szolgálata. És ekkor megint csak az iskolára, a pedagógus pálya felé fordult a tekintetük, mint olyan intézményre, és tevékenységi körre, amely a legnemesebb ügyet, a legszentebb emberi eszmét szolgálja: az emberiség szebb és jobb jövőjét, a haladást, a békét, a jólétet az emberek nevelése, formálása útján. Így jutottak el a főiskolára, hogy felkészüljenek a nevelés ügyének szép és áldozatos szolgálatára. Amíg ideérkeztek, inkább csak a pálya iránti vonzalom volt az, amely személyiségük alakulását a pedagógus eszmény irányába állította. Ettől kezdve a szakmai, pszichológiai, pedagógia és filozófiai tanulmányok formálták egyéniségüket és tették alkalmassá nevelői feladatok ellátására.

Lélektani tanulmányaik meggyőzték Önöket arról, hogy az emberré válnak, a nevelésnek és oktatásnak megvannak a maguk törvényszerűségei és fejlődési szakaszai. A pedagógia tárgyak feltárták előttük az utakat, módokat és eszközöket, amelyek lehetővé teszik számunkra, hogy alakítólag tudjunk hatni a gyermekekre és emberekre. Szakmai tanulmányaik a tartalmat adták ehhez a munkához: a filozófiai és ideológiai tanulmányok a szocializmus felépítésének eszméje, célja és feladatai köré egységes rendszerbe foglalták ismereteiket. Ez a világnézeti és etikai rendszer tette lehetővé, hogy már itt, a főiskolán megtegyék az első lépéseket az embernevelés, a személyi-

ség formálás bonyolult munkájában. A gyakorló iskolai és falusi tanítások sikere azt mutatja, hogy az első lépések biztatók és lelkesítőek, s immár eljuttattak ahhoz a ponthoz, amikor mint pedagógusok már önállóan tudnak járni: amikor a vezető kéz elválk a kezüktől, hogy helyette az önállósuló személyiség vegye át pályájuk és életútjuk irányítását.

Nem szabad azt gondolnunk, hogy fejlődésük ezzel befejeződött. A pedagógus személyiség kialakulásában a legfontosabb szakasz, az önálló gyakorlat csak ezután következik.

Attól kezdve, amikor elhagylják majd tanári katedrájukat, az önállósággal együtt magukra veszik a neveléssel járó nagy felelősséget. Nagy lehetőséget kapnak az önálló kezdeményezésre, ugyanakkor vállalniok kell a felelősséget is a kezdeményezés helyességéért. Bár egy egész nevelő testület barátsága, rokonszenve és szolidaritása áll majd segítőleg mellettük, végső fokon egyedül kell majd megoldaniok a felvetődő új problémákat. Ez nem mindig könnyű, de megoldásuk mindig azzal a felemelő tudattal és erőgyarapodással jár, amely újabb és még nagyobb feladatok megoldására képesít. Ezért ne féljük majd a problémáktól.

Elméleti tanulmányaik, amelyek a főiskolán sokszor okoztak gondot és sokszor vetették fei azt a kérdést önmagukhoz és hozzánk, miért is kell ennyit és ennyiféle tanulni, az életben teljes értelmet kapnak és arra fognak ösztönözni, hogy ne álljanak meg az eddig elért eredményeknél, hanem a tudományra szomjas lélekkel és most már a gyakorlat által vezetve folytassák azt, amit itt elkezdtek.

Még csak ezután kell megtanulniuk, hogy az oktató és nevelő munkát nemcsak a pedagógus szemével, hanem a gyermek szemével is tudják látni és értékelni.

Arra is fel kell készülniök, hogy a fiatalos lelkesedés és hatniakarás nem mindig hozza meg a gyümölcsét, vagy csak későn érleli meg a termését. Sikertelenségek, sőt kudarcok is érhetik a pedagógust pályája egyes szakaszaiban. A lelkesedést ilyenkor csüggedés válthatja fel: a kezdeményezés megtorpanhat; az ívelés megtörhet a sikertelenség, vagy a megnemértés súlya alatt. A válság idején felvetődhet bennünk a gondolat: van-e értelme az erőfeszítésnek? Meghozza-e gyümölcsét az áldozat?

Pedagógus egyéniségük kiteljesedése szempontjából veszélyesek lehetnek e válságos pillanatok, mert nemcsak megtorpanáshoz, a fejlődésben való megrekedéshez vezethetnek, hanem visszaeséshez is.

Ez a veszély fennáll és fenyegeti a legjobb nevelőket is, megjelenése mégsem szükségszerű. Nincs ereje azokkal szemben, akikben nem alszik ki a gyermek iránti érdeklődés, akik azonosulni tudnak a társadalmi haladás célkitűzéseivel, akik hisznek az emberek alakíthatóságában és akik fáradozásaik, erőfeszítéseik eredményeit elsősorban nem a hivatalos elismeréseken mérik le, hanem azokon a kedvező változásokon, amelyeket tanítványaik tudásában és magatartásában tapasztalunk. Nem veszélyesek fejlődésünk szempontjából a nagyobb kudarcok sem, ha van erkölcsi bátorságunk magunkba nézni, s a baj okát magunkban is keresni. Nevelői nagyságunk és fejlettségünk egyik mutatója éppen az, mennyire vagyunk képesek önelemzésre és önkritikára. Pedagógiai fejlődésünket igazában akkor fenyegeti veszély, ha némi gyakorlat után eluralkodik rajtunk a megelégedés önmagunkkal és az újfajta keresés igénye helyett a rutin válik nevelő és oktató munkánk gyakorlatának alapjává. Elkerülhetetlen lesz ilyenkor az elgépiesedés, az elmechanizálódás, amely megcsoritosodást, félúton való megállást, a fejlődésben való megrekedést jelent.

Az élet azt mutatja, hogy a pedagógus fejlődésének vonala sem egyenes, mint ahogy minden fejlődésben vannak törések. Ez a felismerés azonban nálunk, pedagógusoknál nem vezethet belenyugváshoz, az élet valamiféle fatalista felfogásához. Ez szöges ellentétben áll hivatásunk belső lényegével, amelyet éppen a fejlődésben, a haladásban való hit jellemez, és amelyet az a mádáchy gondolat jelképez, amely szerint az ember sohasem szünhetik meg keresni és megvalósítani a jobbat, a magasabbrendűt.

A IV. éves végzős hallgatók búcsúztatása.

Várjuk a IV. éves hallgatókat, a holnap tanárait.

Az élet harc és örökös küzdelem az előbbrejutásért. Ebben a harcban edződünk és növeljük naggyá erőinket, alkotó képességünket. A pedagógus erőit és képességeit is az a harc fejleszti ki, amelyet szívósan és állhatatosan folytat az egyéni és emberi felemelkedésért, a szocializmus nagy eszméinek és eseményeinek megvalósításáért, a kommunista ember kialakításáért. Ez a harc éppen azzal válhat személyiségünk fontos alakító tényezőjévé, hogy állandóan nagy és bonyolult feladatok megoldására ösztönöz és mert a cél, a tökéletesedő ember eszméje elegendő ihletet és erőt termel a feladatok megoldásához. A haladó emberiség eszméjéért való küzdelemben a ránk váró nevelői feladatok megoldásában hatalmas energiaforrás lehet annak a tudata, hogy ebben a törekvésünkben nem vagyunk és nem maradunk egyedül.

Segít bennünket mindenekelőtt nevelői optimizmusunk és emberszeretetünk, de mellettünk áll az egész társadalom, a Párt, az iskola és nem utolsósorban az alma mater, amely figyelő szemével végig kíséri a tanítványok útját; Őket időnként visszavárja, hogy megerősítse, és mindig kész arra, hogy segítséget nyújtson bármely nehézségben, bármely probléma megoldásában. Legyen hát ez a mostani szép májusi nap kiinduló pontja, nyitánya fejlődésük egy újabb szakaszának, amelyben nevelői személyiségük teljessé válhat s tevékenységük nemcsak egy egész nemzedéket tehet majd képessé egy boldogabb életvezetésre, de önmaguk boldogságát is megtalálhatják benne.

AZ 1963—64-ES TANÉVBEN OKLEVELET KAPTAK

NAPPALI TAGOZATON

Magyar—történelem—ének szakos: Dalos Andor, Kelemen Mária, László Mária, Sapka Judit, Scheiling János, Szabó Magdolna, Törzsök Erika, Veres Margit.

Magyar—történelem—rajz szakos: Budai Zsuzsanna, Csáji Attilia, Csincsik Orsolya, Piroskáné (Erdődi Eszter), Koós József, Piroška Csaba, Szabó G. Ildikó, Vasvári Attiláné (Szabó Judit), Szikszai Klára, Zsótér Rozália.

Magyar—történelem—testnevelés szakos: Molnár Vera, Kis Jenőné (Faldányi Éva), Pálfi Béla, Rozgonyi Ildikó, Sziráki Magdolna, Cs. Tóth Endre.

Magyar—történelem—orosz szakos: Balogh György, Bozsik Etelka, Forgács Erzsébet, Galló Lenke, Halmi Zsuzsa, Pintér Ildikó, Sipkovits Erzsébet.

Magyar—orosz—ének szakos: Csikósné (Arany Margit), Cseri Györgyi, Csordás Erika, Kovács Júlia, Kéner Istvánné (Papp Hajnalka), Pongó Piroška, Sikedi Julianna, Simonkovich Mária, Szabó Istvánné (Szabó Emília).

Magyar—orosz—rajz szakos: Kántor Tiborné (Bódi Ilona), Fülep Mária, Medveczki Józsefné (Szentgyörgyvölgyi Rita), Tóth Ágnes, Barabás Lajos.

Magyar—orosz—testnevelés szakos: Hornok Mária, Nagy Gizella, Rebus Tibor, Szőnyi Mária.

Biológia—földrajz—ének szakos: Dévald István, Patkó Zsófia, Sipeki Katalin, Vásárhelyi Márta.

Biológia—földrajz—rajz szakos: Eszterhás István, Fülöp Emília, Ivitz László, Karczagi Mária, Kovács Dénes, Milicz Ilona, Nagy Mária I., Sebestyén Ágnes, Tomán Mária.

Biológia—földrajz—testnevelés szakos: Galgóczi Kázmér, D. Gyüre Béla, Mihálszki József, Nagy Ilona, Nagy József, Szűcs Erzsébet, Varga Katalin.

Biológia—földrajz—mezőgazdasági szakos: Barta József, Farkas Mária, Hermán Béla, Kázmér Ernő, Kecsmárszky György, Kovács Klára, Lengyel József, Mester Sándor, Nagy Ibolya, Nagy Mária II., Nemes Erzsébet, Orbán Erzsébet, Papp Sándor, Sebestyén Erzsébet, Szűcs Jolán, Tarjányi Mária, Virág István, Viszóczi János, Zsíros László.

Matematika—fizika—rajz szakos: Székelyhidi Attilia.

Matematika—fizika—testnevelés szakos: Fodor Gyula, dr. Péntek Lászlóné (Kaposi Anna), Pölöskey Éva.

Matematika—fizika—orosz szakos: Budai Julianna, Csörgő Erzsébet, Előd László, Tóth Olga.

Matematika—fizika—műszaki szakos: Fodor József, Gárdosi Mária, Ilyés Irén, Kecskés Ilona, Kiss Erzsébet, Nagy Mihály, Pádár Valéria, Solymosi Anikó, Szabó Aranka, Szabó Ilona, Szepessy Bálint, B. Tóth Imre, Váradai Gábor, Vörös Tamás.

Matematika—fizika—kémia szakos: Bartha Piroška, Csurka István, Ipacs Mária, Járomi Jolán, Kármán Márta, Szentpéteri Gizella, Torma Rozália.

Matematika—kémia—ének szakos: Bíró Éva.

Matematika—kémia—orosz szakos: Unghváry Mária.

Matematika—kémia—műszaki szakos: Bozó Sándor, Kolos Ágnes, Majzik Zsuzsanna, Solcz Julianna, Takács Katalin, Tóth Anna.

Matematika—kémia—testnevelés szakos: D. Kovács Irén.

I EVELÉZŐ TAGOZATON

Magyar—történelem:

Árvay Sándor, Balogh Albert, Bejezy Gézáné, Bodolóczky János, Borsos György, Borszéki Lajos, Busi István, Csillik Károly, Cseh Anna, Dikó Gábor, Fényes Etelka, Fördös József, Gál György, Cöcző Gézáné, Jakabfi Rudolf, Juhász Józsefné, Juhász Tibor, Kiss Mihály, Kovács Károlyné, Kocsis László, Kovács Sándor, Kovács Jánosné, Köves Györgyné, Dr. Kőrösi Jenőné, László Béla, Dr. Lányi Józsefné, Lugosi József, Máté József, Mikó János, Mchácsi József, Molnár Károly, Murányi Simonné, Nagy Béla, Nagy László, Nagy Sándor, Nagy Zoltán, Novák György, Sípos Pál, Szabó Alfréd, Süpek Imréné,

Sütő Sarolta, Szabó Béla, Szabó Ferencné, Szabó Zoltán, Szentirmai László, Szegedi József, Szűcs Zoltánné, Tóth Károly, Tóth Mária, Tóth Kálmánné, Tóth Ferencné, Tóth János, Turcsák Mária, Valkay Emil, Végh Antal.

Történelem—ének:

Kalocsai Miklós, Monori Mihály.

Magyar—oroszl:

Agamál Györgyné, Ballagó Zsuzsa, Báthory Gabriella, Dobi József, Fehér Szeréna, Géczy Irén, Gyólai János, Helmeczi Erzsébet, Holoda Istvánné, Katona Ferencné, Kárpáti Jánosné, Kiss Gyula, Kiss D. Gézánné, Korponai Lajos, Könczöl Ernő, Kenyeres Marianna, Liptai Gyula, Máté Zoltán, Marózi Gáborné, Mátyás Ilona, Molnár István, Molnár Andrásné, Molnár Józsefné, Janák Sándor, Szalontai Borbála, Szaniszló Ferencné, Székely Ferencné, Vincze Gábor.

Matematika—fizika:

Bíró Angéla, Bérczi István, Blézer Jánosné, Csandli Kálmán, Gaál Dezső, Horváth Ferencné, Iszlai Tibor, Kertész Margit, Magocsa András, Molnár Károly, Nivelt Jenőné, Pajkos Imre, Petró Mihályné, Sánta Erzsébet, Somosi Antal, Szerviczky István, Szalóczy Sándorné, Urszin Sándorné, Vavra Tibor, Varga Sándor.

Földrajz—rajz:

Bóta László, Búzás Irma, Csócsits Pálné, Dobos István, Jóna Béláné, Koza Mihályné, Kertész Jánosné, Korom Vellás Imre, Máté László, Mauer Józsefné, Pocok József, Solymosi László, Szilasi Ferencné, Tar Zoltánné.

Magyar—ének:

Baranyi Dezső, Bucsánszky János, Ferenczy László, Dr. Hajnal Ferencné, Karai Edit, Korkos Jenőné, Molnár Pál, Murcsányi László, Nagyfejeő Ede, Cs. Nagy Irén, Papp László, Prepuk János, Somogyi Lajosné, Straky Tiborné, Szemcsák János, Vadász István.

Fizika—műszaki:

Hernádi János, Hudák Viktor, Kiss Károly, Szakmári József, Ugrin Benő,

Biológia—testnevelés:

Farkas Béla, Halász Gábor, Hagymási Miklós, Jávori Józsefné, Kovács Kálmánné, Lenkovics Antal, Matók Károlyné, Osváth János, Váradi László.

Biológia—Földrajz:

Balogh Lászlóné, Csoba Mihály, Kalmár István, Kiséri Sándor, Kiss Gábor, Kiss József, Kozma Mihály, Ledniczky Nándor, Lengyel Sándor, Major Ferenc, Orvos Lajos, Pecsénye József, Pethő Zoltán, Puskás János, Puhl József, Simon Antal, Suhaj József, Székelyfi István, Szűcs László, Vass János.

Matematika—kémia:

Bulla János, Takács Sándorné.

Történelem—földrajz:

Göcző Géza, Juhász Lajos.

Biológia—mezőgazdaság:

Erdei József, Homolya László, Káca Gábor, Punyi János, Szép Béla, Vincze Mihály.

Matematika:

Bucsánszky Jánosné, Szilvási Lajos.

Műszaki ism.:

Almási Lajos, Bana Miklós, Barna József, Bartha László, Balogh Ferenc, Bede Béla, Bojtos Sándor, Borbély Lajos, dr. Bobory László, Both János, Biri Gábor, Busák László, Csósz Sándor, Dézsi Lajosné, Dudás György, Fodor István, Gál Péter, Gulyás István, Hajas András, Harangozó Józsefné, Hajdú Kál-

mán, Hauer Ferenc, Hete Béláné, Hettmanek József, Hornai László, Hubicsák Béla, Kiss Árpád, Kiss Mihály, Kiss Géza, Kiss Károlyné, Kovács Zoltán, Kulcsár József, Lónyai László, Márton János, Mércsei Márton, Mustos Miklós, Németh János, Osváth Lajos, Óri István, Papp Lajos, Pétervári Mihály, Püski András, Pribéli László, Rácz Ernő, Soltész Károly, Soós Gyula, Szabó István, Szekeres László, Tanczos István, Tóth László, Tóth Mihály, Turchányi Jenő, Vasas Fauszt, Vella Géza.

Mezőgazdasági ism.:

Bagi Antal, Balogh Imre József, Bessenyi Illésné, Egervölgyi József, Farkas Ferenc, Fehér Lászlóné, Galánfi László, Gábor Márton, Hoga Viktor, Hiri-pi Ferenc, Inotay László, Illyés Károly, Ivádi Viktor, Katona Gáspár, Koles Andor, Kacsúr András, Kenéz Antal, Lévai Béla, Lévai Tamás, Lövé Gyula, Nagy László, Nyári András, Oncsán László, Orhegyi István, Sárréti Pál, Szabó Ferenc, Tóth Imre, Tóth Ferenc, Tóth Jenő, Varga Ferenc, Vágó József, Wágner Gábor.

Orosz:

Dorogi Károly, dr. Mohl Jánosné, Raposa Istvánné.

Történelem egysz.:

Darida Mihály, Kiss Imre, Pinczés János, Pók Lajos, Sándor Rudolf, Virág Károly.

Biológia:

László Rudolf.

Kémia—műszaki:

Nánási László.

Ének:

Kabay András.

Magyar:

Zámborszky József.

Magyar kieg.:

Kicsák József, Kusztor László, Magyar Gyuláné, Meskó László, Szabó Gyuláné, Szikra Pálné.

Orosz kieg.:

Barna Ferenc, Budai Ilona, Komjáti Margit, Völgyi Istvánné.

Műszaki kieg.:

Horváth István, Hotzi János, Molnár Illés József, Tallódi Sándor.

Rajz kieg.:

Boros István, Fekete Borbála, Gombos Zoltánné, Kálmán Ferencné, Lengyel Zoltánné, D. Maros Jánosné, Simon Imre, Ubrizsy László.

Történelem kieg.:

Fodor Gyula, Johanovits Ferenc, Kozma Bertalan, Nagy Jánosné, Orosz Pálné.

Földrajz kieg.:

Adorján Istvánné, Firtikó Istvánné, Homoki Ottó, Makai Sándor.

Mezőgazdaság kieg.:

Ruzsa Mihály.

DR. SOMOS LAJOS IGAZGATÓHELYETTES BESZÉDE AZ OKLEVÉLKIOSZTÓ ÜNNEPÉLYEN

Kedves Fiatalkartársak!

A mai nappal forma szerint is tanárokká, hivatásos nevelőkké válnak, hiszen tanárképző főiskolánk kezükbe adja a diplomát, amely feljogosítja Önöket, hogy általános iskolában szaktárgyaik oktatói lehessenek. Sokan közülük nem is általános, hanem valamilyen középfokú iskolához kerülnek, és már az első pedagógus évben magasabb szinten kell hogy végezzék nevelő- és oktató munkájukat.

Az államvizsgán bizonyosságot tettek arról, hogy ismerik azokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyeket szocializmust építő társadalmunk tűzött pedagógusaink elé, és ismerik azokat a feltételeket, eszközöket és módokat, amelyek e célok és feladatok megvalósítására alkalmasak. Úgy gondoljuk, annak is tudatában vannak, hogy nevelői személyiségük kialakulása nem fejeződött be az államvizsgára való felkészüléssel, és nem zárulhat le a diploma kiosztással, ezért engedjük meg, hogy a kibocsátó „alma mater” nevében néhány olyan gondolatot idézzek és vések emlékezetükbe, amelyek alkalmasak arra, hogy egy egész életen át szent nyugtalansággal ösztönözzék Önöket a jobb és egyre jobb nevelő munkára.

Mindenekelőtt a nevelő szándékot kell ápolnunk és védenünk az elkopástól, az elszíntelenedéstől. Valahányszor az a veszély fenyeget majd, hogy a mindennapi küzdelmek, a nehézségek, az egyre ismétlődő feladatok elfárasztanak, vagy talán gépiessé tesznek, fel kell idéznünk azoknak a nagy pedagógusoknak a szellemét, akik időleges kudarcaik esetén sem csökkenő, hanem növekvő elszántsággal vállalták újra, meg újra feladatuk maradéktalan teljesítését.

Tessedik Sámuel, ez a nagy magyar pedagógus, a benne élő és örökké ható nevelő szándékból ezt írja vallomásaiban: „... Erkölcsileg és értelmileg nemesíteni akarom a társadalomnak azt a részét, mely majd a kezem alá kerül. Szeretném, ha kiegyensúlyozott lélekkel, nemes akarással mindenki eljutna a boldogsághoz. Szeretnék mindent elkövetni, hogy az emberek szociális szempontból vett nevelétlenségét megkíséreljem kiküszöbölni és egyensúlyozni.” Ez a mély és egész életen át ható nevelői szándék érteti meg velünk késő utódokkal, mi tette képessé Tessedik Sámuelét arra, hogy semmiből létrehozzon egy olyan intézményt, amely példaadó lehetett az egész magyarság és egész Európa számára.

Ez érteti meg, hogy erőfeszítései akkor sem bénultak meg, amikor megnemértés és kicsinyeskedés, méltatlan vádak és okatlan gáncoskodások készek voltak megtörni és megsemmisíteni alkotó kedvét, az emberek átformálhatóságába vetett hitét.

Az igazán nagy nevelők megszállottjai az eszmének, amelyet szolgálnak és szinte démoni erővel ragadja meg őket az a törekvés, hogy segítsenek és hassanak.

Ne higgyük azt, hogy a nagy pedagógusok példája olyan magasan lebeg, mintha követésére eleve alkalmatlanok lennének. Azt se higgyük, hogy valami újat, szokatlant kell feltalálnunk ahhoz, hogy kiemelkedő nevelő munkát végezhesünk. A nevelő egyéniség teremtő ereje nem abban van, hogy új igazságokat hoz létre, hanem abban, hogy segíti eszmékné, etikai, politikai és kulturális értékeknek a megvalósítását az új nemzedékben: az igazi nevelő nem elégszik meg az objektív kultúra átadásával, hanem azt magában mintegy átélkesíti, újjáalakítja, egyéniségének erejével átítatja és személyes állásfoglalásával és példájával mintegy hitelesíti azokat. Így válik az oktatás személyiségformáló erővé, új társadalom és új emberek létrehozásának fontos tényezőjévé. A nevelői szándék csak a melegágya, legerősebb és legkitartóbb mozgatója annak a munkának, amely Önökre vár. Önmagában ösztönös, vak erő csupán. Cél, irányt és tartalmat azok az eszmék adhatnak neki, amelyekből a holnap születik, s a ma táplálkozik. A mi számunkra a szocializmus és távolabbi perspektívában a kommunizmus hordozza ezeket az eszméket.

Nem elég azonban, hogy csupán ismerjük őket és értelmünkkel megragadva úgy ahogy a magunkévá tegyük. Az értelem önmagában hideg ítélőbíró csupán, s bár a célt és irányt, a tartalmat és módot ő szabja meg biztonságosan, mégis szükségünk van a lelkes munkához valami másra is. Nemcsak ismernünk kell a jövőt szolgáló nagy eszméket, de hinnünk is kell azokban; *hinnünk kell azokban az etikai, politikai és kulturális értékekben, amelyeket uralkodó eszméink magukba zárnak. Az eszmék szolgálata ugyanis nemcsak az értelem ügye, hanem a szívé is.* Ez a nagy tapasztalati igazság mintha korlátot állítana nevelői lehetőségeink elé, pedig valójában éppen ellenkezőjét, a korlátlan lehetőségeket nyújtja, mert a személyiségnek azokat a finoman érző húrjait szólaltatja meg, amelyek a megismert igazságokat teremtő, alkotó értékké alakítják bennünk és amelyek az egyéni úton való hatás feltételeit biztosítják.

Azt világosan kell látnunk, hogy a nevelői ráhatásnak megvannak az általános, a törvényszerű feltételei és követelményei, ugyanakkor azonban azt is tudnunk kell, hogy az általános és törvényszerű jelenségek a nevelésben is egyéni, azaz különös módon érvényesülnek. Ugyanaz a nevelői ráhatás, ugyanaz a példa, dicséret vagy figyelmeztetés a helyzettől, időtől és körülményektől függően más-más folyamatot indít el, vagy állít le tanítványainkban aszerint, hogy milyen mértékű és milyen természetű a rezonancia a gyermekekben. Ennek megfelelően az egyik gyermekben a taszítás, a másikban a vonzás állapota jön létre és ezen belül is számtalan változata lehet a reakciónak, amely a különböző típusú, és érdeklődésű tanulóknál kialakulhat. Az egyik gyermeket az erő ragadja meg jobban, a másikat a figyelmességgel tudjuk inkább megnyerni. — Az önálló megbízások és feladatok egyes tanulók erejét és fantáziáját úgy ragadják meg, mint a kedvező irányú szél a vitorlás hajó vásznát, s kifeszítve azt a szél sebességével sodorja magával; másoknál ugyanez a feladat szorongást és bizonytalanságot idéz elő, amelyet előbb fel kell oldanunk, hogy egyáltalán elindulhassunk a szellemi felfedező úton. Aki nem számol azzal a sokféleséggel, amely szavai, magyarázatai, intézkedései és személyes példái nyomán járhat, az sohasem fogja mérlegelni, hogy mit és hogyan kell intézkednie, de éppen ezért nem is fogja tudni sohasem, mit ért el tanítványainál.

Ma még talán csak az általános, a törvényszerű jelenségeket ismerik a pedagógiából. Ez természetes. A holnapnak, az élet iskolájának lesz a feladata, hogy megtanulják, nem elég tudni, miként kell magyarázni, érteni kell ahhoz is, hogy kivel-kivel a maga módján bánjunk.

A kezdő pedagógus, amikor az első nagyobb sikertelenség éri az iskolában, hajlamos maga felé felvetni a kérdést, alkalmas-e erre a pályára. Mennél lelkiismeretesebb valaki, annál érzékenyebben reagál az elmaradt eredményekre, és nem egyszer úgy tűnik, hogy kétségeinek objektív alapja van. Mindenben úgy próbált eljárni, ahogyan tapasztalt és tekintélyes nevelőknél látta, ahogyan a szakkönyvek előírják, mégsem sikerül sem a rendet úgy biztosítani, ahogyan kellene, de a tudás, a feladatmegoldó készség sincs arányban erőfeszítéseivel.

A megtorpanások és az időleges kétségek elkerülhetetlenek, de hullámaiban csak azok merülnek el, akik önmagukat sem ismerik eléggé, és nem tudják, melyek azok a vonások bennük, amelyek kibontakoztatása úrrá tehetné őket minden helyzeten. Mert nem a nagy példák másolása, utánzása az, ami bennünket naggyá és erősre tehet, hanem kedvező egyéni tulajdonságaink tökéletesítése. Akinek nincs humorérzéke, az nem tud tréfával jóízű könnyeket fakasztani és ezen a módon létesíteni benső, szoros kapcsolatot tanítványaival; ha azonban a mesterként ható öncélű helyett, talán a hozzá jobban illő szenvedélyesség hangján szól tanítványaihoz, képes lesz lenyűgözni őket és mozdulatlan figyelemre kényszeríteni. Akinek szegényes a fantáziája és nem tud erős szárnyat adni a képzelő erőnek, az a valóság

tárgyainak és jelenségeinek mélyreható megfigyeltetésével és elemzésével juthat biztosan célba. De az éles logika, a fölényes és mégsem kérkedő tudás is fegyver lehet a kezünkben. Aztán a szisztéma, a rendszer és módszer, amellyel tanítunk, és amelyeket egyéniségünknek és a célnak megfelelően szabadon választunk meg, a legnagyobb erősségünk lehet, hiszen nincs olyan tárgy, nincs olyan tanítási egység, amelyben elmélyült tevékenységre ne bírhatnánk tanítványainkat, vagy úgy, hogy a képzelet szárnyán magunkkal ragadjuk őket távoli és érdekes tájakra, izgalmas események színterére; vagy úgy, hogy gondolkodó énjüket izzasba hozzuk, és ráállítjuk egy-egy probléma, életszerű kérdés megoldására. Vannak esetek, amikor nevelő személyiségünk csak a maga egészében tud parancsolólag hatni és alkalmazkodásra, együttműködésre bírni.

Igen sokféle lehet a szisztéma, a rendszer és a módszer, amellyel nevelői céljaink felé juthatunk. Igen különbözök lehetnek a tanári egyéniségek, van azonban valami, ami rendszernek, módszernek és egyéniségnek vonzerőt, hatékonyságot biztosít, és ez a *nevelő hivatáshoz való hozzáállás*. Minden igazi nevelőnek közösen jellemző tulajdonsága az, hogy mindenek fölött és mindenek előtt, vagyis életük minden erejével nevelők, tanárok. Életük egész berendezkedése ennek a nevelői eszmének és eszménynek a szolgálatában áll. Ez a nevelői irányultság az, amely a tanár értelmi és fizikai erőit maximálisan koncentrálni képes a tanítványaival való türelmes, áldozatos és eredményes foglalkozásra. Nevelői irányultságunknak magában kell foglalnia a szaktárgyak szeretetét, a gyermek szeretetét, s nem utolsó sorban a tanításnak és a szorosán vett nevelőmunkának a szeretetét. Bármelyik hiányzik e feltételekből, egyoldalúakká válunk. Ha csak a szaktárgyi szeretet van meg bennünk, a szakmai sovinizmus örvényébe jutunk és hideg fejjel, ridegen követeljük azt, ami a szakmai tudáshoz szükséges, ugyanakkor érzéketlenül nézzük a feladatok sokféleségében és terhében vergődő gyermeket. Ha viszont gyermekszeretetünk nem párosul megfelelő szakmai szeretettel, igen könnyen elnézőkké, engedékenyekké válunk és ezzel a kötelesség megszegése előtt szélesre nyitjuk az ajtót tanítványaink számára. Szükségképpen megbomlik így az erőnek az az egyensúlya, amely tanítványainkat szüntelenül új erőfeszítésekre képesíti és ezáltal megteremti a feltételeit a fizikai, erkölcsi és szellemi erők kibontakozásának.

A szaktárgyak szeretete és a gyermek szeretete magával hozza a tanítás és nevelés szeretetét, hiszen a pedagógus számára a szakismeret és a gyermek elsősorban nem a kutatás tárgyát képezi, hanem az átadás, az emberformálás tárgyát. Így és csakis így válhatunk méltóvá arra a feladatra, amelyeket a tanári diploma átvételével, majd pedig tanári esküjünk letételével vállaltak. Szent és nagy kötelesség ez, de teljesítésével nemcsak társadalmunknak és az emberiségnek teszünk vele szolgálatot, önmagunk boldogságának is azzal vethetjük meg alapját, ha őszintén és szenvedélyességgel tudjuk vállalni a feladatokat, amelyek a nevelőmunka területén ránk várnak. A társadalom szeretete és megbecsülése mellett így nyerhetjük el a legnagyobb pedagógusjutalmat, a gyermekek szeretetét és ragaszkodását, amely nemhogy fogyna és színtelenedne az idővel, hanem egyre inkább nő. Ezt a különös szeretetet így jellemezte Gogol a Holt lelkekben:

„Sohasem szeretik úgy a gyermekek az ő szüleiket. Még a kamaszkor kedvteléseinek szenvedélye sem oly olthatatlan, mint aminő volt a fiúk szeretete öiránta. Még későbbi időben, mikor a derék nevelő és tanító már rég a sírban porladozott, hálásan emelte fel poharát a volt tanítvány ennek nevénapján, s szeméit behunyva siratta meg őt. Az ő legkisebb helyeslése megremegtette, örömmel teljes izgalomba hozta a tanítványokat, s mindnyájukban vágyat ébresztett arra, hogy társaikat felülmúlják a jóra valóban.”

Most, amikor átadjuk Önöknek a tanári diplomát és kiengedjük az életbe, ezt az utolsó gondolatot szeretném ismételtten, s talán legfőbb útravalóként kiemelni: tanítványaink feszülő és cselekvésre mindig kész erőit úgy próbáljuk mozgástíani a nevelő és oktató munka folyamatában, hogy erőfeszítéseik ne maradjanak pusztá vetélkedések, hanem a vetélkedéshez csatlakozzék

az a vágy is, hogy egymást a jóra valószínűségben múlják felül. Az nem baj, ha ez a vágy csak a felnőtté lett tanítványban teljesedik ki egészében. de ha a csíráit sikerül elültetnünk, akkor bizonyosságunk lehet arról, hogy mint pedagógusok, jó úton haladunk. Ehhez a nagyszerű feladathoz kívánok mindnyájuknak sok-sok erőt, áldozatra kész szenvedélyességet, sikert és megérdemelt örömeiket.

DR. SZANTÓ IMRE
főiskolai igazgató
TANÉVZARÓ BESZÉDE

Az 1963–64-es tanév befejezése alkalmából szeretettel köszöntöm főiskolánk tanárait, dolgozóit és hallgatóit.

Szeretném ismertetni azokat a fontosabb eseményeket, problémákat, amelyek az elmúlt tanév munkájának tengelyében állottak és szeretnék röviden rámutatni azokra a feladatokra, amelyeket a még szebb, még jobb eredmények biztosítása érdekében egy pillanatra sem szabad szem elől tévesztenünk, sikeresen meg kell oldanunk.

A kommunista világmozgalom a jelenleg létező két világrendszer között folyó harc körülményei között a szocialista népek imperialistaellenes mozgalmanak nagy fellendülése mellett fejlődik. A kommunizmus elválaszthatatlanul összeforrt a népek szabadságának, békéjének és boldogabb jövőjének ügyével, s egyben az atomháború szörnyű veszélye elleni küzdelemmel. Mindazok a kísérletek, amelyek a szocialista világrendszer egységét, népeink összeforrottságát, gazdaságának szétzilálását szolgálják, végső fokon a forradalmi mozgalmat gyengítik, az imperializmus kezére játszanak. A magyar kommunistáknak a továbbiakban is mindent meg kell tenniük a szocialista világrendszer egységéért, erejének növeléséért. A szocialista társadalom teljes felépítése a legjobb válasz minden támadásra. Ezzel szolgáljuk a legjobban a világforradalom, a szocializmus ügyét.

Fő figyelmünket most már minden szinten a szocialista kulturálódás feladataira kell irányítanunk. A társadalmi munka termelékenységének emelésében és a szocialista tudat kialakításában fontos szerepet töltenek be a felsőoktatási intézmények. Tevékenységüktől függ jelentős részben a diplomás szakemberek száma, politikai felkészültsége és erkölcsi-világnézeti arculata. Az itt működő pártszervezetek, kommunisták és pártonkívüliek előtt az a feladat áll, hogy nagyobb aktivitást tanúsítsanak a szocialista eszmék terjesztésében.

Ismeretes a VIII. kongresszusnak a tanulóifjúság származás szerinti kategorizálását megszüntető határozata. Ezzel új történelmi helyzet állt elő. A társadalom fejlődésében bekövetkezett változások, a nemzeti egység megteremtésének nagy feladatai azt követelték, hogy „...az iskolai felvételeknél is a jelöltek felkészültsége, rátermettsége, politikai és erkölcsi magatartása legyen a mérce.”

Tapasztalataink igazolják, hogy az új felvételi rendszer lényeges vonásait tekintve beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Megváltoztattuk a hallgatóknak nyújtandó állami támogatásunk rendszerét is. Véleményünk szerint a jelenlegi minden eddigi ösztöndíjrendszerénél igazságosabb, mert figyelembe vesszük a család szociális helyzetét, s mert a juttatás másik része a tanulás eredményességétől függ.

Az Egri Tanárképző Főiskolának az 1963–64. oktatási évben 650 nappali tagozatos és kb. 2500 levelező hallgatója van. Már e szám adatok is mutatják, hogy főiskolánk jelentős szerepet tölt be a pedagógus képzésben.

Az országos méretű feladatokat tekintetbe véve, főiskolánk jelenlegi munkájának gerince a felsőoktatási reform megvalósítása és a gyakorlatba való átültetése, a soron levő reformfeladatok (a 2 szakos képzésre való áttérés) kidolgozása és a tanárképzés reformjából következő alapvető feladatok (módszertani, nevelési kérdések) tisztázása. E feladatokkal párhuzamosan az oktatói kar ideológiai és tudományos munkájának meggyorsítására, az oktató-nevelő és tudományos munka színvonalának tervszerű és tudatos emelésére, a káderfejlesztési terv végrehajtásának biztosítására, az állami vezetés és a tanszékvezetés színvonalának emelésére, a pártszervezet, KISZ-szervezet, szakszervezet és az állami vezetés jó együttműködésére, a közügyekben való aktív részvétellelre és eredményeink, problémáink tudatosítására törekedtünk.

Nem lehet célom és feladatom, hogy ez alkalommal mindazt elmondjam, amit a fenti célok elérése érdekében igyekeztünk megtenni. Ezért engedjék meg, hogy néhány — az egész közösséget érdeklő — jelentős mozzanatot emeljek ki.

Főiskolánk általános feladatai azt kívánják, hogy tovább növejlük tanterületünk pedagógiai és politikai egységét, emeljük ideológiai világnézeti színvonalát. Az általános nevelői funkciók sikeres teljesítése mellett arra kell törekednünk, hogy oktatóink egyre szélesebb körű ismeretekre tegyenek szert a marxizmus—leninizmus tárgyköréből, és egyre önállóbban és hatásosabban tudják végezni oktató-nevelő munkájukat. A főiskolai oktatók ideológiai továbbképzését a Világnézeti Nevelési Bizottság fogja össze és irányítja. A munkaterv fő célkitűzései összhangban álltak azokkal a társadalompolitikai, oktatási és nevelési, valamint reform-követelményekkel, amelyek a felsőoktatási intézmények fejlődésének elengedhetetlen alapjait képezik. A VNB az elmúlt oktatási évben az alábbi főbb területeken törekedett: a) szervezett ideológiai oktatás; b) szakmai-ideológiai viták; c) az ifjúság marxista oktatáson kívüli nevelése.

Munkánk fő irányvonalát az képezi, hogy az oktatók ideológiai képzésének alapvető formájává az Esti Egyetemet tegyük meg. Ez idő szerint több mint 20 oktatónk végzi az esti egyetemet, s az 1964—65-ös tanévre újabb 15 oktatót iskoláztunk be. Ez a szám lassan megközelíti az oktatói kar 50 százalékát.

Ebben a tanévben oktatóink közül 71-en vettek részt a szervezett ideológiai oktatásban. Főiskolánkon történelmi materializmusból, etikából, és esztétikából működtek ideológiai konferenciák. Azt tapasztalhatjuk, hogy oktatóink érdeklődése az ideológiai kérdések iránt eléggé aktív. Jellemző, hogy oktatóink egyre inkább igénylik az olyan ideológiai problémák feldolgozását, amelyek közvetlenebbül érintkeznek oktató-nevelő és tudományos tevékenységükkel. Ezen igényük alapján indítottuk be ebben a tanévben az esztétikai és etikai konferenciákat. A konferenciák munkája azonban nem mondható teljesen kielégítőnek. A hiányosságok alapját képezi a kellő szakirodalom hiánya, oktatóink elég nagy megterhelése, ami a rendszertelen felkészülésben is jelentkezik és a tanuláshoz nyújtandó segítség hiányos volta. Az új tanévben arra kell törekednünk, hogy a konferenciákat alaposabban előkészítve és bizonyos ellenőrző feladatokat is rendszeresítve, növeljük azok színvonalát. Jövő évi terveink között szerepel egy — az oktatók között megszervezendő — vallástörténeti-ateista konferencia beindítása. Úgy gondoljuk, hogy ez eredményesen fog hozzájárulni oktatóink világnézeti képzéséhez és a hallgatók ateista nevelésének színvonalasabbá tételéhez.

A VNB munkájának másik fő területe a szakmai-ideológiai viták szervezése volt. Az elmúlt esztendő tapasztalatai alapján, — amikor valamennyi tanszék előirányzott szakmai-ideológiai vitát, — úgy határoztunk, hogy a zsúfoltság megszüntetése, valamint a színvonal emelése érdekében ebben a tanévben csak néhány tanszékot kérük fel nyilvános szakmai-ideológiai vita szervezésére. Több tanszékünk a TIT megyei klubjában rendezte meg vitáját, ami nagyobb fokú külső látogatottságot is biztosítani tudott. Emellett azt az elvet követtük, hogy valamennyi tanszék rendezzen azért a tanszéken elsősorban saját oktatói és a rokon tanszékek oktatói számára szakmai-ideológiai vitát. A jövőben a szakmai-ideológiai viták szervezésére és a részvétel biztosítására nagyobb gondot kell fordítanunk.

A főiskolai hallgatók ideológiai képzése a marxizmus—leninizmus oktatása mellett elsősorban a kollégiumokban, az Ifjúsági Akadémián és a különböző politikai szakkörök szervezésében folyt. Ezek munkáját a Kollégiumi Tanács, a KISZ-bizottság, a KISZ Segítő Tanári Kabinet, esetenként egy-egy tanszék irányította. Az Ifjúsági Akadémia működtetésénél arra törekedtünk, hogy hallgatóságunkat ne terheljük meg zsúfolt programmal. Ezért ebben a tanévben mindössze négy központi előadást rendeztünk az elmúlt évek havonta megtartott előadásaihoz képest. Az oktató-nevelő munka során az elmúlt évben súlyponti kérdésként kezeltük a hallgatók szakmai képzése mellett az erkölcsi-politikai, világnézeti nevelés kérdését. Az ateista nevelés szempont-

jaból szükségesnek tartottuk, hogy valamennyi hallgatónk ateista tanfolyamot végezzen. A pártvezetőség úgy határozott, hogy a III. éves hallgatók a második félévben minden tanévben ateista tanfolyamon vesznek részt. Az elmúlt félévi tapasztalatok alapján azonban a jövőben arra törekszünk, hogy ne féléves, hanem egyéves tanfolyamot szervezzünk, központilag rendezett előadások és konzultációk alapján.

Kollégiumaink az elmúlt év folyamán is legfőbb céljuknak tekintették az együttélés adta lehetőségek kihasználásával, az anya-intézmény oktató-nevelő munkájának hatékony elősegítését. Ez a sokrétű feladat több részfeladatot foglal magában, nevezetesen az eszmei-politikai, világnézeti nevelést, a közösségi szellem fejlesztését, az alapközösségek kialakítását, a bírálat és önbírálat fejlesztését, a tanulmányi munka állandósítását, s a lehetőségekhez képest a nyugodt tanulási feltételek, a kulturális és szórakozási alkalmak megteremtését és biztosítását, valamint a kollégiumi élet otthonosabbá tételét. Az elért eredmények mellett természetesen van még sok tennivaló, főleg abban az értelemben, hogy kollégistáink általános műveltségét, a szaktárgyak elmélyültebb tanulmányozását, emberi magatartásuk és jellemük alakulását, egyszóval a kommunista tanárképzés központi feladatait kollégiumaink a rendelkezésükre álló eszközökkel és módszerekkel maximálisan elősegítsék.

A főiskola KISZ Segítő Tanári Kabinetje tanácsadó szerepet tölt be az Ifjúsági Szövetség szak-alapszerveinél politikai, világnézeti, erkölcsi, valamint szervezési és szociális kérdésekben. A Kabinet főbb munkatervi szempontjai politikai és világnézeti téren az Ifjúsági Akadémia segítése szervezési vonalon, az ateista tanfolyam megindítása a VNB segítségével, politikai és világnézeti szakkörök beindítása, az alapszervezet KISZ-funkcionáriusainak politikai nevelése, a csoportélet fejlesztése terén csoportmunkatervek készítése a kollektíva közös mozgalmaira, a szakest-rendszer továbbfejlesztése, a kintlakók, a kollégiumi tagok életkörülményeinek megvizsgálása, szociális téren a hallgatók családi, anyagi és főiskolai körülményeinek megismerése. A hiányosságok és az állandóan felmerülő kisebb-nagyobb nehézségek ellenére kétségtelen tény, hogy a főiskola politikai és állami szerveinek a jelenleg 23 főből álló KISZ Segítő Tanári Kabinet létrehozásával sikerült egy olyan új formájú rendszert létrehozni, ami határozottan segít a főiskolás ifjúság eszmei, erkölcsi és politikai nevelésében, valamint a fiatal tanárok aktív nevelő tevékenységének kibontakoztatásában. Főiskolánk KISZ Tanári Kabinetjének eredményei és módszertani útkeresései nem maradtak intézményünk falain belül; lassan elmondhatjuk, hogy kezdeményezésük híre a felsőoktatási KISZ-szervezetek vonalán egyre ismertebb lesz.

Mind ezen nevelői ráhatások eredményeképpen elmondhatjuk, hogy ifjúságunk politikai, erkölcsi arculata egyre pozitívabbá válik. Az elért eredmények nemcsak azt mutatják, hogy a középiskolákból egyre jobb tanulmányi eredményű, politikailag fejlettebb fiatalok kerülnek főiskolánkra, hanem arról is tanúskodnak, hogy a KISZ és a tantestület is számottevő lépést tett előre a nevelő-oktató munka tartalmi kérdéseinek megoldásában. Való igaz, mit a VIII. kongresszus állapított meg: „...ifjúságunk döntő többsége helyesli a párt politikáját, igyekszik aktívan részt venni annak megvalósításában, ifjúságunk megéri azt, hogy csak a szocializmus biztosíthatja a nemzeti és egyéni felemelkedés útját.”

Eszmei, politikai nevelőmunkánkat azonban fejleszteni kell, hogy ifjúságunkat minél mélyebb érzelmi szálak fűzzék világnézetünk tartalmához, hiszen a fiatalok körében végzett nevelőmunka eredményessége nagyrészt azon múlik, hogy milyen érzelmi élményeket visznek magukkal a felnőttkorba. A nevelés sikerének ma nélkülözhetetlen feltétele, hogy a pedagógusok és mindazok, akik az ifjúság nevelésén munkálkodnak, képesek legyenek politikailag, világnézetiileg helyesen értelmezni és általánosítani a fiatalok minden pozitív és negatív tapasztalatát, képesek legyenek őszinte és meggyőző választ adni minden kételyükre és gondjukra. Szocialista embert csak az nevelhet sikerrel, aki magáénak, otthonának érzi a szocialista társadalmat, ki mélyen meg van győződve a szocializmus igazságáról, ismeri és vallja világnézetünket, de isme-

ni társadalmunk álméleti ellentmondásait is, ezért egyformán tud okos, meggyőző szóval szólni róluk tanítványainak.

Ismeretes, hogy az egyetemek és főiskolák nevelési feladatait erőteljesen hangsúlyozza a reformtörvény. Kommunista szakembert kell nevelni, s ennek érdekében ki kell dolgozni a felsőfokú oktatási intézmények nevelési céljait, eszközeit és módszereit. Eddig azonban a tananyag korszerűsítésének szerteágazó feladatai kötötték le a figyelmet, s bizonyos mértékben háttérbe szorult a nevelési kérdések módszeres feldolgozása. Nagy nevelési lehetőségek rejlenek a kollégiumi közösségekben, a tudományos diákkörökben, s természetesen a KISZ-szervezet munkájában is. Ezek, s általában a főiskolai élethez rejlő nevelési lehetőségek kiaknázására, tudományos jellegű, módszeres kísérletek kellenek — s ez számunkra is soron következő fontos feladataink egyike. A jövő tanévben tantestületünk az órán kívüli nevelő munka módszereivel és feladataival kíván foglalkozni.

Több éve már annak, hogy elkezdődött iskolarendszerünk, s ezen belül felsőfokú oktatásunk korszerűsítése, reformálása. Hol tartunk ma a munkálattal, mit tettünk azért, hogy főiskoláink mindjobban alkalmassá váljanak a korszerű elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkező kommunista szakemberek képzésére, nevelésére?

Az egyetemi és főiskolai oktatás reformjának legfontosabb része a képzés korszerűsítése. E munkálatoknak eddig három fázisa fejeződött be: meghatároztuk a képzési célokat, összeállítottuk a programokat, s kidolgoztuk a tanterveket. A programok lényegében csak az oktatás és nevelés célját, feladatát, óratervi keretét és konkrét tartalmát határozzák meg, a módszer kérdéseivel csak nagy általánosságban foglalkoznak. Ezért az volt a további célunk, hogy kidolgozzuk a felsőoktatási módszerek egyes kérdéseit, amelyek hatékonyan előmozdíthatják főiskolánkon a reform céljainak megvalósítását. Közben rendelkezést kaptunk, hogy át kell térnünk a kétszakos, négyéves általános iskolai tanárképzésre. Az új helyzet új feladatokat jelentett számunkra. A rendelkezés értelmében az új kétszakos képzést a ma már kidolgozott háromszakos cél, feladat és programokra építve kellett megszervezni, a programok olyan kiigazításával, hogy a bennük előírt követelmények — a kétszakos képzés által nyújtott lehetőségek kiaknázásával — optimálisan valósuljanak meg.

A program és tematika által előírt munka eredményének megszilárdítása terén nélkülözhetetlen a jó jegyzet és tankönyv, egyben a végső és legfontosabb terület, ahol az oktatás anyagát pontosan és befejezetten meghatározzuk, e téren a régi hibákat is kiküszöböljük, különösen a túlzott terjedelem és a lexikális anyag, valamint a korszerűtlenség tekintetében.

Fejlesztésre szorulnak a felsőoktatási intézmények oktató-nevelő munkájának módszerei is. Ennek megfelelően főiskolánkon megindítottuk a felsőoktatási módszertani kérdések vizsgálatát és kidolgozását. Az ez évi munka fő témája: a főiskolai gyakorlatok és szemináriumok szerepe és jelentősége az oktató-nevelő munkában. Ez volt az Egri Tanárképző Főiskola fennállásának 15. évfordulója alkalmából 1964 április 2-án megrendezett tudományos ülészak témája is. Tudományos ülészakunk témájával és programjával kapcsolatban azt igyekeztünk hangsúlyozni, hogy a felsőoktatás módszereinek korszerűsítési problémái közül mi a gyakorlatok és szemináriumok ügyét két szempontból is a legsürgösebbnek és legfontosabbnak tartjuk. Először azért, mert a szocializmus építésének jelenlegi szakaszában fokozott mértékben kell törekednünk a cselekvő, alkotásra képes, az életben helytállni tudó szakemberek képzésére; fokozott mértékben szükség van a szocialista gondolkodású és magatartású embereknél tömeges mértékben való kiművelésére, a szocialista munkamorál, a közösségért való felelősség kialakítására. Mindez előtérbe helyezi azokat a módszereket, amelyek az értelem kiművelése mellett a gyakorlat, a tevékenység útján kívánja megközelíteni nevelési célkitűzésünket. De azért is adtuk elsőbbséget a gyakorlatok és szemináriumok kérdésének, mert az előadáshoz viszonyítva ez a terület kidolgozatlanabb, kissé elhanyagoltabb mutatkozik. A korszerűsítés problémái itt nagyobbak és nehezebbek, mint a módszertan egyéb területein. A tudományos ülészak eredményét külön kiadványban foglaljuk

össze, amelyet — hogy frissességét el ne veszítse — minél előbb szeretnénk publikáltatni.

Tanárképzésünk hatásfokának növelése megkívánja, hogy szilárdabb egységbe kovácsolódjék az oktató kollektíva, hogy egységesebb követelmények érvényesüljenek az oktató-nevelő munkában, a hallgatók elbírálásában. Nevelőtestületünknek szervezeten kell foglalkoznia a kommunista ember kialakításának módszereivel. A kommunista erkölcsi kódex tartalma tanáraink és ifjúságunk magatartásának, munkájának szabályozója, élő lelkiismerete legyen! Fontosnak tartjuk, hogy a főiskolai és általános iskolai módszertani kutatás tudományos és széleskörű otthonra találjon főiskolánkon. Legyen főiskolánk olyan nevelési és tudományos központ, amely hatékony segítséget tud adni hatókörében!

Az eszmei offenzívában igen fontos szerep vár a tudományokra. Ismeretes, hogy az 1962. évi 22. sz. törvényerejű rendelet az oktató-nevelő és tudományos munkát elszakíthatatlan egységben tette kötelességévé a felsőoktatási intézmények dolgozóinak. A tanárképző főiskolák tudatában vannak annak, hogy magasfokú ismeretekkel rendelkező szakemberek képzését csak akkor tudják megvalósítani, ha oktatóik szaktudományuk területén maguk is aktív tudományos munkát végeznek. A főiskolákra háruló oktatási feladatok nagy tömege és több más tényező erősen korlátozta a tudományos munkára fordítható idő mennyiségét, de a nehézségek ellenére főiskolánkon jelentős tudományos kutatómunka folyik. A szabadidő maximális kihasználásával igen sok esetben a pihenőnapokat és az éjszakákat fordítják tanáraink tudományos kutatómunkára. Ennek látható dokumentumai az évente megjelenő Tudományos Közlemények és egyéb publikációk. Ezt bizonyítják az aspirantúrára, kandidátusi fokozat megszerzésére jelentkező oktatók, továbbá más tudományos intézetek munkájába már eddig is bekapcsolódó, vagy önálló művészi alkotómunkát felmutató tanárok. A feltételek további javításával méltó helyet kaphat a tanárképző főiskolánkon a tudományos munka, hiszen az elengedhetetlen feltétele a színvonalas és korszerű oktató-nevelő munkának.

A főiskola Tudományos Bizottsága egyik legfontosabb feladatának tekinti a fiatal oktatók tudományos munkájának szervezését, illetőleg e munkájukban a nagyobb mérvű támogatás megadását. A TKFA-támogatással dolgozó tanszék szervezésével kapcsolatos munkálatok során számbavettük az elért eredményeket, s kijelöltük az elvégzendő feladatokat. A M. M. a TKFA 1964. évre jóváhagyott keretéből a minisztérium által támogatott tanszékeink részére összesen 230 000 forintot biztosított. Komoly szervezési munkát végzett a Tudományos Bizottság a főiskolai Tudományos Diákkörökkel kapcsolatban. Április hó folyamán megrendeztük tudományos diákköreink házi ülészeit.

A főiskola kapcsolatai széles körben váltak tervszerűbbé és tartalmasabbá, különösen a megye és a város vezető szervei, intézményei, valamint a környező megyék oktatási intézményei és vezető szervei felé. Nemzetközi kapcsolataink is túlléptek az eddigi tudományos dolgozatcserék és levelező kapcsolatokon. Együttműködési megállapodásunk van a vinni (Vietnami Demokratikus Köztársaság), a jeleci (Szovjetunió) főiskolával és az erfurti Pädagogisches Institut (NDK). A belföldi kapcsolatok fejlesztése terén is értünk el eredményt; együttműködési megállapodást kötöttünk a Sárospataki Felsőfokú Tanítóképzővel.

Főiskolánkat hosszabb ideig bizonyos „befeléfordulás” jellemezte, s ennek folytán érthető volt az elszigetelődés a megye és a város vezetői és pedagógus-társadalma felé is. Ennek az elszigetelődésnek több összetevője volt, de most már — úgy érzem — arról számolhatunk be, hogy szűnőben van, és a főiskola egyre inkább kilép a Líceum százados falai közül. Mindent elkövettünk annak érdekében, hogy a megye és a város vezetőivel, a megyei képviselőcsoporttal megteremtjük azt a jó elvtársi kapcsolatot, amelyet intézményünk minden irányú fejlődése, különösen pedig objektív feltételeinek biztosítása megkíván. Általában el kell érünk, hogy főiskolánk ne csak mint egy tanárképző intézmény éljen a közvélemény tudatában, hanem mint kulturális középont is, amely mint a kulturális forradalom egyik fellegetvára, messze sugározza a kom-

munista nevelőket formáló erőket, és szervesen bekapcsolódik — a maga sajátos eszközeivel és adottságaival — a megye és a város gazdasági, politikai és társadalmi életébe.

Néhány szót szeretnék szólni a főiskolai ifjúsági szervezet munkájáról, nem a teljes beszámoló igényével.

Végigtekintve KISZ-szervezetünk elmúlt tanévi munkáján, azt egészében véve eredményesnek könyvelhetjük el. A KISZ II. kongresszusára való készüléssel — mint országiszerte — itt is áthatotta ifjúsági munkánkat; a KISZ-élet tartalmasabbá válása, sok tekintetben megújodása tapasztalható. Melyek azok a főbb tények, amelyek nyomán eredményesnek tarthatjuk KISZ-szervezetünk munkáját?

A KISZ-szervezet a mozgalom kerete között, annak módszerével is hozzájárult ahhoz, hogy hallgatóink legfőbb feladatuknak a jó szakemberré válást, a tanulást tekintsék. Bár e problémát korántsem mondhatjuk teljesen megoldottnak és tökéletesnek, de a kezdeti lépések hasznosak, az eredmények megnyugtatóknak mutatkoznak. Ezt bizonyítja a tanulmányi átlageredmények növekedése, de erről tanúskodik az is, hogy szép számmal jöttek létre tudományos diákkörök, amelyeknek évi zsenge gyümölcsét az intézményünkben megrendezett házi diákköri konferencián asztalra is tették. Hasznosnak tartjuk azokat a törekvéseket, amelyek a nevelőmunka tartalmasabbá tételét célozták, vagy a főiskolai hagyományok megszilárdítására, vagy új hagyományok teremtésére irányultak, mint a gólyaavatás, a ballagás, a falusi tanítási gyakorlatok védnökségi munkája, stb.

Kulturális vonatkozásban ugyancsak nagyarányú gazdagodás tapasztalható. Hagyományos művészeti csoportjaink mellett újabbak jöttek létre, mint a kamarakórus, a filmesztétikai és filmnéző szakköreink. S hadd emlékezzünk meg — kissé büszkélkedve — az Egyetemek és Főiskolák Országos Fesztiváljáról, amelynek megrendezésével bennünket tisztelt meg a KISZ Központi Bizottsága. A főiskola pártszervezete és igazgatósága elismerését és köszönetét fejezi ki a KISZ Végrehajtó Bizottságnak, a KISZ-alapszervezeteknek és a Kulturális Bizottságnak az eredményes munkáért, amelyet az 1984. évi április 2-i Főiskolai Nap és az április 4—6-án lezajlott Felsőoktatási Intézmények Területi Kulturális Szemléjének előkészítésében és megrendezésében végzett. KISZ-szervezetünk a Kulturális Bizottsággal karöltve egyik legfontosabb feladatának tekintette a főiskolai ünnepek mintaszerű megszervezését, megrendezését. Igyekeztek színvonalasabbá tenni a szakestek kulturális programját, de a kollégiumok rendezvényeit is. Ebben a tanévben több olyan rendezvénye volt főiskolánknak, mely megyei, sőt országos érdeklődésre tartott számot. Kulturális Bizottságunk a hatékonyabb munka végzése érdekében a városi és megyei intézményekkel, különböző kulturális szervekkel vette fel a kapcsolatot, illetve kötött azokkal szocialista kulturális szerződést. Hallgatóink az elmúlt tanévben is bérelt esten tekintették meg a színház előadásait, számos alkalommal szerveztek közös mozilátogatást, és minden nagyobb városi rendezvényen találkozhattunk velük. Irodalmi tanszékünk tanárai komoly segítséget adtak a kulturális munkához. Kiemelkedő eseménye volt főiskolai KISZ-szervezetünk egyik I. éves alapszervejének (magyar—történelem szak) Shakespeare-estje, melyet a nagy drámaíró születésének 400. évfordulójára rendeztek.

Bár ifjúsági sport-életünkben kiugró eredmény nem született, sok hallgatónk szívesen sportol, bőven kínálkozik alkalom fiataljaink testedzésére.

Elégedettek lehetünk a fizikai társadalmi munka teljesítésével; hallgatóink átlagban többet teljesítettek a vállalt 20 óránál. Dolgoztak a helyi- és vidéki termelészövetkezetekben, építkezéseknél, városrendezésben.

A nyár folyamán 16 hallgatónk fog dolgozni vezetőként a SZOT- és úttörőtáborokban. Örömmel üdvözölhetjük az I. évf. magyar—történelem és magyar—orosz szak alapszervezetét, hogy önkéntes elhatározással, teljes létszámmal, kollektíven jelentkezett nyári építőtáborba. Ígéretet teszünk arra, hogy lehetőségeinkhez mérten meglátogatjuk őket, és valamennyi I. éves hallgatónkot, akik a csillebérci vezetőképző táborban fognak együtt tölteni ragyogó 10 napot. Valamennyiüknek jó egészséget és jó táborozást kívánunk!

Tovább erősödött KISZ-szervezetünk kapcsolata a főiskolán kívüli szervezetekkel. A KISZ Megyei Bizottságának bizottságaiban 5 hallgatónk tevékenykedik állandó jelleggel, több hallgatónk állandó aktivistája a városi- és járási KISZ-bizottságnak, valamint az Úttörőháznak, fiataljaink a város általános iskoláiban úttörővezetőként, sportvezetőként dolgoznak.

Hadd emlékezzem meg tanári KISZ-szervezetünkről is. Sok töprengés, keresés után végre megtalálta a helyét, s eddigi lépései, akciói azt bizonyítják, hogy a szervezet tagjai lelkes emberek.

Anélkül, hogy tovább részleteznénk KISZ-szervezetünk munkájának eredményeit, összegezőképpen a következőket állapíthatjuk meg:

A felsorolt eredmények — bár csak néhányat kötöttünk csokorba — pozitív tartalmú munkáról tanúskodhatnak. Mégsem szabad azt hinnünk, hogy nincs javítani, csiszolni való. Az alapszervezetek életét még tartalmasabbá kell tenni. De vehetnénk a mozgalmi munka szinte minden ágát, területét, ahol lehetőség és szükség van a szervező, nevelő munka finomítására. A legfontosabb eredmény mégis az, hogy szorosabbá vált az összhang, s mi a mozgalom adta lehetőségeket egyaránt fel kívánjuk használni. Ezért a KISZ-szervezet eredményeit mindnyájunk eredményének tekintjük; az eredmények elérésében mindenkinek az erőfeszítése benne van: hallgatóé, nevelőé, alapszervezeté egyaránt. A meglévő hibák, a további tennivalók szintén közös töprengést és erőfeszítést követelnek. Szilárd meggyőződésünk, hogy elért eredményeink és egyre javuló feltételeink elégséges alapot és biztatást adnak a következő évben nevelőmunkánk további mélyítéséhez és még eredményesebbé tételéhez.

Néhány szót szeretnék szólni a második félévi vizsgákról. Az év végi vizsgákról mindenre kiterjedő tájékoztatást ma még nem adhatunk, mert a vizsgák teljes egészükben még nem zárultak le. A kérdéssel való foglalkozás mégis helyénvalónak látszik, mert az eddigi eredmények alapján is levonhatók olyan következtetések, amelyek valamennyiünk számára hasznosak lehetnek.

A korábbi évekhez viszonyítva újszerű lépésnek tekinthető, hogy *elővizsga lehetőséget* biztosítottunk olyan szakcsoportok részére, amelyeknek a vizsgakötelezettsége igen magasnak bizonyult. Ezt a lehetőséget már a félévi vizsgánál is megadtuk és azt tapasztalhattuk, hogy kedvezően befolyásolta a vizsgák rendjének kialakítását, ugyanakkor csökkentette azt a feszültséget, amely a vizsgák torlódásából szükségképpen adódik.

Újszerű vonás volt ebben az évben az is, hogy a *kollokviumoknál* áttértünk a beszélgető formára. Ez a forma igényesebb, mint a tételhúzásos rendszer, hiszen nagyobb gondolkodási idő nélkül kell számot adni az elsajátított ismeretekről, ugyanakkor az egész anyagról való áttekintésre és részletekbe menő ismeretekre is szükség van ahhoz, hogy megfelelő eredményeket lehessen felmutatni. Ezzel a vizsgáztatási formával nem nehezíteni kívántuk a hallgatók munkáját, hanem *elmélyültebbé és színvonalasabbá tenni azt*.

Ha az eddig lezajlott vizsgák eredményeit számbavesszük, általában kedvezően ítélni tudjuk meg azokat. Mindenekelőtt szeretném kiemelni, hogy az eddig befutott adatok tanúsága szerint a legalacsonyabb csoportátlagunk 3,33 (I. évf. mat.-kém.); ezzel szemben jó néhány csoportnál 4-en felüli csoportátlagunk vannak. Nyenek pl.: I. évf. biológia—földrajz, III. éven a matematika—fizika s biológia—földrajz, IV. éven a matematika—kémia és biológia—földrajz.

A másik igen kedvező jelenség az, hogy az egyes évfolyamok átlaga *fölfele növekvő tendenciát* mutat. Az I. évfolyam eddigi átlaga 3,69; a II. évfolyamé 3,79; a III. 3,82; a IV. 3,98. Ezek a szám adatok megcáfolják azokat a korábban gyakran hallott feltevéseket, mintha a felsőbb évfolyamosok tanulmányi munkája, kötelességtudása lazuló tendenciát mutatna. Így természetes ez, éppen ezért örömmel vesszük tudomásul, hogy az idősebb hallgatók végső fokon példaadókká válnak a fiatalabbak számára.

Az is kedvező jelenség, hogy vizsgahalasztásra viszonylag kevesen kértek engedélyt. (25 fő.) Úgy tűnik, hogy az új *osztóndíj-rendszer*, amelyet ebben az évben vezettünk be, *kedvező hatást* gyakorol ifjúságunk tanulmányi munkájára, kötelességtudására.

Ismeretes mindnyájunk előtt, hogy államunk milyen jelentős anyagi támogatást biztosít az egyetemi és főiskolai hallgatók tanulásának segítésére. A fokozott anyagi támogatás különösen a gyengébb anyagi helyzetű hallgatókon segít, továbbá támogatja a kiemelkedő tehetségűeket, a szorgalmat és a rátermettséget. Érdemes és szükséges röviden összegezni e helyen és időpontban azokat a juttatásokat, amelyekkel az állam hallgatóink viszonylagos gondtalan tanulási lehetőségeit biztosította. Népköztársasági Tanulmányi Ösztöndíjban részesült 15 hallgatónk, összesen évi 59 000 forintnyi összeggel. Ösztöndíjban részesült az I. félévben 400 hallgatónk, a II. félévben 377 hallgatónk, összesen 576 250 forintnyi összeggel. Rendszeres szociális segélyt kapott az I. félévben 546, a II. félévben 525 hallgatónk, összesen 1 494 240 forintnyi összeggel. Rendkívüli segélyként kiosztottunk 138 450 forintot. A 60 főt számláló társadalmi ösztöndíjas hallgatóink egész évben 467 750 forintot kaptak. Menza-juttatásban részesült 552 hallgatónk (ebből diákolthozban lakók 383) a menzára kifizetett összeg: 1 754 837 forint. Mindez azt jelenti, hogy igen jelentős anyagi segítséget kap minden rászoruló főiskolai hallgató, de különösen a termelő munkát végző munkások, parasztok gyermekei. Nekünk, tanároknak, gondoskodni kell arról, hogy az életszínvonal emelésével párhuzamosan emeljük a hallgatókkal szembeni követelményeket a kommunista szakemberré válás terén, a hallgatóknak pedig szent kötelessége, hogy jó tanulással, derekas helytállással viszonzózzák államunk és népünk messzemenő anyagi áldozatvállalását.

Kedves Barátaim! Kedves Elvtársak!

Sok mindenről lehetne még szólni, de talán ennyi is sejteni: az 1963–64-es tanévben fejlődöttünk, előre mentünk a munkában. Ugyanakkor azonban azt sem szabad szem elől téveszteni, hogy eredményeink sokkal hatványozottabban jelentkeznének, ha az eddigieknél jobban kihasználnánk lehetőségeinket a nevelő-oktató és a tudományos munka minden területén. Élő valóság a VIII. kongresszus határozatának ama fontos megállapítása, hogy életünkben a gazdasági és a kulturális építés került előtérbe. Társadalmunk tudatában mindinkább jelentőségének és súlyának megfelelő helyen szerepel a kulturális építőmunka, aminek kétségkívül legfontosabb része éppen a közoktatás, a szakemberképzés. Eddigi eredményeink biztatóak, és közös munkával még szebb eredményeket fogunk elérni, mert a szocialista építés anyagi és műszaki eredményei újabb alapokat nyújtanak iskolareformunk megvalósításához.

Meg kell találnunk a nyitját annak, hogy a békés építőmunkára, előttünk álló feladataink lehető legtökéletesebb megoldására is átvigyük a forradalmi lendületet, megértessük azt, hogy ezek a ma nagy kérdései, az osztályharc fő problémái, s itt van most a forradalmi tettek legfőbb színtere; az eszmei offenzíva színvonalasabb, kulturáltabb, harcosabb és hatékonyabb megvívása. Tisztában kell lennünk azzal, hogy most a hétköznapi tettek vezetnek el a nagy forradalmi célok megvalósításához, a szocialista társadalom teljes felépítéséhez.

Megérdemelt, jó pihenést kívánok minden oktatónak, nevelőnek, s hallgatónak.

Ezeknek a gondolatoknak a jegyében az 1963–64-es tanévet, az Egri Tanárképző Főiskola 16. tanévet bezárom.

T A R T A L O M J E K Y Z É K

Dr. Szántó Imre főiskolai igazgató tanévnyitó beszéde	3
A FŐISKOLA VEZETŐSÉGE	
Igazgató tanács	12
A főiskola tanácsa	13
Új oktatók	14
Kitüntetések	15
Új tudományos fokozatok	15
Tanszékek	18
A főiskola hivatalai	19
Kollégiumok	20
Nappali tagozat	
Statisztikai adatok	21
A kötelező tárgyak tanterve és vizsgaterve	22
Levelező tagozat	
Statisztikai adatok	30
A kötelező tárgyak tanterve és vizsgaterve	33
Gyakorló általános iskola	38
A TANÉV ESEMÉNYEI	
Az oktatók külföldi tanulmányúttjai	43
Külföldi vengédek	44
A főiskolai oktatók publikációi	45
Ünnepélyek, rendezvények	51
A felsőfokú oktatási intézmények művészeti bemutatójáról	55
A FŐISKOLA TÁRSADALMI SZERVEZETEI	
Pártszervezet	61
KISZ-szervezet	61
KISZ Segítő Tanári Kabinet	63
A FŐISKOLA BIZOTTSÁGAI	
Világnézeti Nevelési Bizottság	66
Oktatási Bizottság	67
Tudományos Bizottság	73
Kollégiumi Bizottság	76
Könyvtárbizottság	76
A Sport-Klub működése	78
Tanulmányi kirándulások	81
Filmesztétikai Szakkör	84
Terepgyakorlatok	87
Üzemi, szaktárgyi gyakorlatok	91
Hallgatóink külföldön	94
Dr. Somos Lajos főiskolai igazgatóhelyettes: A végző hallgatók búcsúztatása	96
Oklevelet kaptak 1963—64-ben (július 31-ig)	
Nappali tagozaton	101
Levelező tagozaton	101
Dr. Somos Lajos főiskolai igazgatóhelyettes beszéde az oklevél kiosztó ünnepélyen	104
Dr. Szántó Imre főiskolai igazgató tanévzáró beszéde	108

